DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM. *Debrecen, 1937 szeptember 12 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Mire int az ősz

Közeledik az ősz, megvolt az aratás, folyik a szüret. A természet, mely tavasszal adja ígéretét az embereknek, ilyenkor már beváltja. Kérdés, hogy így van-e ez az emberek, a közületek életében. Az igaz, hogy szűkebb hazánkban, Debrecenben még ígéretekben sem nagyon bővelkedünk mostanában. Nyilván kényelmesebb, ha nem kérik számon az emberek az ígéretek beváltását.

Mindazonáltal az ősz, a tél közefedte, mikor súlyosbodnak a gondok, mikor a munkanélküliség nagyobb arányokat ölt, mikor újra itt van az ínségesek téli ellátásának problémája, számon kell kérni, hogy mi minden történt az év első kilenc hónapjában arranézve, hogy a város lakossága jobban kibírja a szigorú téli időt.

Milyen jó lett volna, ha Debrecenben több munkaalkalom, jobb gazdasági élet, virágzó ipar és kereskedelem lett volna és a tél elé nyugodtabban nézhetne a lakosság minden rétege. De ha már ezt nem mondhatjuk el, legalább gondoljunk arra, hogy a jövő esztendő jobb legyen. Már most kellene törődni azzal, hogy a jövő év tavaszára, nyarára üdvös változások történjenek.

Ez az év egy-két csak épp megindúló középítkezéstől eltekintve, az ipari pangás jegyében telik el. Építkezés alig volt számbajöhető mértékben. Pedig tudvalevően ez nyújt a legtöbb iparágnak foglalkoztatást. Már most kellene azzal törődni, hogy jövőre megváltozzon a helyzet. Középítkezésekre nemigen számíthatunk, csak a magánépítkezések fellendítésével lehetne elérni valamelyes fellendülést. Ennek egy módja volna, a házadómentesség kiterjesztése. *Olvassuk, hogy Szeged harmincéves házadómentességet kap.* Ott a város fejlesztésére, fontos részekre a pénzügyminiszterium messzemenő adókedvezményeket ad. *Nem hallunk ilyen híreket Debrecennel kapcsolatban. Fontos volna, ha a város vezetősége idejekorán közbelépne, hogy nagyobbarányú adókedvezmények nyújtásával elősegíthető legyen a magánépítkezés.* Debrecen girbe-gurba uccái sohasem egyenesednek ki, ha nem történik már egyszer döntő lépés a magánépítkezés előmozdítására. Miért ne lehetne minden olyan belsőségi uccára, ahol régi ház szabályozási vonalba esik, új építkezésre harmincéves adókedvezményt biztosítani. Egy-két év alatt megfordulna a helyzet, megindulna a magánépítkezés és a város külső képe is előnyösen megváltozna. Még idejében kellene ezirányban felterjesztéssel élni. Ami sikerül Szegednek, sikerülne talán Debrecennek is.

Szólni kell a városi földbérletek körüli tarthatatlan állapotokról. **Éppen ideje, hogy szakítson a város vezetősége az eddigi rendszerrel és azzal a politikával, melynek eredménye az, hogy nem tudja idejében értékesíteni földjeit, sok huzavona után sikerül egy-egy bérletet kiadni. Pedig szinte »földéhség« tapasztalható. *Ha rátérne a város a sokat sürgetett kisbérlet és felesbérlet rendszerére szociális kötelességet is teljesítene és jövedelmét is szaporítaná,* ami a pótadócsökkenésében nyerne ugyancsak kívánatos kifejezést.**

Csak ezt a két problémát érintettük röviden, mindkettőről szóltunk már bővebben, de úgylátszik, újra és újra fel kell hangzani a sürgető szónak. A felesbérletek jó eredményekkel járó rendszerére Kecskemét és Nyíregyháza nyújtott példát, a magánépítkezések előmozdítására Szeged. Jó volna, ha tanulna ezekből a példákból Debrecen és itt is történne már valami egészséges kezdeményezés. Legalább így **ősszel!**

Franciaország és Anglia általános ellenőrzési jogot kap a Földközi tenger vizei felett

A nyoni értekezlet megállapodásra jutott

London, szept. 11. MTI. A nyoni értekezlet a következő elvekben egyezett meg:

1. **Mindenik ország felelős saját területi vizeiért.**

2. **Franciaország és Anglia általános ellenőrzést kap a Földközi tenger összes vizei felett.**

3. **Minden buvárnaszáddal, mely nem tesz eleget a londoni tengerészeti egyezmény szabályainak, mint kalózzal fognak elbánni.**

A nyoni értekezlet eredményét még ma közlik a résztvevő kormányokkal s Németországgal, valamint Olaszországgal, hogy a válaszok beérkeztével az értekezlet még hétfőn este befejezhesse munkáját.

Róma, szept. 11. Az olasz lapok a nyoni értekezlet első ülése után megelégedéssel állapitják meg, hogy **az értekezleten bebizonyosodott**, az, hogy Olaszország s Németország **távolmaradása egyáltalán nem jelenti a két ország elszigetelődését**, viszont Litvinov olaszellenes kirohanásait sem Anglia, sem Franciaország nem vette tulságosan komolyan.

Berlin, szept. 11. Az esti lapok is foglalkoznak Litvinov féktelen nyoni kirohanásaival. A Deutsche Allgemeine Zeitung többek között ezeket írja:

— **Litvinov nem érdemel semmiféle kiméletet.** Már az első nap kiderült, hogy Szovjetoroszország ezt az értekezletet kezdettől fogva ugy tekintette, mint jó alkalmat ujabb zavarkeltési kisérletekre.

Hivatalos közlés a megállapodásról

Nyon, szeptember 11. Szombat este a következő hivatalos közleményt juttatták el a sajtóhoz:

Az értekezlet befejezve bizottsági üléseit, délután *Delbos* elnökletével teljes ülést tartott. *Purics* a Balkán-szövetség nevében kijelentette, hogy *a hatalmak képviselői az alábbi következtetésekre jutottak:*

1. Ugy vélik, hogy minden parti államnak biztositani kell parti vizein a rendészeti szolgálatot.

2. Minden parti állam megállapodhat más parti államokkal az együttműködésről.

3. Minden szorosabb tengeri útvonalon megállapitandó útiterv szerint a francia-angol tengeri haderő biztositja a tengeri rendészetet ugy, amint Franciaország és az egyesült királyság kormányai ezt vállalják.

Purics hozzátette, hogy a Balkán szövetség államai remélik, hogy az értekezletre egybehivott földközitengeri parti hatalmak csatlakozni fognak a hozandó határozathoz.

Kioszeivanov (Bulgária) bejelentette, hogy támogatja a Balkán szövetség nyilatkozatát.

Az elnök — miután tudomásul vette Jugoszlávia képviselőjének a bolgár képviselő által támogatott nyilatkozatát — az angol és francia küldöttségek nevében szövegtervezetet terjesztett elő.

Olaszország is csatlakozott

Nyonból érkezett jelentés szerint a földközitengeri értekezleten létrejött végleges megállapodás 2. pontjának főérdekessége, hogy *Anglia és Franciaország nem vindikálja magának kizárólagosan az ellenőrzési jogot a Földközi-tenger vizein, hanem Olaszországnak szabad tetszésére bizza, hogy e téren csatlakozik-e hozzájuk.*

Mussolini állitólagos üzenete az angol miniszterelnökhöz

London, szept. 11. Az Ewening Standard diplomáciai levelezője szerint Mussolini miniszterelnök Chamberlain miniszterelnökhöz nagyfontosságu bizalmas üzenetet küldött az olasz-angol viszony jövőjéről. Az üzenet szerint Mussolini feltétlenül szükségesnek tartja az angol-olasz megegyezést, amelynek létrejöttéért kész minden tőle telhetőt elkövetni. Üdvözli Chamberlain javaslatát, hogy a függő ügyeket közvetlen tárgyalással intézzék el s utasitotta Ciano grófot, igyekezzék elérni az igazi megegyezés alapelveit, későbbre hagyva a részletek kidolgozását. Hangoztatja, hogy Olaszországnak nincsenek önző céljai Spanyolországban, ahol fiai csak azért harcolnak, hogy megakadályozzák a bolsevizmus behatolását a Földközi tenger környékére. Nem tekinti a szoros angol-francia kapcsolatot a maradandó angol-olasz megegyezés akadályának. Az afrikai olasz és angol birodalmaknak több mint 2000 mérföldnyi közös határuk lévén, a jó szomszédi viszony helyreállitása elengedhetetlen. Viszont Angliának el kell ismernie Abesszinia feletti olasz felségjogokat.

Rómában Mussolini üzenetéről szóló hirt cáfolják.

Az olasz és osztrák honvédelmi államtitkár megérkezett a magyar honvédség őszi nagygyakorlatára

Budapest, szeptember 11. *Zehner Vilmos* gyalogsági tábornok, osztrák honvédelmi államtitkár felesége társaságában szombaton Budapestre érkezett, hogy résztvegyen az őszi hadgyakorlatokon. Az osztrák vendégeket a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. A pályaudvar előtt díszszázad állott fel zenekarral. A vonatból kilépő államtitkárt *Röder* honvédelmi miniszter szivélyesen üdvözölte. Az

BUDAPEST adása közben
BÉCSET
veszi szelektíven a kétcsöves
Standard EXTRA
Váltóáramra készpénzára P 198.—
Egyen-váltóáramra készpénzára P 217.—
Egygombhangolás

Standard EXTRA
ARANY SOROZAT

államtitkár feleségének fehér rózsacsokrot nyújtott át. A fogadás után Zehner gyalogsági tábornok a honvédelmi miniszter társaságában a tisztiküldöttség kíséretében ellépett a díszszázad előtt, miközben a díszszázad zenekara az osztrák Himnuszt játszotta. Az osztrák vendégek ezután a Dunapalota-szállóba hajtattak. Az államtitkár magyarországi tartózkodását arra is felhasználja, hogy viszonozza Röder Vilmos honvédelmi miniszternek Bécsben tett látogatását.

Budapest, szept. 11. Pariani tábornok, olasz hadügyi államtitkár szombaton este 11 órakor szárnysegédje kíséretében Budapestre érkezett, hogy résztvegyen a magyarországi őszi hadgyakorlatokon. Fogadására a pályaudvaron megjelent Röder Vilmos honvédelmi miniszter és Rácz Jenő altábornagy, a honvéd vezérkar főnöke és az olasz követség titsztikara, valamint magyar tisztiküldöttség. A pályaudvar előtt díszszázad állt zenekarral, mely az olasz Himnuszt játszotta. Az olasz vendéget Röder miniszter üdvözölte.

Magyarország vezető katonai személyiségei részt vesznek a német hadgyakorlatokon

Berlin, szeptember 11. *Blomberg* vezértábornagy, a véderő főparancsnoka viszonzásképpen az Angliában, Olaszországban és Magyarországban élvezett vendéglátásért, ezeknek az országoknak vezető katonai személyiségeit meghívta az őszi hadgyakorlatokra, amelyeket ebben a hónapban Mecklenburgban és Pomerániában tartanak. *A meghivásnak Magyarország részéről Röder Vilmos gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka és vitéz Rácz Jenő altábornagy, a honvédség vezérkari főnöke tesznek eleget.*

Telefonszámunk: 20-38.
Gyöngyös-Visontai Szőlőgazdaság borpincészete
Debrecen, Ferenc József ut 38.

— **A bőr megbetegedéseinél,** különösen ekcémáknál és furunkulózisnál, a mindig kellemes hatású természetes **Ferenc József** keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregtelenîti s az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Hazaérkezett Horthy kormányzó és neje

Budapest, szeptember 11. *Horthy Miklós* kormányzó és neje kétheti külföldi tartózkodás után szombaton hazaérkezett s közölte Darányi miniszterelnökkel, hogy a Horthy Miklós-híd felavatási ünnepségén résztvesz.

Döntő lépések a Népszövetség reformja felé

A békeszerződéseket elválasztják az alapokmánytól.

Genf, szeptember 11. A Nemzetek Szövetségének a népszövetségi alapokmány reformjával foglalkozó úgynevezett 28-as bizottsága *Borquin* (Belgium) elnökletével szombat délelőtt folytatta péntek délután megkezdett tárgyalásait.

Stein szovjetorosz kiküldött tiltakozott az ellen, hogy a nem tag államokhoz forduljanak azzal a kéréssel, közöljék véleményüket a népszövetségi alapokmány reformja kérdésében. A szovjet kiküldött szerint ez teljesen felesleges, mert mindenki tudja, hogy ezek az államok milyen okokból nem tagjai a Népszövetségnek.

Del Vayo köztársasági spanyol kiküldött támadást intézett azok ellen az államok ellen, amelyek az alapokmány 10., 11. és 16. szakaszának reformját az alapokmány gyengítésére akarják felhasználni.

Edwards csilei kiküldött kiemelte, hogy Szovjet-Oroszország és a csilei kormány felfogása között szöges ellentét áll fenn. A szovjet felfogása szerint ugyanis a Népszövetség mostani csonka alakjában is meg tud felelni feladatának. *Ezt a maga részéről a leghatározottabban kétségbevonja. Nem vagyok sem az alapokmány mellett, sem ellene, de olyan alapokmányért küzdök, amely az egyetemesség elvén épül fel és ekként alkalmas arra, hogy a Népszövetség kebelében egyesítse az összes államokat.*

Borquin elnök ismertette a csilei kiküldött érvelésének helyességét. Indítványozta, hogy *a bizottság haladéktalanul tűzze napirendre a következő két kérdés tárgyalását:*

1. A békeszerződéseknek az alapokmánytól való elválasztása kérdését. Ezt a kérdést legcélszerűbb lenne jogászokból álló bizottságra bízni. Ez a bizottság mindjárt hétfőn megkezdhetné a munkát.

2. Tűzzék haladéktalanul napirendre az egyetemesség kérdését. E tárgyban készült jelentés felett minél előbb kezdjék meg az általános vitát. Ennek keretében kellene megvitatni a nem tag államok megkérdezésének kérdését is.

Miután ellenvélemény nem volt, *az elnök a két indítványt elfogadottnak jelentette ki.* Egyben kijelölte az indítványban szereplő jogi bizottság tagjait, majd örömének adott kifejezést azért, hogy a bizottság a mai tárgyalás során konkrét eredményekre jutott.

Lázár igazságügyminiszter az „uj honfoglalásról"

„A magyar kormány az Alföldből vonzó ligetet akar varázsolni."

Nyiregyháza, szept. 11. Dr Lázár Andor igazságügyminiszter Mikecz Ödön államtitkár társaságában szombaton délben Debrecenen keresztül Nyiregyházára érkezett az ottani kiállítás megnyitására. Az érkező vendégeket a pályaudvar előcsarnokában Juhász Mihály a város, vitéz Elekes Gábor pedig a kiállítás rendezősége nevében üdvözölte. A miniszter néhány szóval megköszönte a fogadtatást, majd a város ötös fogatára szállt és a kiállításra hajtatott. A bejáratnál Lázár Andor igazságügyminisztert és dr Mikecz Ödön államtitkárt dr Szohor Pál polgármester fogadta s üdvözölte.

Lázár Andor igazságügyminiszter az üdvözlésre válaszolva többek között ezeket mondta: A magyar kormány a magyar föld minden megmozdulását a legnagyobb gonddal és szeretettel kiséri. Nekem, mint a Tiszántul miniszter képviselőjének jutott az a megtisztelő feladat, hogy a miniszterelnök ur és a magyar kormány nevében ezen a kiállításon megjelenjek és azt megnyissam.

Délben közebéd volt, amelyen dr **Borbély** Sándor alispán mondotta az első pohárköszöntőt a kormányzóra, utána **Nánássy** Imre képviselő Lázár Andor igazságügyminiszterre mondott felköszöntőt. A felköszöntőre válaszolva a **miniszter** többek között ezeket mondta:

— Ebben az országban most uj honfoglalás folyik, mert sokkal kisebb országban kell a nagyobb jövőre hivatott nemzetnek elhelyezkednie. Ugy kell elfoglalni a földet, hogy sokkal többet teremjen. **Ugy kell az uj honfoglalást elvégezni, hogy ennek a nemzetnek növekvő lakossága részére ez a föld kellő kenyeret adjon.** Ennek az uj honfoglalásnak megértését és jeleit mutatja ez a kiállitás. Az uj nagy honfoglalásnak részese, vezetője s irányitója akar lenni a magyar kormány. A magyar kormány ebből a nagy magyar Alföldből **öntözés, csatornázás és fásitás utján vonzó ligetet akar varázsolni és meg akarja teremteni előfeltételeit annak az intenziv gazdálkodásnak, amely az uj honfoglaláshoz vezet.**

Az uj Horthy Miklós hidat vasárnap nyitják meg

Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyitják meg Budapesten az uj Horthy Miklós hidat, melynek történetét Bornemisza miniszter ismerteti. Szendy polgármester és Darányi miniszterelnök beszédei után a kormányzó engedélyt ad a hid megnyitására és kíséretével együtt elsőnek vonul át a hidon. Ez a hid egyike Európa legmodernebb és legszilárdabb nagy hidjának. Négy évig építették 10 millió pengő költséggel. Hossza 515, szélessége 22.70 méter.

VÁSZON
106 EV OTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

JEGYEK a Hajduhétre:
Belépőjegy minden kiállitás megtekintesere -·60 P
Ugyanez gyermekeknek -·30 P
Siessen kiadóhivatalunkba jegyét biztositani.

Rossz a buzatermes Kanadaban

Nem érdektelen a magyar búzapiac szempontjából az a hir, amely arról számol be hogy Kanadában igen rossz volt a búzatermés. Negyvenegy millió bushellel kevesebb a termés, mint az előző évi gyenge terméskor. Ez a legalacsonyabb búzatermése Kanadának 1914 év óta.

Spanyol nemzeti cirkáló feltartoztatott egy angol hajót

London, szeptember 11. Palma de Malorcából jelentik a Reuter Irodának, hogy a spanyol nemzeti csapatok Kanarias nevű cirkálója pénteken Algir partjai közelében feltartóztatott egy angol kőolajszállító hajót, amelynek nevét még nem tudják. A cirkáló az angol hajót, amely nagyobb kőolajszállítmánnyal útban volt a valenciai kormány fennhatósága alatt álló egyik kikötőbe, Ceutába kísérte.

Pozsony, szeptember 11. A cseh állami légiforgalmi társaság egyik nagy utaszállító gépe, amelyen három főnyi személyzeten kivül tizenegyen ültek, Brünn és Prága közötti útján, géphiba miatt Pozsony közelében kénytelen volt leszállani. A utasok sértetlenül értek le, a gép kigyulladt és porrá égett.

Vígszinház
Ma 3, 5, 7 és 9, holnap 5, 7 és 9 órakor
a legvidámabb új magyar film:
Édes a bosszu
Erdélyi Mici, Komár Julia, Páger, Ráday a főszerepben.
MAGYAR VILÁGHIRADÓ! HAJDUHÉT MEGNYITÁSA. CHAPLIN BOHÓZAT.

Elsőrendü iskolacipők OLIMPIA cipő üzlet
Reticülök OLIMPIA bőrdiszmü üzlet
Sport- és vadászcipők OLIMPIA sport üzlet, piac u. 22

Dr Makláry Károly püspök a böszörményi Baltazár szobor leleplezésén

A hajdubokréták tartják előadásukat vasárnap a Hajdunapon.

A Hajdúhét látnivalóit szombaton nagyszámu vendégseregen kivül közel 600 középiskolás nézte meg, akik Debrecenből és Püspökladányból mentek Hajdúböszörménybe.

Szombaton délután a nánási bokréta nagy sikerrel mutatta be a hires nánási szalmakalapfonást. A városháza udvarán igen sokan tapsoltak a bemutatónak. Este a Tisza-házban a magyar református énekvezérek világi hangversenyt rendeztek nagy-nagy sikerrel.

Vasárnap zárul a Hajdúhét. Leleplezik dr Baltazár Dezső emlékművét, valamint a hősi halott tanárok és tanitványok emléktábláját. A kegyeletes ünnepélyen emlékbeszédet dr **Makláry** Károly püspök mond.

Vasárnap délután a református énekvezérek templomi hangversenyét tartják meg, utána a hajdusági bokréták előadásait rendezik meg délután négy órakor. Ugyanakkor kerülnek lebonyolitásra az atletikai viadalok is, melyeknek résztvevői a hajdusági városokból kerülnek.

Este a Bocskay diákszövetség rendezi meg találkozóját és táncestélyt tart, amellyel lezárul a Hajdúhét.

Jobban lovagolnak a hortobágyi csikósok, mint az amerikai cowboyok — mondotta a windsori herceg

A Prónay-kastély parkjában lóhátról kezelte a herceg a karikást, ahogy a hortobágyi csikósoktól látta

A borsodivánkai *Prónay* kastélyban szombaton délután a Gyöngyösbokréta produkcióját nézte meg a hercegi pár, előzőleg résztvettek egy szabályszerű matyólakodalomban.

A borsodivánkai tartózkodást két nappal megrövidítette a herceg a felesége kérésére, aki Budapesten akar néhány napot tölteni, mert nagyon megszerette a magyar fővárost. Windsor hercege Borsodivánkáról telefonon beszélt Londonnal a szombati napon.

A Hortobágy és a fogadtatás díszeretét jelenti az a tény, hogy a fejedelmi vendégek

még szombaton is a legnagyobb elragadtatás hangján beszéltek a hortobágyi kirándulás élményeiről és dicsérték a kitűnő magyaros ételek sorát, melyek Németh Nándor konyhájáról kerültek asztalra.

A Prónay-kastély parkjában a windsori herceg nagyokat pattogtatott azzal a díszes karikásostorral, melyet *Németh Nándor* adott át neki a Hortobágyon emlékül. A csikósoktól látta, hogyan kezelik a karikást és nagyon megnyerte tetszését.

Megtanulta, hogyan kell úgy sujtani vele, hogy pisztolylövéshez hasonló durranással csapódjon ki az ostor. A parkból az uccára is kihangzott a herceg ostorpattogtatása.

Sokat beszéltek még ebédközben is a hortobágyi kirándulásról és amikor szóbakerült a csikósverseny,

kijelentette a herceg, hogy a hortobágyi csikósok jobban lovagolnak, mint az amerikai cowboyok.

— *Nagyon sajnálom — mondotta a herceg —, hogy nem próbáltam meg a hires ötösfogat hajtását. Nem mindennapi feladat lehet a remek öt paripát hajtani, kézben tartani ...*

A hortobágyi kirándulás pazar látnivalói annyira meglepték a hercegi párt, hogy

a herceg felesége külön is megköszönte Bedaux mérnöknek, hogy megrendezte részükre a hortobágyi utat.

Ebéd után a herceg felnyergeltette hátaslovát és magához vette a remekbekészült karikást és

úgy lóhátról cserditett néhány fülrepesztőt, ahogy a hortobágyi csikósoktól látta.

A vendéglátó mérnököt is tanitgatta a karikásostort kezelésének művészetére.

Időközben elkészültek azok a felvételek a sötétkamrában, melyeket a herceg és társasága vettek fel a hortobágyi pusztán. Nagy örömmel szemlélték a képeket és újra átélték a páratlan élményeket.

Az kétségtelen, hogy a hercegi pár a Hortobágyon kapta azokat az élményeket, érdekességeket, melyekről még évek múlva is beszélni fognak és legkedvesebb emlékeik sorába fognak tartozni.

A windsori herceg nem búcsúzott el végleg a Hortobágytól, mert mint Borsodivánkán beszélgetés közben mondotta:

— *Nem búcsúzom véglegesen a Hortobágyról ... Olyan szép ez a sikság, hogy kiváncsi vagyok rá, milyen, amikor vastag hótakaró borítja ... Valószinűleg november végén visszajövök, itt fogok vadászni ...*

A Hortobágy-puszta varázsa alól nem tudta kivonni magát az angol birodalom volt uralkodója sem.

A Diplomás

a rádió mellett szórakozva pihen. Ha rádióban egészen különlegeset kíván, vásárolja meg az »automatikus állomásbehangolóval felszerelt Orion 99-es csúcsteljesítményű világvevőt. Ezt a berendezést Amerikával egyidőben hoztuk ki

ORION radio KAPHATÓ MINDENÜTT

Egy nyiregyházi leány megrendítő tragédiája Debrecenben

Kétszeres öngyilkossági kisérlet.

Debrecenbe érkezett **Vasvári Mária** nyiregyházi leány, hogy itt elhelyezkedést találjon. Szombaton egész nap állás után járt, de fáradozása eredménytelen maradt. Ismeretlen tettes, — miközben a szegény leány állást keresett, ellopta a pénzét, úgyhogy csak húsz fillérje maradt. Nem tudta fizetni a szállását, élelmezését sem és efeletti elkeseredésében elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Utolsó fillérjén heresót vásárolt és megakarta inni, de egy asszony észrevette szándékát és kiverte kezéből a poharat, rendőrt hivott és a síró, zokogó lányt, aki egyre csak az öngyilkosságról beszélt, bekisérték a rendőrség központi ügyeletére.

A leány hosszas rábeszélésre megigérte, hogy lemond öngyilkossági szándékáról. Elmegy egyik ismerősének a lakására, ahol aludni fog az éjszaka és reggel indul ujra állást keresni.

A megnyugodott leányt — aki többször igérte meg, hogy lemondott öngyilkossági tervéről —, elbocsájtotta a rendőrség.

Vasvári Mária nem tartotta meg az igéretét, mert később — mint a rendőrség jelentette — eszméletlenül találták meg a Népkert egyik padján. — Megmérgezte magát. A mentők részesitették első segélyben és kiszállitottak a klinikára, ahol ápolás alá vették. Gyomormosást alkalmaztak és az orvosi jelentés szerint túl van az életveszélyen.

Augusztusban 75 ezer ember fürdött meg a városi fürdőkben

Augusztusban túlnyomó részben kedvező volt az idő a fürdőzésre, ami meg is látszik a vendégek nagy létszámából. Elsősorban az az érdekes a statisztikában, hogy a nagyerdei fürdőt sokkal többen keresik fel, illetőleg a gyermekeket inkább a Nagyerdőre viszik fürdőzni. A felnőttek közül majd annyian voltak a népfürdőben, mint a nagyerdei strandon.

Kiss Ferenc fürdőigazgató kimutatásából kitűnik, hogy augusztusban a Nagyerdőn 30.064 felnőtt, a népfürdőben 28.281 vendég fordult meg. A Nagyerdőn még 14.251 gyermek- és diákjegyet adtak ki. A Nagyerdőn a pénztári bevétel a mult hónapban 15.713 pengő volt, a népfürdőé pedig 5386 pengő. A csónakázó-tó forgalma is emelkedik, 3407 jegyet adtak ki és 340 pengőt vettek be, tehát a jegyárleszállítás bevált. A nagyerdei fürdőben az OTI, postás és más betegsegélyző pénztárak által beutalt betegek létszáma 1700 főnél több. Végeredményben közel 75.000 ember használta augusztusban a nagyerdei és a népfürdőt.

Vizhatlan talpu
„Astra" cipők
minden nagyságban.
Férfi és női varrottalpu
„Rigi" cipők
nagy választékban.
NEUMANN
Takarékossági tag. Svetits palota.

ÓVJA GYERMEKE SZEMÉT
Különleges tanulólámpák
METEOR Piac u. 9.

Füzetek és Irószerek
olcsó árban nagy választékban kapható
Bőhm István
Kossuth u. 2. (Városháza épület)

Debrecen város 1938. évi költségvetésében 1.325.782 pengő hiány mutatkozik

A pótadó jövő évben is 80 százalék lesz. Jelentéktelen összeggel kevesebb a hiány mint a mult évben volt

Ary Lajos főszámvevő — aki szombaton tért vissza nyári szabadságáról — beterjesztette a költségvetést a polgármesterhez. A keretek általában és nagyjában a tavalyi szinvonalon mozognak, a szükséglet most is tízmillió pengő, a fedezet kereken kilencmillió. Költségvetés elkészítése maga több tisztviselőnek néhány heti munkájába került. *Ary* Lajos főszámvevő a jelentésben a következőket mondja:

Méltóságos Polgármester Ur!

Debrecen sz. kir város házipénztárának és önálló vagyonkezelésű intézményeinek, továbbá a tulajdonában és kezelésében levő nagyobb különálló alapok és alapítványok 1938. évi, a m. kir. Belügyminiszter úrnak az 1927:V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 42,200—1927. számú körrendelete figyelembevételével összeállított költségvetését tisztelettel beterjesztem.

A) ÁLTALÁNOSSÁGBAN:

I. rész.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

rendes szükséglet 10.184,939.— P, rendkívüli szükséglet 320,465.— P, 10.495,404.— P, rendes fedezet 9.155,159.— P, rendkívüli fedezet 14,463.— P, 9.169,622.— P. Költségvetési hiány 1.325,782.— P.

II. rész.

Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésű intézményeinél:

szükséglet 3.940,053.— P, fedezet 4.291,487.— P. Üzemi felesleg 351,434.— P.

III. rész.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb különálló alapok és alapítványoknál:

szükséglet 2.411,510.— P, fedezet 1.219,044.— P. Költségvetési hiány 1.192,466.— P.

B) RÉSZLETEIBEN:

Debrecen sz. kir. város háztartásánál:

a) *Fedezet:*

I. csoport: Általános igazgatás 2.262,358.—, amely az összes bevétel 24.67 százaléka, 1937-ben volt 25.10, 1938. évben kevesebb 0.43 százalékkal. II. csoport: Közegészségügy 423,225.— P, amely összes bevétel 4.62 százaléka, 1937. évben volt 5.92, 1938. évben kevesebb 1.30 százalékkal. III. csoport: Közoktatás, közművelődés, vallás 124.971.— P, mely az összes bevétel 1.36 százaléka, 1937. évben volt 1.32, 1938. évben több 0.04 százalékkal. IV. csoport: Szegényügy és népjólét 135.294.— P, mely az összes bevétel 1.48 százaléka, 1937. évben volt 1.38, 1938. évben több 0.10 százalékkal. V. Közélelmezés 478,767.— P, amely az összes bevétel 5.22 százaléka, 1937. évben volt 4.59, 1938. évben több 0.63 százalékkal. VI. csoport: Városépítés, utcák, terek, járdák gond. 235.376.— P, amely az összes bevétel 2.57 százaléka, 1937. évben volt 2.00, 1938. évben több 0.57 százalékkal. VII. csoport: Vagyonigazgatás 3.402,830.— P, amely az összes bevétel 37.11 százaléka, 1937. évben 36.27, 1938 évben több 0.84 százalékkal. VIII. csoport: Hitelügyek 2.106,801.— P, amely az összes bevétel 22.97 százaléka, 1937. évben volt 23.42, 1938. évben kevesebb 0.45 százalékkal. Összesen 9.169,622.— P, amely az összes bevétel 100.00 százaléka, 1937. évben volt 100.00, 1938. évben több 2.18, 1938 évben kevesebb 2.18 százalékkal.

b) *Szükséglet:*

I. csoport: Általános igazgatás 2.883,568.— P, amely az összes kiadás 27.48 százaléka, 1937. évben volt 28.69, 1938. évben kevesebb 1.21 százalékkal. II. csoport: Közegészségügy 768.528.— P, amely az összes kiadás 7.32 százaléka, 1937. évben volt 7.91, 1938 évben kevesebb 0.59 százalékkal. III. csoport: Közoktatás, közművelődés, vallás 1.301,703. — P, amely az összes kiadás 12.40 százaléka, 1937. évben volt 12.05, 1938. évben több 0.35 százalékkal. IV. csoport: Szegényügy és népjólét 319,389.— P, amely az összes kiadás 3.04 százaléka, 1937. évben volt2.83, 1937. évben több 0.21 százalékkal. V. csoport: Közélelmezés 370,431.— P, amely az összes kiadás 3.53 százaléka, 1937. évben volt 2.34, 1938. évben több 1.19 százalékkal. VI. csoport: Városépítés, utcák, terek, járdák gond. 850.915.— P, amely az összes kiadás 8.11 százaléka, 1937. évben volt 7.68, 1938. évben több 0.43 százalékkal. VII. csoport: Vagyonigazgatás 2.337,601.— P, amely az összes kiadás 22.27 százaléka, 1937. évben volt 14.97 százalék, 1938. évben kevesebb 1.26 százalékkal. — VIII. csoport: Hitelügyek 1.663,269.— P, amely az összes kiadás 15.85 százaléka, 1937. évben volt 14.97, 1938. évben több 8.88 százalékkal. Összesen 10.495,404.— P, amely az összes kiadás 100.00 százaléka, 1937. évben volt 100.00, 1938. évben több 3.06, 1938. évben kevesebb 3.06 százalékkal.

Költségvetési hiány 1.325,782.— P, mely az összes bevétel 14.46 százaléka, 19.37. évben volt 17.40, 1938. évben kevesebb 0.24 százalékkal.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál a feutiek szerint jelentkező 1.325,782. —P költségvetési hiány, a községi pótadó alapját képező házadó, földadó ,társulati és tantiéme adó 1.662,409.59 P-ben megállapított adóalap után számított 80 százalékos községi pótadóval fedezetet nyer.

Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésű intézményei közül a Világítási vállalatnál és a Könyvnyomda-vállalatnál számba vehető felesleg, továbbá a Téglaés Cserépgyár-vállalat vesztesége a háztartás költségvetésében előirányoztatott.

Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében lévő nagyobb különálló alapok és alapítványok 1.192,466.— P-t kitevő hiánya, a háztartási költségvetésben előirányzott hozzájárulásokból nyeri fedezetét.

Debrecen, 1937. július 31.

Ary Lajos
főszámvevő.

A költségvetés részletesebb ismertetésére és birálatára visszatérünk.

Valódi „Bohn“ cserepek
253-as hornyolt és szalagcserép.
Különleges téglák
ikersejttégla, 6 és 10 cm-es válaszfaltégla, födémtégla, burkoló és lépcsőtégla, gyári lerakata
Bedecs Elemérnél
Böszörményi út 2-C. szám.

Mennyi egyetemi hallgatót vehetnek fel a debreceni egyetem egyes fakultásaira

A közoktatásügyi miniszter a mult napokban döntött abban a tekintetben, hogy a Debreceni Tisza István Egyetem egyes fakultásaira hány hallgatót lehet felvenni.

A miniszteri döntés szerint *a hit tudományi karon 30, a jogi karon 100, az orvosi fakultáson 30 és a bölcsészek közé 50 új hallgatót szabad felvenni.*

Valószínű azonban, hogy — mivel ez a létszám kicsi — a miniszter indokolt esetben felemeli a felvehető hallgatók számát, még pedig akkor, ha nagyon sok lesz a jelesen érettségizett végzett diák, aki felvételét kéri. Ez majd a beiratkozások során dől el és az egyes dékánok, illetőleg a rektor kéri a minisztertől a létszám felemelését.

Boross Jenő amerikai ezredes meleghangu levele a „Debreczen“ szerkesztőségéhez

»A Van Dick kép nem első és utol só, amelyet a Déri-múzeum kapott tőlem«

Boross Jenő, amerikai ezredes, hazánk fia, ki legutóbb egy rendkivül értékes Van Dick képet ajándékozott a debreceni Déri-muzeumnak, a következő levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez:

Érdeklődéssel olvastam nagybecsű lapjuk vasárnapi számában a Déri muzeumban lefolyt ünnepség beszámolását, amelyen legnagyobb sajnálatomra jelen nem lehettem. Annál nagyobb öröm tölt el, hogy a szép Van Dyke kép, úgy Debrecen város vezetőségének, valamint a közönségnek tetszett.

Nagyon kérném a tisztelt Szerkesztőséget az említett vasárnapi számból címemre 8—10 példányt küldeni, hogy azokat Amerikai Külképviseletünknek és az ottani lapoknak elküldhessem.

Amikor néhai **Baltazár püspök úr Őexcellenciája künn járt Amerikában, kívánságára én már évek előtt egy igen szép 16. századból származó Titian, velencei festőhöz közel álló festményt ajándékoztam a debreceni református Kollégiumnak. A festmény Krisztus sírba helyezését ábrázolja és igen színes. Van az uraknak tudomása, hogy ezen festmény jelenleg hol van elhelyezve?**

Annyi szépet hallottam utóbbi években Debrecen városáról és a Déri muzeumról, hogy ha csak lehet még visszautazásom előtt Amerikába, ellátogatok Önökhöz és amidőn remélem, hogy a most ajándékozott Van Dyke kép, nem az első és utolsó, amelyet a Déri muzeum kapott tőlem, maradtam minden jót kívánva

kiváló tisztelettel
Boross Jenő
U. S. A. ezredes.

A levélben említett és a Kollégiumnak adományozott festmény felől kérdést intéztünk dr. Varga Zsigmond egyetemi tanárhoz, a Kollégiumi Könyvtár igazgatójához, aki elmondotta, hogy a szóbanforgó festmény a Kollégiumi Könyvtárban a képtárban méltó helyen van elhelyezve. Megemlítette Varga Zsigmond, hogy *ezt a képet Boross Jenő boldog emlékű Baltazár püspök amerikai útja és gyűjtése során adta a Kollégiumnak*, ezzel is elősegíteni óhajtván a püspök akcióját a Kollégium érdekében.

Azt a tényt, hogy a festmény méltóképpen van elhelyezve a Kollégiumban, levélben is közöljük Boross Jenővel, nemesszívű hazánkfiával. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a jövőben is gondol Debrecenre és még további adományt várhat tőle a Déri-múzeum.

Árlejtési hirdetmény.

A debreceni református egyházi árvák részére szállitandó kb. 140 pár cipő, 80 drb fiu és 64 drb leány ruha készitésére vonatkozólag a zárt irásbeli ajánlatok 1937 szeptember 20-án déli 12 óráig adhatók be az egyházi hivatalban (Kálvin tér 17. sz.). A részletes feltételek megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Orion, Philips, Standard
Telefunken rádiók
legujabb
Bel- és külföldi
KERÉKPÁROK SOLTÉSZ-nál
jók, olcsón! DEBRECEN,
Kálvin-tér 2. szám.

A windsori herceg szombaton egy kisgazda lakodalmán vett részt, vasárnap Pestre utazik

A herceg pénzbeli segélyt juttat a k örnyék szegényeinek. — A vadászzsákmányt is a szegé nyeknek ajándékozta.

Borsodivánka, szeptember 11. — A windsori hercegi pár szombaton a kastély terraszán elfogyasztott reggeli után sétalovaglást tett, majd vadlibavadászatra ment. Délután hosszabb sétát tett a kastély gyönyörű parkjában.

Hat óra tájban a herceg azt az óhaját fejezte ki, hogy részt akar venni azon a lakodalmon, amely **Olasz József** gazdálkodó házában fog lezajlani és amelyre ők is meghivást kaptak. A lakodalmas házban már mintegy kétszáz meghivott várta a hercegi párt és érkezéskor egetverő éljenzéssel köszöntötték őket. A herceg magához kérette az új párt, akiknek németül sok szerencsét kivánt és egyben intézkedett, hogy a fiatal pár gazdag ajándékot kapjon.

Este vacsora közben a szentistváni bokrétás csoport tartott bemutatót.

A herceg kiadta a személyzetének az utasítást, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket az utazásra, mert vasárnap elutaznak Budapestre. Szombaton a herceg titkára útján bekérette **Pandula Pál** főjegyzőtől a község szegény betegeinek névjegyzékét, mert pénzbeli segélyt kiván köztük szétosztani és a vadászzsákmányt is a szegényeknek adományozta. A herceg kijelentette, hogy az egyszerű magyar földműves nép kifogástalanul viselkedett és nagyon jól érezte magát itt időzése alatt.

MEGÉRKEZTEK
az
őszi ujdonságok!

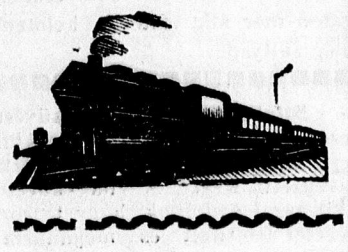

Női készruha osztály:
Angol kabát, raglán és bevarrott ujjal, hálás dubl anyagból már P 24-től
Fekete kabát, divatanyagból (sirax) perzsa gallérral már P 52-től
Fekete téli kabát, jó anyagból, róka (bár) szőrmével már P 29-től
Férfi készruha osztály:
Őszi raglán láden kabát már P 23-tól
Átmeneti dubl kabát, kitünő minőség már P 30-tól
Női divatkabátok (kék, zöld, barna színekben) óriási választekban.
Intézeti ruhák és kabátok (Svetits és Dóczy, valamint az összes iskolák részére) minden nagyságban.
Benyáts ÁRUHÁZ

A japánok elfoglalták Nacsangot, a kinaiak nagy repülőtámadásra készülnek

Tiencsin, szeptember 11. A harctérről érkező jelentések szerint *a kinai csapatok Macsang elvesztése után menekülésszerűen vonultak vissza dél felé.* A japán csapatok elkeseredett közelharcok során szorították ki a kinaiakat Macsangból. A japán csapatok most üldözik a kinaiakat. *A japánok legközelebbi célja a Cinanfu és Csingtao közti vasútvonal elfoglalása.* Péntek óta az idő megjavult, úgyhogy a harci repülőgépek fokozottabb tevékenységet fejtenek ki. A japánok további hadműveleteit erősen befolyásolják az útviszonyok. Szemtanuk elbeszélése szerint a Macsangtól délre eső vidék *az árvizek következtében egyetlen nagy tóvá változott.*

Peking, szeptember 11. Az északkinai japán repülőtereken *olyan nagyszámban vontak össze legújabb mintájú középnehéz és nehéz bombavető repülőgépeket és vadászrepülőgéepeket, valamint légelhárító ágyúkat, amilyenre Kelet-Azsiában eddig még nem volt példa. Kina állítólag légitámadást tervez a japán állások ellen.*

Felhivás a tüzharcosokhoz

A hagyományossá vált országos nagy találkozó október hó 2-án és 3-án lesz Budapesten megtartva. Fegyelmezett, katonás, minél nagyobb számmal való megjelenésünkkel ismét felhívjuk a magyar társadalom figyelmét arra, hogy a világháborúnak nemcsak hősi halottai, hanem élő frontharcosai is vannak. Ez alkalommal fogjuk az újonnan alakított »kegyeleti fáklyát« ünnepélyes külsőségek között először meggyujtani és koszorunkat a hősi emlékművön elhelyezni.

Féláru utazási kedvezményről, filléres vonatokról, kedvezményes jelvényekről, elszállásolásról és élelemről, villamosjegyekről stb., stb. a rendezőség előre gondoskodik. Részletes tájékoztatást hivatalos helyiségünkben (Piac ucca 36. szám alatt) nyerhetnek a bajtársak.

Miután a felvonuló bajtársak pontos létszámát e hó 15-ig az országos elnökséghez jelentenünk kell, felhívjuk a bajtársakat, hogy legkésőbb e hó 14-ig okvetlenül jelentkezzenek, hogy mindenkiről kellő időben gondoskodás történhessék. A tűzharcos törvényjavaslat ismertetése végett is kívánatos a minél nagyobb tömegben való megjelenés. Mindenki ott legyen, mert a megjelenés bajtársi kötelesség! *Vezetőség.* (:)

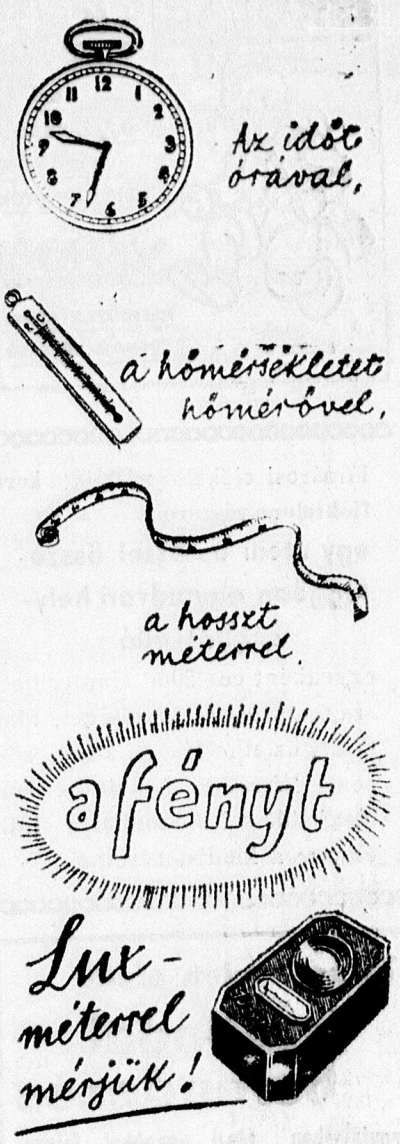

Villanyszerelője díjtalanul megállapítja az uj Tungsram Luxméter segitségével, megfelelő-e világitása.

Leánysorozások a német női munkatáborokba

Berlin, szeptember 11. Németországban megkezdődtek az első leánysorozások a női munkatáborok számára. Az idei nürnbergi pártkongresszuson már felvonultak az első női munkaszolgálatos osztagok is, melyek parasztházakban, mezőgazdasági telepeken és sokgyermekes családoknál teljesínek szolgálatot. Az első 500 női munkatábort július elején állították fel s október elsején tízezer munkaszolgálatra kötelezett leány vonul be ezekbe a táborokba. Az idén még nincs elég női munkatábor arra, hogy az egész esedékes női évjáratot behívják.

A nyulszáju és farkastorku debreceni gyermek tragédiája

A debreceni rendőrségnek jelentette a klinika, hogy *Turgyán* Péterné Monostorerdő 2. szám alatti lakos bevitte az orvosokhoz négyhetes Mária nevű gyermekét. Kérte, hogy segítsenek a gyermeken, mert nem tud mozdulni. A klinikán megállapították, hogy a gyermek már meghalt és az anyja halott gyermeket vitt már az orvoshoz.

Megállapították már azt is, hogy *a gyermek torz-szülött volt, nyúlszájú és farkastorkú.*

A klinika jelentése szerint gondatlanság idézte elő a gyermek halálát, mert ha idejében vitték volna orvoshoz és mesterségesen táplálták volna, *operáció elvégzésével a gyermeket megmenteni lehetett volna.*

A rendőrség értesítette az ügyészséget az esetről és mivel úgy látták, hogy a gondatlanság gyanuja megállapítható, indítványt tettek a boncolásra és a vizsgálatra. dr *Vass* Antal vizsgálóbírósegéd elrendelte a boncolást és kihallgatásokat, annak megállapítására, hogy gondatlanság történt, úgy kit terhel a felelősség.

A „Révész Bálint"

cserkészcsapat parancsnoksága közli a csapat tagjaival, hogy az évnyitó **csapatösszejövetel** ma, vasárnap délután pontosan 3 órakor lesz megtartva a csapat-otthonban Ispotálytelep 12.

Ujoncozás

A fenti csapat parancsnoksága ujoncokat vesz fel. Azok a 12—16 éves fiuk, akik szeretnének cserkészmunkában résztvenni, jelentkezzenek a fent megjelölt helyen és időben. Parancsnokság. (0)

— **Egy csch napilapot kitiltottak Ausztriából.** Ausztria területéről kitiltották az egyik legtekintélyesebb csehországi napilapot, a „Lidové Novinyt" egy esztendőre. A kitiltás nyilvánvalóan az ausztriai állapotokról közölt valótlan tartalmú cikk miatt történt.

Iskolatáskák, háti és kézitáskák, diákfelszerelések legjutányosabban
Kántor Ernő és Társánál
szerezhetők be.

Fővárosi előkelő vállalat keres **fióktelepe részére**

egy utcai és ezzel összefüggően egy udvari helységből álló

egyenként cca 20m² alapterületű száraz, világos helyiséget, földszinti üzlethelyiségt, közel, központi fekvéssel. Ajánlatok bérmegjelöléssel **»Azonnalra 101.«** jeligére a kiadba kéretnek.

Tiszafüreden eladó

szállodai berendezés

egytételben. Mozi gépekkel, felszereléssel. F. hó 13-án több ökör és tehén adódik el. Cím: Hantz Mihály Tiszafüred.

Figyelem

Őszi szövetkülönlegességek raktárra érkeztek. Árusítás meglepő olcsó áron.

Mikó László

posztókereskedő, Piac ucca 4.

VÉRESRE SEBEZTE A DISZNÓ A MUNKÁST.

A Bihari telepen **Mocsár Derenc** 42 éves, balmazujvárosi munkás egy nagy disznót akart miskárolni, de a disznó az agyarával felhasította a kezét és olyan súlyos sebeket szenvedett, hogy a mentők kötözték be.

HIRDETMÉNY. (Házhelyigénylők figyelmébe.) Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhirré teszi, hogy az Országos Földbirtokrendező Bíróság által a város u. n. preskerti ingatlanából megváltott és eredetileg özv. Herskovics Jenőné részére juttatott 14.560 tkvi. betétbe 18.329—94 hrsz. alatt bejegyzett 300 négyszögöl területű házhely elhagyás folytán megüresedett. Felhívja a hatóság az érdeklődőket, hogy akik az 1920:XXXVI. t.-c.-ben biztosított igényjogosultságuknál fogva erre az ingatlanra igényt tartanak, igényeiket a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. földszint 46. sz. szoba) az érdemességüket és igényjogosultságukat igazoló okmányok, valamint vagyoni és kereseti viszonyaikat igazoló hatósági bizonyítvány csatolása mellett 3 napon belül jelentsék be. **Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.**

XXXIV. NEMZETKÖZI

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30.

EUCHARISZTIKUS JELVÉNY

A Kongresszus jelvénye — igen sikerülten — az első pillanatra elénk tárja, hogy Eucharisztikus Kongresszus lesz, mégpedig Budapesten. A jelvény közpén van a kehely és felette az Ur Jézus Krisztus Testét vagyis az Eucharisztiát jelző ostya Krisztus monogrammal és dicsfénnyel övezve. A háttérben Budapest legjellegzetesebb hídja: a Lánc-híd. A nyáron gyönyörködtem a kivilágított Lánchídban. Mily felejthetetlen látvány lesz majd a kivilágított Lánchíd az éj sötétjébe világosságot ontó kehellyel.

A jelvény felírása körbe fut. A felső körív szövege: XXXIV. Congress Eucharistic Internat. Alul pedig olvasható: Budapest — 1938. Ezt a felírást a világ minden népe megérti.

A jelvény eredetileg rézből készült, melynek ára 30 fillér. Sürgető kérésre adott ki a Rendező Bizottság két héttel ezelőtt zománcozott jelvényeket, melyek ára 1.— P. Az ábra és felírás ugyanaz, csak finomabb és zománcozott: a jelvény felső része, a híd fölött égszinkék, alatta pedig sötétebb kék. A kehely aranyszínű, az ostya fehér.

A jelvények gyártásának egyedüli jogát miniszteri rendelet biztosítja a Rendező Bizottságnak. Ugyancsak miniszteri rendelet van arra is, hogy az iskolás gyermekek az állami iskolákban is állandóan viselhetik a kongresszusi jelvényet.

A jelvények kaphatók a róm. kat. Szent Anna templom előtt és a Szent István Társulat könyvkereskedésében.

EUCHARISZTIKUS IMÁK, TRIDUUMOK

Az Eucharisztikus Kongresszus elsősorban az Oltári szentség dicsőítését és a lelkek megigazulását kívánja szolgálni. Azért, ha valahol, akkor itt aktuális a zsoltáros figyelmeztető szava: Hacsak az Ur nem épít, hiába munkálkodnak, akik azt építik (126. zsoltár). Ezért rendelte el a magyar Püspöki Kar már a Szentév megnyitásakor, hogy a pap a szent mise után a néppel együtt imádkozzin egy Miatyánkot és Üdvözlégy Máriát az Eucharisztikus Kongresszus sikeréért. Azonfelül vasár- és ünnepnap a kitett Oltáriszentség előtt az Ur szolgája elimádkozza a gyönyörű kongresszusi imádságot, melyet erre az alkolomra írtak.

A lelkek előkészítését célozzák a Triduumok is. Ilyen Triduum lesz Debrecenben a Szent Anna templomban szept. 12-én, vasárnap, 13-án hétfőn és 14-én kedden. — Mindhárom nap este 6 órakor szentbeszéd lesz, utána a kitett Oltáriszentség előtt ájtatosság.

Igyekezzünk imáinkkal Isten áldását leesdeni a közelgő budapesti Euch. Kongresszusunkra és csonka Hazánkra.

F. L.

— **Leugrott a huszonöt méteres toronyból.** Kovács Mihály újkigyósi 41 éves földművest elhagyta a felesége. Az elkeseredett férj felmászott a malom 25 méteres kéményére és onnan **leugrott. Azonnal meghalt.**

Per a krematórium épitése körül

Ismeretes, hogy a krematórium befejezése után a vállalkozó cég pert indított a város ellen és nagy összeget követelt, mert szerinte késedelmesen szállított a város anyagot és azért is érték veszteségek a munka elvégzése során a céget.

A vállalkozó cég először 92.000 pengőben állapította meg azt az összeget, melyet követel, később a várossal történt tárgyalások után leszállította 55.000 pengőre, de a város azt az összeget sem volt hajlandó megfizetni és igy került az ügy döntésre a bíróság elé. Szakértőket kérdeztek meg a perben és három szakértő csatolja véleményét a per irataihoz. A szakértői vélemények igen eltérőek egymástól. Az egyik 30.000 pengőt állapít meg, mely összeg számításai alapján megfelel a tényleges követelésnek, a másik szakértő már 35.000 pengőt állapít meg és végül a harmadik szakértő 8000 pengőt mutat csak ki számadásai végén.

Ilyen előzmények után került a per ítéletre a debreceni járásbíróságon, ahol dr. Sáfár bíró hirdette ki az ítéletet. A bíró egyik szakértői véleményt sem fogadta el, más összeget állapított meg. A város nem fogadja el a reánézve súlyos ítéletet és ezért a törvényszék elé kerül új tárgyalásra a krematórium per.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a hőmérséklet legmagasabb értéke Sopronban 10, Szombathelyen 11, Keszthelyen 15, Szeged és Debrecenben 29 fok volt. A csapadék mennyisége Sopronban 12, Keszthelyen 14, a Duna-Tisza közén, valamint a Tiszántúlon csak jelentéktelen mennyiségü futó eső volt egy—két helyen. A szél országszerte élénk, a Dunántúlon északi, a keleti megyékben déli irányú.

Jóslás: Élénk szél (nyugaton északi keleten még déli), sok helyen eső, s keleten zivatar. A hőmérséklet nyugaton már alig változik, keleten pedig még süllyed.

— **Sztalin-ellenes összeesküvést lepleztek le Leningrádban.** Legújabb jelentések szerint a GPU letartóztatta a kivégzett Kamenev nagykövet fiát, akit azzal vádolnak, hogy terror szervezetet létesített és megakarta ölni Sztalint.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Szarvas Péter fm fia Péter; Bellegelő 65. Polgár Sándor borbély leánya Judit, Turi A. u. 4. Végh Lajos fm. fia Iván, Nógrádi utca 10. Grósz Ármin utazó fia Pál, Hunyadi u. 15. Szabó József máv. altiszt leánya Mária, Monostorpályi út. 22. Kun Gergely fm. fia, Gyula, Bellegelő 105. Fehérvári Tibor kereskedő s. leánya Edit, Luther u. 14.

Házasságok: Gy. Kovács Gábor fm., Vedres d. 41.—Szabó Mária u. ott. Nagy Ferenc ács s. Király T. utca 50.—Arany Eszter Király F. utca 34. Szabó József kereskedő, Kálvin-tér 15—Ambrus Jolán, Csapó u. 41. Szabó István éttermi segéd, Késes u. 46.—Debreceni Zsuzsa u. ott. Czaninesz Dezső fm., Kender u. 18.—Gáti Júlia u. ott. Ekli János szerelő s., Nyil u. 104.—Kutasi Erzsébet, Ménrót u. 11. — Borbély Gáspár vm. hajdú, Fűvészkert u. 2.—Kiss P. Etelka, Burgundia u. 13. Bodnár József kőmíves, Tegez u. 56.—Vojtki Ilona, Barcaság u. 5. Tóth László fényező, Kösély u. 4.—Szima Anna, Acél u. 10. Erdélyi Tibor gazd. tanár, Mezőkövesd—Villy Ilona, Hajdúdorog.

Halálozások: Kiss Ernő ref. 17 éves, Kishegyei út 40. Pető Ilona ref. 2 hónapos, Szoboszlai Papp I. utca 5. Kállai Erzsébet, ref. 24 éves Teleki u. 90. Füredi József izr. 70 éves, Arany J. u. 30. Őz László ref. 14 napos, Magyar u. 8.

ELÁJULT AZ ÖREG MUNKANÉLKÜLI AZ UCCÁN.

Hodos Eszter 75 éves, Szegfü ucca 13. szám alatt lakó munkanélküli szombaton este a Bethlen uccán eszméletlenül a földre zuhant. Nagy csődület támadt az öreg, ájult munkásnő körül. Értesítették a mentőket, akik kivonultak. Eszméletre térítették. — Megállapították, hogy aggkori gyengeség következtében ájult el az uccán. Hodos Eszter a lakására került, kórházba szállítását nem tartották szükségesnek.

KÖNYV

Fred Roberts:

»A VÉGVIDÉK TÖRVÉNYE«

A vadnyugati történetek kiváló írója Fred Roberts regénye »A végvidék törvénye« újabb sikerrel gazdagította a magyar fordításokban megjelent irodalmi teljesítményeket. Ez a kiváló író a kalandor irodalmat mentesítette az előítéletektől és attól, amit általában ponyvának neveznek. A legtökéletesebb irodalmi meglátások, színes képek és a nyelvezet teljes kiforrottsága jellemzi könyveit, melyekkel olyan páratlan világsikereket ért el, amilyenekre példa nem is volt az újabb irodalom történetében.

Ez a regény minden tekintetben igazolja azt, hogy a kalandos regényekben is megtalálhatjuk az irodalmat és azokat a szépségeket, amelyet az olvasó jogosan meg is kívánhat.

A könyv a Nova Irodalmi Intézet kalandorregény sorozatában jelent meg. Ára 1.— pengő.

Thorne Smith:

»A FELCSERÉLT HÁZASPÁR«

Uj név kerül a magyar közönség elé. A fiatalon elhunyt amerikai Thorne Smith neve, aki egy csapásra lett népszerű, a newyorki Broadwayn. A »Felcserélt házaspár« c. regénye, melynek »Turnabout« volt eredeti címe, szerezte meg neki a sikert és a népszerüséget. Érdekes témájánál hallatlanul groteszk és mulatságos jeleneteinél fogva, egyszeriben népszerü lett s magára irányította az emerikai közönség figyelmét.

Az őrületes rekordok hazájából való történet ez, ahol minden, még a természet legképtelenebb csodája is valóság lehet.

Magyarra Hegedüs Tibor dolgozta át a Nova őszi könyvpiac legvidámabb regényét.

Az ízlésesen kiállított könyv a »Nova« 2.— pengős sorozatában jelent meg.

Debrecen szégyenfoltja

Valahogy rendezzék a lebontott csapóutcai házak üres telkét.

Közel egy évtizeden át tartó különböző bonyodalmak és sürgetések után kerültek lebontásra a Csapó utcai Sümegi-félo düledező házak. **A város egyik legforgalmasabb és a főtérhez közel eső városrészt csúfították el azok a régi házak, melyeket végre is városszépészeti és egészségügyi okokból lebontottak.**

Ennek már idestova egy éve és **az a helyzet, ami a lebontásra ítélt házak eltünése után kialakult, még türhetetlenebb. Az üres telek tátong ott gazzal felverve, mégcsak el sem planirozva, valami ócska kerítéssel elzárva.** A Csapó utcai »fronton« közvetlen a járda mellett pedig egy dísztelen fabódé, mely bizonyos diszkrét célokat szolgál és nyilván versenyre kel a sarkon levő szürke-házikóval, bár felirat van rajta, hogy idegeneknek tilos a bemenet. Még a nyilvános W. C.-t is el kellene már tüntetni a Csapó utca sarkáról, hol a legnagyobb a fogalom és naponta ezer és ezer ember kénytelen mellette elmenni és élvezni a terjengő illatot, de nem csak erre nem történik intézkedés, hanem ime, még a versenytársát is megtűrik a lebontott Sümegi házak telkén.

A szóban forgó diszkrét helyiség ismételjük **a járdától egy lépésnyire van,** így nemcsak inesztétikus látvány, hanem még a »közegészségügyi követelményeknek sem felel meg«. Elképzelhetetlen, hogy ilyesmit engedélyezzenek a járdától egy lépésnyire, még hozzá azon az útvonalon, hol a piacra járnak naponként ezrek és ezrek. Nem hisszük, hogy a tisztifőorvos, ki egyébként nagy buzgalommal küzd a tifusz járvány ellen, járt volna arra mostanában, de vehetné azt a fáradtságot. Egy pillantás meggyőzné őt arról, hogy ilyesmit nem lehet türni és azt a bódét át kell helyezni a telek hátsó részében.

De nemcsak arról van szó, hanem még inkább arról, hogy valamit csinálni kellene a város központján éktelenkedő üres telekkel. Ha már a törvényhatóság nem járult hozzá, hogy ott modern bérház épüljön, **akkor legalább a városrendészet legelemibb szabályát érvényesitsék az illetékesek.** Fültanúi voltunk a napokban, hogy egy idegen társaság, mely a város nevezetességeit tekintette meg, **arra jártában megbotránkozva szemlélte a gazzal felvert, hepehupás üres telket otromba kerítésével.** Az egyik idegen úr meg is jegyezte:

— Ez Debrecen szégyenfoltja. Hogy engedhetnek meg ilyesmit a város közepén.

Hát az illetőnek teljes igaza van. Bevallhatjuk. Lehet, hogy a jó debreceniek, akik minden nap arra járnak, már hozzászoktak ahhoz a látványhoz. Talán nincsenek is nagyobb igényeik a város szépítése terén, mert az ilyen igényekről mostanság leszoktatták őket, de az idegen, aki hozzánk jön a kultúrcentrumba, a második legnagyobb vidéki városba, önkéntelen arra gondol, hogy ilyen **állapotokat még Karakócsibrákon sem türnének el.**

Felszólítjuk tehát az illetékes tényezőket: rendeljék el sürgősen annak az üres teleknek a rendbehozását. **Nem olyan nagy dolog. — El kellene planírozni a földet, eltüntetni a bontásból visszamaradt törmelékeket, valami rendes kerítéssel ellátni. Vagy pedig oda kellene hatni, hogy a telektulajdonos valami olcsó kivitelü, de ízléses ideiglenes üzlethelyiséget emeljen oda,** melyek bizonyára nyomban bérlőre találnának, miután a Csapó utca igen forgalmas rész.

Mindenesetre módját kell találni annak, hogy akár hatósági beavatkozással is, eltünjön ez a »szégyenfolt« és városias külsőt kapjon ez a rész a város központjában.

A felbőszült vevő ugy kidobta üzletéből a kereskedőt, hogy annak csontja tört

Botrány a Bádogos utcán.

Glück Herman Bádogos utcai üzletében megjelent *Kiss* József munkás, hogy egy inget vásároljon. Választott egy inget és kifizette az árát. Az inget hazavitte, de később visszavitte az üzletbe és azt mondta a kereskedőnek, hogy vegye vissza, mert azon egy lyuk van, adja vissza a pénzt. Vita kezdődött, de a kereskedő nem adta vissza a pénzt, mire a vevő anyira felbőszült, hogy

az ajtónál álló kereskedőt teljes erővel meglökte és a lépcsőn át az utcára zuhant. A zuhanás következtében jobbvállficamodást és balkartörést szenvedett.

Kiss József ellen megindult az eljárás és a törvényszéken most vonták kérdőre. Vitéz dr *Tóth* János bíró előtt elmondották, hogy hogyan történt az eset. A vádlott azt tagadta, hogy szándékában lett volna a súlyosabb sérülés okozása, azt elismerte, hogy meglökte a kereskedőt.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíró elítélte Kiss Józsefet egy hónapi fogházra.

Virág, gyümölcs, borkiállitás és Vásár Debrecenben

Soha se lehet elég jókor és soha se szabad elég későn megragadni az alkalmat azoknak, akik szépet és nagyot akarnak egy város életében.

A debreceni idegenforgalom vezetősége olyan kezekben van, hogy ilyen vezetés mellett csodát lehetne teremteni akár minden nap. Tudás, szakértelem és áldozatos készség jellemzi a debreceni idegenforgalom vezetését s hogy még sincs meg mindig az az eredmény, amit szeretnénk, annak bokros okai vannak, olyan okok, melyek teljesen kívül esnek a jó és minden tekintetben példás idegenforgalmi munkán...

Ezek az okok egyetlen mondatra vezethetők vissza: több szívvel, mélyebb megértéssel és a mai idők szellemében kell fogadni minden olyan tervet illetékeseknek, mely terv ennek a városnak a javát szolgálja...

Ilyen terv ez az október 2-án megnyiló virág-, gyümölcs-, borkiállítás és vásár. Ez az egyetlen megkapaszkodási pont ebben az esztendőben, mellyel még menthetjük a menthetőt. Debrecen a virágok városa olyant adhat, amit minden más város irigyelhet. Borunk, gyümölcsünk ebben az esztendőben az ország legszebb anyagát adhatja...

Csak a gondolat kellett, hogy ennek a sok kincsnek és szépségnek közönséget is teremtsünk, hogy a bepókhálózott TIKÁV kiállítási területen legalább ennyi mozgással bizonyítsuk, hogy Debrecen sokkal, de sokkal többet tehetne, ha szerencsésebb adottságok kísérnék terveit...

De így is, amit ad, amibe fog, az ország világ előtt szép lesz, értékes lesz, eljöhetnek a filléres és kultúrvonatok, mert egy héten át a magára ébredő Debrecen az ország érdeklődésének kerül ismét, — s ez az érdeklődés a jelek szerint megérdemelten nagysikerű lesz...

THEODOROV

a debreceni közönség közkedvelt országoshirü professzionista grafológusa ismét itt tartózkodik. Érdeklődőket József kir. hg. u. 43. sz. a. lakásán fogad.

Agyonverte az őrült az öreg mezőőrt

A csendőrkerületnek jelentették, hogy szörnyű gyilkosság történt a tiszakeszi határban. **Gyenge Sándor** 71 éves mezőőrt agyonverve találták a mezőn. A boncolás azt is megállapította, hogy egy erős szorítás a gégéjét is összeroppantotta a gyilkos áldozatának.

A csendőri nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot **Vig** János 28 éves mezőcsáti napszámos követte el. Vig Jánost hirtelen elmezavar támadta meg és arról beszélt, hogy

őt a gonosz szellemek megtámadták és az ő lelke folyton pattog azóta.

A hatalmas termetű, erős napszámos a határban bolyongott, átkelt a Tiszán is csakhogy szabaduljon a gonosz szellemtől. A tiszakeszi határban meglátta, hogy az öreg mezőőr karikás ostorával nagyokat pattogtatva zavarja a tengeri földeken lakmározó varjakat. Rárohant a gyanutlan öreg emberre és kiragadta kezéből a karikást.

— Te vagy a gonosz szellem — ordította, — most elpusztítalak, hogy nyugalmam legyen!

Az öreg csőszt leütötte, majd **nyakára tette a karikásostort, fejtogatta és végül két markával összenyomta a vergődő ember gégéjét.**

A gyilkosság után bement a közelben lévő tanyára és ott szalmát, gyufát kért. **Tüzet gyujtott és elégette a megölt csősz kalapját és karikás ostorát.**

A tanya cselédségének feltünt a különös viselkedésü idegen és kérdőre is vonták, amikor megismerték kezében a csősz kalapját, ahogy égette a szalmatűznél.

— Miért égeti el a csősz kalapját, hogy került az magához? — kérdezték.

— Megöltem a gonosz szellemet és azért égettem el, hogy ne pattogjon tovább a lelkem, — válaszolta egykedvüen.

A cselédek körülvették Viget és mikor látták azt is, hogy ruhája, keze vérfoltos, rárohantak, megkötözték hosszú dulakodás után. Igy került a csendőrök kezére az öreg mezőőr gyilkosa. A gyilkos elmeállapotának megvizsgálását elrendelik, addig fogházban tartják.

9701—1937. sz.

Hirdetmény

Hajduvármegye alispánja 9701/1937. alispáni sz. alatt 1937. évi október 7-iki határidővel zártajánlati versenytárgyalást hirdet 35 azaz harmincöt vaggon (á 10.000 kgr.) hazai cser és tölgy dorongtüzifára. Részletes felvilágosítás a vármegyeházán a tiszti főügyészi hivatalban nyerhető.

Debrecen, 1937 szeptember 8.

Rásó sk. alispán.

Külön asztalokon

ismét sok

olcsóság a

KLEIN Divatházban

Női ruhaszövet
divatos szinekben **1·58**

Sötétkék és fekete
gyapjuszövet télikabátra 140 széles **6·90**

Délutáni és estélyi
ruhákra kiváló minőségü divatanyagok müselyem fonalból **3·50**

Paplanselymek
kiváló minőségü müselyem fonalból 140 cm. széles **3·90**

Pongyola matlassé
igen nagy választékban **1·95**

Az idény divatkülönlegességei

Eredeti angol és francia kabát, costüm és ruhaszövetujdonságok már raktára érkeztek, és gyönyörü választékkal szolid árak mellett állok a m. t. Közönség rendelkezésére.

Esőcsöppek

Eső szitál halkan,
végigpereg rajtam
s én csak tűröm, meg se moccan
titkot őrző ajkam.

Nehéz kövér csöppek
megállnak egy csöppet,
aztán gyorsan gurulnak, tán
ujabb tervet szőttek?

Jól utánuk nézek,
futnak mint a részeg,
közben kopnak, mert leválnak
róluk apró részek.

Lejtőjén száz útnak
ezek külön futnak,
mint akik az óceánon
hamar által jutnak.

De épen úgy járnak...
kopnak — széjjelválnak
s egyszerre csak értük jönnek
kóbor szellőszárnyak.

FÉNYES JENŐ

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és
„KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Titonelli Ida sikere az Angol Királynőben

Az Angol Királynő éttermében esténként egy bájos urleány lép fel és szebbnél-szebb dalaival igazán művészi szórakozást nyujt a közönségnek. Titonelli Ida a fiatal énekmüvésznő, kinek neve azért is cseng ismerősen a debreceniek előtt, mert édesatyja ismert kőfaragómester volt, ki olasz származása ellenére jó magyarrá vált és kitünő pozíciót vivott ki magának a debreceni iparostársadalomban. Tiz évvel ezelőtt bekövetkezett halála után két ikertestvért hagyott árván, Idát és Olgát. Mindkét testvér müvészi pályára lépett. Titonelli Ida Hoór Tempis Erzsébetnek volt kiváló tanitványa és pompás hanganyaga, tökéletesen elsajátitott énekkulturája szép jövőt biztositanak számára. A Csokonai szinházban is többször fellépett a Zenede növendékei által bemutatott operában és általános elismerést keltett. Ugy a közönség, mint a kritika jól fogadta.

Az Angol Királynő étterem igazgatósága örömmel szerződtette. Estéről-estére sok tapsot arat a kitünő Rácz Jancsi által kisért magyar dalaival. Repertoárja rendkivül gazdag és ugy a legujabb slágerek, mint a régi szép magyar nóták pompásan csendülnek fel előadásában. Bizonyos, hogy müvészi pályafutásának kezdete mostani szereplése és a folytatás is sikeres lesz.

Titonelli Ida.

— **Amikor a feljelentő ellen indul meg az eljárás.** Ornstein Miklós kereskedőt feljelentették bizományi sikkasztás miatt, mert a vád szerint ezer pengőnél nagyobb összeggel nem tudott elszámolni az átvett rövidárukért. A feljelentő Dávid Mihály rőfösnagykereskedő volt. A debreceni törvényszéken tartották meg a tárgyalást az ügyben. A kihallgatások során nem bizonyult valónak az, hogy bizományi üzlet történt, volt ugyan szerződés, de lényegében hitelügylet volt csak a felek között. Dr. Paksy ügyész elejtette a vádat és egyben kérte, hogy az iratokat adják át az ügyészségnek, mert hamis vádat lát és ezért eljárást indit a feljelentő ellen.

— **Rabindranath Tagore súlyos beteg.** Kalkuttai jelentés szerint a hinduk nagy költője, Rabindranath Tagore súlyosan megbetegedett. A világszerte ismert költő 76 éves.

Dankó temetkezési vállalat
Üzlethelyiségemet Piac-utca 28. sz. (Gambrinus passage) alá helyeztem át
Ekli József

METEOR MOZI MŰSORA
Vasárnap: Nagy futam győztese. Kisérsláger: Két trombitás Zuru és hamis Huru főszereplésével. Előadások: 3—5—7—9 órakor!

Borforgalmiók,
korcsmárosok és vendéglősök részére szükséges
borkonzerváló és musterjesztő
szabadalom eladására nagy kereseti lehetőséggel
üzletszerzőket felveszünk.
„Piacmester“ Budapest. VIII. Hunyadi utca 4.

Mindenfelől rendelik a Bőde-féle debreceni finom kolbászt, melyet a windsori herceg részére készitettek

A windsori herceg és kíséretének a hortobágyi csárdában felszolgált pompás menü egyik legízletesebb fogása volt a Bőde cég által szállított »debreceni finom csemegekolbász«, melyet tojásosan készített el Németh Nándor konyhája. A debreceni finom kolbász rendkívül ízlett a windsori hercegnek és a hercegnének és legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést.

Ennek a készitménynek éppen az az előnye, hogy a francia konyhához szokott ember is élvezheti és mégsem nélkülözi azt az ízt és tulajdonságot, ami a kolbásznemühöz fűződik. *Bőde hentesáru nagyiparos receptje szerint készült ez a finom debreceni kolbász.* A receptet féltve is őrzik, úgyhogy kizárólag a Bőde cég készítheti.

A lapok híradás nyomán hire ment a debreceni finom kolbász sikerének. Amint a kecskeméti barackot világhíressé tette a windsori herceg, bizonyos, hogy most a debreceni finom kolbász is ilyen karriert csinál. A Bőde cég már eddig is sok rendelést kapott úgy helyből, mint vidékről erre a kolbászfajtára, *sőt Bécsből rendelt az egyik előkelő étterem úgy, hogy »abból a finom kolbászból küldjenek számukra, melyet a windsori herceg részére készitettek.*

Jól értesültség, óh!

A windsori herceg hortobágyi látogatása alkalmával egyik fővárosi lap azt irta tegnapelőtt, hogy az ebédet a Dunapalotából szállitották, majd másik lap arról értesitette olvasóközönségét, hogy a lillafüredi szállóból hoztak ételt. Nem értjük ezt a felületes hírt akkor, amikor ezeknek a fővárosi lapoknak itt, Debrecenben tudósitói vannak, akik nagyon jól tudják, hogy a hortobágyi csárda nem szorul arra, hogy a fővárosból, vagy Lillafüredről hozzanak ebédet, ha éppen a windsori herceg jön el hozzánk vendégnek. Jól tudják itt, ezen a tájon, hogy a hortobágyi csárda bérlőjének felesége a magyar úriasszonyok között a legjobb háziasszonyok egyike, aki valóban akár királyokat el tudna látni, amint minden az ő egyenes felügyelete, sőt saját gondossága mellett készült el a windsori herceg látogatása alkalmával is. Teljes megelégedést váltott ki mindaz, amitt ott asztalra adtak. Németh Nándor és felesége jól tudta, hogy kit fogadnak, tudták, hogy az, akinek vendégasztalt terítenek a világ legelső emberei között is első, mégis merték vállalni a megtiszteltetést anélkül, hogy a fővárosra, vagy Lillafüredre szorultak volna...

Hogy nem hiába merték vállalni azt, amit tettek, mutatja a siker.

A fővárosi lapoktól pedig, éppen azért, mert szép számban olvassák ezeket a lapokat vidéki olvasók és előfizetők is, legalább annyit elvárunk, hogy jól tájékozott ujságok példájára, járjanak utána annak, amit megírnak még akkor is, ha nehézségekbe kerül az anyag pontos és helyes megirása...

A vidék lekicsinylését látjuk az ilyen apró megjegyzésekben.

A »jó vidék« minden tekintetben versenyképes ma már és mi erre a versenyképességre büszkék vagyunk. Minden okunk megvan erre, mert az eredmények a mi büszkeségünket igazolják...

Gerendai Debrecen
Sirkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen dijmentes költségvetést és rajzot.

VÉRES HARC A FŐPOSTA ELŐTT

Balogh István 16 éves, Dobozi ucca 13. szám alatti lakos, kifutó, egy ismeretlennel verekedett a főposta előtt az uccán. Az ismeretlen a kifutót egy nagy kődarabbal úgy fejbevágta, hogy a gyereket elöntötte a vér. A mentők részesitették első segélyben. Állapota nem súlyos, lakásán ápolják. A véres verekedés ügyében a nyomozás folyik.

BÉKÉS ISTVÁN ELŐADÁSA A RÁDIÓBAN

Vasárnap, szeptember 12-én este hét órakor Budapest II. hullámhosszán előadást tart a rádióban Békés István „Egy 48-as várfogoly levele“ cimen. Az előadás debreceni témájú, mert Könyves Tóth Mihálynak, Kossuth papjának életéről szól. Az adatokat a Könyves Tóth-család birtokában lévő kéziratos könyvéből vette Békés István.

Világvárosi hangversenysorozat
a Zenekedvelők Köre
30 esztendős jubileuma alkalmából:
Szigeti József hegedümüvész
Dohnányi Ernő dr. zongoramüvész
Guglielmetti Anna Mária énekmüvésznő
A. Pankey néger baritonista
Ungár Imre zongoramüvész.
Bérleti árak: öt hangversenyre 8pengőtől kezdve. Előjegyzéseket elfogad a titkári hivatal, Zeneiskola I. em. Telefon: 33—96. szám.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata ezen a héten: »Megváltó«, Piac u. 18. — »Tisza«, Magoss György tér 9. — »II. Rákóczy«, Külsővásártér, Miklós ucca sarok. — »Nádor«, Szent Anna ucca 64.

A jó vidéknek minden jó?

Elég sok keserves panasz hangzott már el arról, hogy Budapest minden gazdasági erőt felszív és a vidék pénze számtalan csatornán át a fővárosba szivárog. Most egyes pesti lapvállalatok, úgylátszik, megirigyelték, hogy nem minden pénz megy fel a vidékről Pestre és egymásután fokozott erővel vetik rá magukat a vidékre. Egyes fővárosi reggeli lapok két kiadást csinálnak, egy korábbit a vidék, egy későbbit a főváros számára. A korai kiadást már este féltíz órakor zárják és az éjszakai vonatokkal vidékre küldik, hogy már korán reggel árusitható legyen.

Egyik fővárosi lap a másik után megy ebben a tekintetben, ami pedig beleütközik a törvényes szabályokba, mely szerint valamely lap az engedélyében feltüntetett időpontban jelenhetik meg, sem előbb, sem később. De ettől eltekintve a szóbanforgó pesti lapoknak az eljárása valahogy a vidéknek a lenézését is jelenti. Mert miről van szó. A vidékre korábban elküldött és már este lezárt budapesti reggeli napilapok nem nyújthatják a teljes napi hiranyagot. Budapest számára persze megadják, de úgylátszik a vidéknek igy is jó a csonka hiranyag.

A fővárosi lapoknak ez az eljárása természetesen sérti a vidéki sajtó jogos érdekeit is. Mi magunk megtaláljuk a módját, hogy ellensúlyozzuk a vidéki sajtó elleni eljárást. Változatlanul teljes egésznapi hirszolgálatot adunk, éjjel két óráig, tehát sokkal tovább megyünk a hiranyag nyújtásával, mint a pesti reggeli lapok korán lezárt és vidékre reggelre elküldött számai. De ezenkivül felhivjuk a közönség figyelmét, hogy a vidéki sajtóval szemben kötelességei vannak. Ha a debreceni közönség a maga lapját erősíti önmagával szemben teljesíti kötelességét.

A vidék is élni akar. Maholnap már csak egy Budapest lesz és a nyolcmilliós magyar vidék nem fog számitani. Ez pedig nem jó lenne igy. A vidék is élni akar.

x **mándi Mándy Margit** oklevelés énektanár tanitását a legmodernebb hangképzéssel, jutányos árakon, Széchenyi ucca 13. szám alatt megkezdte.

Naponta friss hasé kapható Tóth cukrászda Kossuth-ucca

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Baczó Balázs. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szabados László, 11 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Siposs Imre. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Molnár Gyula. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Benkő Károly. Homokkerti templomban delelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Lajos. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 3 órakor Mezey Béla. Csapókertben délelőtt 10 órakor Uray Sándor, d. u. 3 órakor dr Danesházy Sándor. Nyulason délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor. Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. Bánkon délelőtt fél 10 órakor Biró Béla. Dombostanyán délután 2 órakor pr. és urv. oszt Halász András. Szepesen délelőtt 10 órakor pr. és urv. oszt Papp Géza. Diószegi uton délelőt 11 órakor Biró Béla. Kösélyszegen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. Ondód-Vedresdülőn délelőt 10 órakor Rápolty Árpád. Kunpálhalmán délután 2 órakor Rápolty Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád.

— **Miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes szentmiserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor, 8 órakor diákmise. Fél tiz órakor nagymise, prédikációval. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi kápolnákban a mult vasárnapi miserend az irány adó.

— **Istentiszteleti rend a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s.-lelkész mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentség imádás. F. hó 14-én, kedden, **Szent Kereszt felmagasztalása ünnepén** vasárnapi rend.

x **KÖTŐTANFOLYAMOT nyitok, mindenféle kötést tanitok, 4 heti tanfolyam 10 pengő, naponta délután 3—5 óráig. Tanfolyam kezdete szeptember 1-én. Jelentkezés özv. Posch Dezsőnénél, Rothermere u. 17.**

Grünfeld-töl az iskolába

GRÜNFELD GRÜNFELD

Bocskay fiuruha s. kék és szürke végig bélelt 6 évesnek . . . . **17·80**

Fiu téli öltöny sötét csikos 3 szinben 6 évesnek . . . . **11·80**

Bocskay télikabát me.egen bélelve 6 évesnek . . . . . **25·—**

Fiu lengyelke, meleg béléssel, szörme gallérral, 6 évesnek . . **30·—**

Tekintse meg őszi kirakatainkat. Legolcsóbb szabott árak.

GRÜNFELD

Adolf és Társa

férfi- és fiuruhák szaküzlete Kistemplom mellett.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Délután szórványistentisztelet Hajduszoboszlón és Püspökladányban. Prédikál Böjtös Sándor. Este 5 órakor esti istentisztelet a Miklós uccai templomban. Prédikál Pass László.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** Vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

x **Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.**

— **A Déri-múzeum ma vasárnap 9—1 óráig nyitva.** Belépőjegy nincs. Füvészkert u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár vasárnap zárva.

GÉPLEIRÁS, MÁSOLÁS **HURAY,** Iparkamara T.: 17-93

— **Gyanús haláleset.** Jelentették az ügyészségnek, hogy Kállay Erzsébet Debrecen, Teleki uccai lakos gyanús körülmények között meghalt. A vizsgálóbiró elrendelte a holttest felboncolását, hogy megállapithassák a halál okát.

x TANKÖNYVEKET használtat, összes iskolákba elad-vesz, cserél Kultúra Antikvárium, Szent Anna ucca 3.

Beszerzések gondját az nem ismeri!!
Ki zsebében a „TAKARÉKOSSÁG" igazolványát viseli!!

Több mint 110 üzletben nyujt vásárlási lehetőséget!
Egyetlen egy helyen jelent fizetési kötelezettséget!
A havonta állandóan megujuló vásárlási jogosultsággal!

Szerezze meg a „TAKARÉKOSSÁG" Központi Irodájában, Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. szám.

Mátkapároknak és újházasoknak

Sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legelsőben kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

Jön! Jönnek! ASZMANN úridivatcikkei.

ILLATSZERT kölnit, pudert PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Kézimunka fonal, cérnáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Piac-u. 37. Cipőkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendeljen. FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Művészi fényképek leszállított árban. Takarékosság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

Luxus-, ajándéktárgyak és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Egyenesen át szívhez az ÁNGOL KIRÁLYNŐ verset.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓKERESKEDŐNÉL PIAC-U. 4.

KONYHAEDÉNYEK ET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

SZLUKA ISTVÁN szikvízgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

Legízletesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

KESZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET. KOSSUTH-U. 8.

Fényt és hangulatot visz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 32-19

ŐSZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZ-ÉPÜLET

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Családi értesítések:

Józsa Ili
és
Papp András
banktisztviselő jegyesek.
Sepsziszentgyörgy (Sft. Gheorge)—Debrecen
Minden külön értesítés helyett.

Nagy Margitka
és
Gerzsenyi György
m. kir. csendőr tőrm. v. jegyesek.
Minden külön értesítés helyett.

— **A hétvégi hivatali szünet és a debreceni ügyészségi hivatalok.** Köztudomású, hogy a miniszteri rendelet, melyet már régebben kiadtak, kimondja, hogy a tisztviselők hétvégi szünetet kapnak és szombat délben 12 órától hétfőn reggelig pihenhetnek. Ennek az igen szociális rendeletnek érvényt is szereztek úgy a városi, mint az állami hivatalokban, a rendőrség is betartja a miniszteri rendeletet és 12 óra után csak ügyeletes szolgálat van. A debreceni ügyészségen ezzel szemben az ügyészségi iroda tisztviselői teljes létszámmal dolgoznak néha még 2 óra után is. Hacsak valamelyes kivételes rendelkezés nincs, nem valószínű, hogy a szociális érzékéről közismert dr *Mező Sándor* elnök tudtával dolgoznának a irodák alkalmazottai tovább, mint ahogy a rendelet előírja.

x **Ne vegyen cserépkályhát,** mig meg nem tekintette Krisch kályhásmester cserépkályha raktárát, kitünő, tüzálló, olcsó cserépkályhák, kandallók nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javítások miatt f. hó 12-én, vasárnap reggel 6 órától délután 14 (2) óráig az alábbi uccákon az áramszolgáltatas szünetelni fog: Petőfi tér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János ucca vége, Külsővásártér, Széchenyi ucca, Szoboszlói ut, Késes, Ispotály, Salétrom ucca, Délisor, Vargakert, MÁV. raktár és fütőház, Csónakázó tó és Téglaskert, Kishegyesi ut, Szepességi, Simonffy, József kir. hg. ucca, Hatvan ucca, Vendég, Csap, Jókai, Tanitó, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz ucca és Mester ucca páros oldala. Vil. Vállalat.

x **Várom Önt,** hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádióimat. Nánássy, Kálvin tér 3.

— **Visszautaztak az amerikás magyarok.** Budapestről szombat este elutazott a hetek óta Magyarországon tartózkodó amerikai magyarok utolsó csoportja is, amelyik a pittsburgi Verhovay Egylet kiküldötteiből állott. A csoportot elbúcsúztatták.

x **Harisnya szemfelszedést** speciális villamos géppel vállal Nagy Gyula, Püspöki palota.

— **Egy dúsgazdag amerikai expressházassága a Siófokon.** Georg Stirney, Kalifornia legnagyobb ingatlanforgalmi irodájának tulajdonosa a mult vasárnap megszállt egy penzióban, ahol megismerkedett a 18 éves Hegedüs Éva direktrisszel. Aznap éjjel tánc közben megkérte a leány kezét, szerdán megesküdtek, tegnap már meg is jött Hegedüs Éva első levelezőlapja édesanyjához párisi nászútjáról.

x **Óvodás és iskolás gyermekek** beiratása német foglalkoztató délelőttökre, vagy délutáni tanórákra Batthyányi ucca 16. sz. **NÉMET GYERMEKOTTHON.**

(:) **Felhívás az úszni tudó ifjúsághoz.** A Magyar Uszó Szövetség Debrecenben szeptember hó 19-én délelőtt 7 órától a nagyerdei városi uszodában rendezi meg az úszónapot, melyen mindenki indulhat, ki 50 métert le tud úszni. Uszás után helyben megkapja a MUSz »U« jelvényét. Akik pedig az 50 m-es mellúszást 55 mp. alatt, 50 m-es hátúszást 55 mp. alatt, 50 m-es gyorsúszást 48 mp. alatt leússzák, a MUSz »S« jelvényét kapják meg. Az úszásra jelentkezni lehet a középiskolásoknak a tornatanárnál, leventéknek az oktatójuknál, kik a névsort felfektetik a jelentkezőkről. Az úszónappal összefüggő minden felvilágosításért Lengyel László vezető főoktatóhoz, a MUSz kerületi intézőjéhez kell fordulni (Bethlen u. 10).

— **Egy úrileány öngyilkosságot kisérelt meg »őszi hangulatból«.** Márczy Lajos budapesti állatorvos 17 éves Ilonka nevű leánya pénteken eltűnt szülei lakásáról, bejelentve egy levélen, hogy öngyilkos lesz. Összeszólalkozott a vőlegényével és ezért beugrott a Dunába. Közben meggondolta magát, kiúszott a partra és szombaton reggelre hazament. Kétségbeesett hozzátartozói kérdésére, hogy miért akart öngyilkos lenni, ezt mondta: »Eh, őszi hangulat«.

Megnyilt a Dóczi polgári leányiskola továbbképző tanfolyama

A szülőknek és a végzett növendékeknek régi óhaja vált ezzel valóra, mert akik nem akarnak gimnáziumba, vagy tanítóképzőbe menni és mégis szeretnének tovább tanulni, művelődni, ügyesedni, ennél jobb, szebb, életrevalóbb megoldást nem találhatnak. — Legtöbb szülő tizennégyéves lányát — az iskolán kívül — nem szívesen adja házon kívüli munkára, rendesen ilyen korban még gyerekes gondolkozásuak, fejletlenek, gyengék a legtöbben közülük, s a varrás és más ilyen egésznapi ülőmunka káros a szervezetükre.

A továbbképzőben játszva megtanulhatnak, könnyen elsajátíthatnak sok olyan hasznos dolgot, melynek nagy gyakorlati értéke van. És nemcsak tanítják, hanem *nevelik* is őket.

Magasabbrendű életre képesít a tanulás, tudás, mely nagyon megéri azt a nem sok áldozatot, melyet ezért az iskola cserébe kér.

Az iskola olyan mint a virágzó rózsabokor, melyen újra és újra üde szép virágok nyilnak, ismételten újult erővel virágzik . . .

Az iskolában vigyázva őrködnek a tanítványok felett, nyesegetik a kis csemetefákat, hogy a magnyegle áramlata le ne rontsa értéküket, szívük lelkük virágos szépségét.

A továbbképző tanfolyamnak legfőbb célja a vallásos, a családias nevelés és hogy hazafias gondolkozású honleányokat adjanak csonka magyar hazánknak. Amilyennek lenni kell minden ifjú leánynak, hogy ha férjhez mennek, jó feleségek, magyar érzésű asszonyok legyenek, megértő segítőtársai a családjáért, a boldogabb jövőért küzdő férfinak, hitvestársának.

Ezért fogadja örömmel minden szülő a tanfolyam megnyitását, a hívószó visszhangra talált, szeretettel, bizalommal mennek újra iskolába a végzett növendékek, nemcsak az évek, hanem az előző években végzettek is.

Az örvendező szülők hálával gondolnak az szép eszme életre keltőire, bizonyára siker koronázza áldozatos munkájukat, nemes igyekezetüket.

Isten gazdag áldása legyen életükön.

Dr Boér Károlyné.

RUHASZÖVETÉT

közvetlen helyi cégtől vegye!

Milyen előnyei származnak abból, ha szövet szükségletét a helyi kereskedőtől szerzi be?

1. Nem vesz zsákbamacskát,
mert végbe, kiterítve látjaaz árút. Ne felejtse el, hogy máskép mutat a szövet, ha csak kis mintán látja és más, ha nagy darabban nézheti meg.

2. A szövetet kívánságra
végbe küldik lakására, hogy kiválaszthassa a legmegfelelőbbet.

3. 12 üzletben válogathat
vételkényszer nélkül, mindegyik szívesen bemutatja raktárát, ahol sokszáz féle szövet közül választhat.

4. Garanciát vállal
minden egyes kereskedő az általa eladott árúk színállóságáért, tartósságáért.

5. Olcsóbban vásárol
mert nem terheli az árút sem portó, sem szállitási költség, nem kell fáradnia levelezéssel. Telefonon vagy személyesen intézhet mindent.

6. Részletre is vásárolhat
készpénz áron, nem kell csekély pénzét egyszerre kiadnia.

7. Egy helyen veheti meg
a szövettel együtt a szükséges bélést, gombot és egyéb hozzávalókat, sőt ahol szabászat van, ruháját elsőrendű kivitelben el is készitik, tehát csak egyszer fárad.

Debreceni ember debreceni kereskedőtől vásárol; a debreceni kereskedők is debreceni embereknek adnak kenyeret

— **A Népszerü Főiskola** modern nyelvi tanfolyamaira (angol, francia, lengyel, német, orosz, román), valamint rajz- és gyorsirás tanfolyamaira a beiratások megkezdődtek. Egyetemi központi épület. Telefon 25—00. (:)

x **Vattay Margit tánciskolájában,** szeptember hó 14-én diák tánctanfolyam kezdődik. Step és balett táncok tanitása, Kossuth ucca 11. szám.

— **A kereskedelmi iskolát végzett leányok elhelyezkedése.** Igaz örömmel értesültünk arról, hogy az elmult iskolai évben érettségizett leányok közül mindazok elhelyezkedtek már, akik állás elnyerése céljából végezték el az iskolát. Biztos jele ez gazdasági életünk javulásának és bizonyitéka annak a már közismert ténynek, hogy ez az iskola nyujt ma leginkább lehetőséget a leányoknak az elhelyezkedésre, kenyérkeresetre.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában hétfőn uj tanfolyam kezdődik. Különórák bármely időben.

— **Hirdetmény.** Értesitjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 13-tól, hétfőtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar—Nagyerdei vonalon *az »1« és »2«* irányt jelző számmal ellátott villamos vonatok délelőtt 10 órától délután 5 óráig közlekednek. *Délelőtt 10 óráig és délután 5 órától pedig minden villamos vonat »1« irányt jelző számmal ellátva a Vilmos császár körúton át fog közlekedni. Az üzletigazgatóság.*

x **Ács Eta varrodáját** Csapó u. 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid ár!

— **Értesités.** Tisztelettel értesitjük villamosáramfogyasztó közönségünket hogy a hálózatunkon eszközlendő javitások a tegnapi közlésünktől eltérően nem reggel 6 órától 14 óráig, hanem délelőtt 1 órától délután 18 (6) óráig fognak megtörténni s igy a közölt uccákon ez időközben lesz áramkorlátozás. Vill. Vállalat.

— **A Kerekestelepi Olvasókörben** a Nemzeti Egység XXXIII. körzetének ifjusága belépődij nélküli müsoros estet rendez. A zenét Ujvárosy zenekara szolgáltatja. (:)

x **Dr Hetey Gusztáv** VIII. ker. városi orvos rendelését megkezdte. Lakás Thury András u. 6. sz. (Nyilastelep).

x **20,000 pengős főnyereményt** az 52247 sz. sorsjegygyel Breuerné, Füvészkert ucca 4. szám alatti főárusító szerencsés vevői nyerték.

— **Sorban állnak a házasulandók napok óta a newyorki anyakönyvi hivatal előtt.** A newyorki anyakönyvi hivatalnál tömegesen jelentkeznek az ifjú mátkapárok, melyek végeláthatatlan sorban állnak ott már a reggeli órák óta. Ennek az a magyarázata, hogy szeptember 15-én életbelép az uj házassági törvény, melynek értelmében fiatalkorú jegyeseket csak szülői beleegyezéssel lehet összeadni. A fiatalkorúak ezt a pár napot még igyekeznek kihasználni.

x **Tánctanfolyam** a Munkás Otthonban; kedden este megkezdődik az uj tánc, „Swing" tanitása.

— **Az elbocsájtott nők miatt szétromboltak egy gyárat.** Az angliai wimbledoni gyujtószergyárban felmondtak ötven női alkalmazottnak — Emiatt a felháborodott alkalmazottak szétrombolták a gyár gépeit és a berendezés egy részét. A rendőrségnek is alig sikerült megmenteni a gyárat a teljes lerombolástól.

x **Zongorázni** tanitok kezdőket, haladókat akadémiai módszerrel. Hatvan ucca 24., első ajtó.

— **Uj Bajtársi Szövetség.** Budapesten falragaszok hirdetik, hogy a Szent István Bajtársi Szövetség megalakult és várja az egyetemi ifjúságot, melyet eddig csak kihasználtak, ugródeszkának néztek, úgy a jobboldali, mint a baloldali haszonlesők. Az uj bajtársi szövetségben a vezetés csak az ifiúság kezében van.

GYÁSZ ROVAT

Az Erdőss-család gyásza. Debrecen társadalma általános részvéttel fordul a köztiszteletben álló Erdőss-család felé újabb súlyos gyászában: szombatra virradó éjszaka meghalt imolai Eötvös Ferenc tiszaszederkényi ref. lelkész felesége, sz. *Erdőss Rózsika*, dr Erdőss József nyug. egyetemi tanár leánya, a debreceni egyetemi klinikán 46 éves korában. A bájos modoráért és élénk szelleméért mindenütt csak szeretettel körülvett nagytiszteletű asszonyt két gyermeke: dr Eötvös László és Eötvös Márta, továbbá testvérei: dr Erdőss József ügyvéd, egyházkerületi és kollégiumi ügyész, dr Erdőss Károly egyetemi tanár, dr Varga Zsigmondné Erdőss Mária és Kiss Albertné Erdőss Juliánna, ároktői lelkész felesége és kiterjedt előkelő rokonság gyászolják. Temetése 14-én, kedden délelőtt 11 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából.

Herkély József gyásza. Mély gyász érte Herkély Józsefet, a nagyváradi latinszertartású káptalan főintézőjét és nejét. Anyósa, illetve felesége édesanyja, *özv. Pfliegler Edéné szül. Papp Róza* életének 86. évében rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt úrasszony páratlan szívjóságáról volt ismert, példás szeretetben élt hozzátartozóival. A magyar asszonyok mintaképe volt, nemes lelke, családjáért dobogó szíve tették azzá. Hozzátartozói körében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után hunyt el csendesen. Tegnap temették el az újirázi sirkertben a templomban megtartott engesztelő szentmise után nagy részvét mellett. A köztiszteletben álló Herkély József gyászában a tisztelők és jóbarátok serege osztozik.

Kállay Erzsébet nőiszabó életének 24. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki ucca 92. Temetését Fehértói vállalata végzi.

Varga Bálintné, Nagy Erzsébet 56. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Tegez ucca 1. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Mészáros Istvánné Bana Juliánna MÁV nyugdijas 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap négy órakor lesz a köztemetőben. Gyászolják: fia feleségével, testvérei, keresztgyermekei és rokonai. Lakás: Lorántffy ucca 32. A temetést a Gebauer cég rendezi.

Kiss Ernő gimnáziumi tanuló 17 éves temetése vasárnap félhat órakor lesz a köztemetőben. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Tőkés Zoltán nyug. vármegyei irodafőtiszt 68 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután öt órakor lesz a köztemetőben. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Boldogult férjem elhunytával nyilvánitott meleg részvétért rokonaimnak, a gépjárművezetők, hentes és mészáros ipartársulat tisztelt tagjainak hálás köszönetet mondok. *Özv. Palóczi Lászlóné.*

Néhai Feldmann Dániel úr
a Feldmann Dániel terménykereskedelmi cég volt senior főnökének **sirkőavatása**
f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

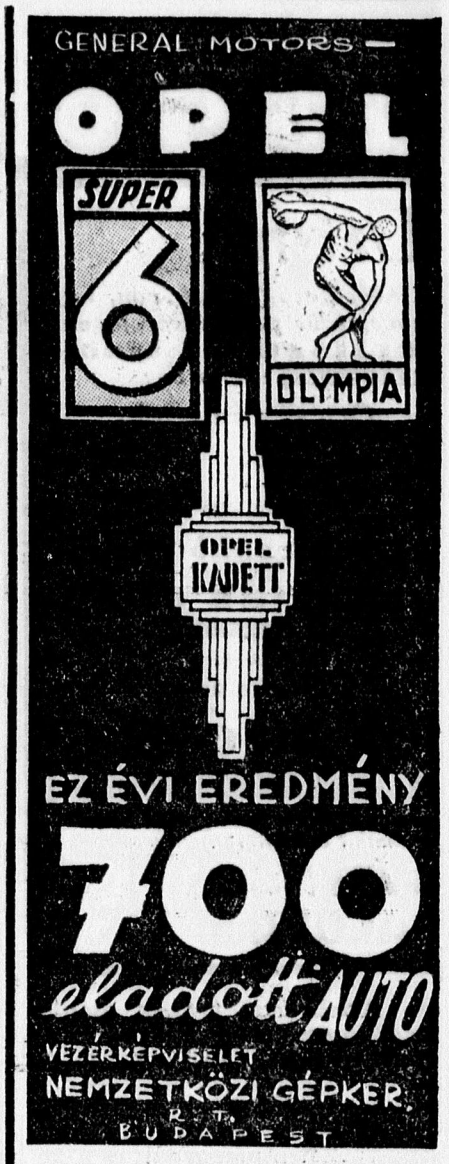

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arckenőcs kapható Jósa és Jóna utóda Somogyi drogéria Kossuth ucca 6.

— **Heti száz óra az angol fegyvergyárakban.** Londoni jelentés szerint a fegyver és lőszergyárak nem kapnak elég szakmunkást és igy heti száz órát dolgoztatják munkásaikat, hogy a gyártási tempót betartani tudják.

x **Gyors- és gépirók kiképzése.** Naményi Gyorsiróiskolában, szeptemberben uj tanfolyamok kezdődnek. Tantárgyak, gyorsirás, gépirás, helyesirás szépirás. Tanfolyam után államvizsga, államérvényes bizonyitvány. Végzett hallgatók állásközvetitése, Batthyany ucca 11. szám.

— **Idegesség és áresés a bécsi tőzsdén.** Bécsi jelentés szerint rendkivül ideges hangulat volt a bécsi tőzsdén s a politikai bizonytalanság miatt az összes részvényeket nagy árengedménnyel bocsájtották árúba. A magyar papirokban is túlnyomó volt a kinálat.

x **Chylinskiné Percel Carola** tánciskolájában a tanitás szeptember hó 15 napján megkezdődik. A babacsoport 3—6 évesig délelőtt. Beiratkozás 11—félegy óráig és délután 4—fél 6 óráig, Piac ucca 59. szám.

— **Augusztusban több adót fizettek be a debreceniek, mint a mult évben.** Dr Balla Bertalan adóügyi tanácsnok jelentést terjesztett a polgármester lé arról, hogy milyen mértékü volt az augusztusi adózás Debrecen polgársága részéről. Érdekes, hogy ebben az évben aug. hónapban 67.000 pengővel több adót fizettek a debreceniek, mint 1936-ban, amennyiben most 1,166.832 pengő folyt be. Csak az a kérdés, hogy az eredmény minek köszönhető: a végrehajtók buzgalmának, vagy a „jobb kereseti lehetőségnek"?

— **A férfiszabóiparosok szakosztálya** e hó 13-án, hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben tagértekezletet tart. Tárgy: Az árromboló törvény ismertetése és a szabászati tanfolyam rendezése.

— **Sok gyomorbajos ember** nagy megkönnyebbülést ér el, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes **Ferenc József** keserűvizet vesz be. — Az orvosok ajánlják.

Uram!

A következő előnye van, ha szövetszükséglete kizárólagos **férfiszövet szaküzletben** *szerzi be:*

Óriási választék.

Szakértelem! Izlés!

Állandóan uj minták!

A legolcsóbb árak!

Vásárlás előtt

tekintse meg

Feldheim Imre

POSZTÓHÁZ

szenzációs őszi-ujdonságokkal zsufolt kirakatait és raktárát.

SVETITS PALOTA!

— **A felismert tyukok alapján rendőrkézre került a tolvaj.** Leskó József napszámos Debrecenben element tyúkokat lopni és sikerült is neki hat tyúkot ellopni. Két tyúkot az utcán másnap eladott és négy tyúkot a piacra vitt és a kövér tyúkok árát jól tartotta és nem adta oda az első vevőnek. Ez volt a veszte, mert a károsult meg ismerte az elveszett tyúkjait és rendőrkézre adta Leskót. Vitéz dr Tóth János bíró szombaton vonta kérdőre a tyúktolvajt, aki azzal mentegette magát, hogy ő annyira részeg volt, hogy nem tudta, hogy honnan lopta a tyúkokat, eldobni mér nem akarta, azért vitte a piacra. Leskót a bíró 10 napi fogházra ítélte.

— **Huszonegy pengős lopásért három hónapi fogház.** Lukács László tiszapolgári legény, aki kifutó volt Budapesten, állásnélkül maradt és gyalog indult a fővárosból a falujába vissza. Az országúton találkozott egy munkással, aki munkát keresni vándorolt. Együtt meneteltek a falvakon át. Egy este megpihenni lefeküdtek az országút mentén az árokba, ahol a munkás elaludt a fáradtságtól. Lukács az alvó ember zsebéből kivette a pénztárcát, melyben 21 pengő volt és megszökött vele. Személyleírás alapján elfogták a csendőrök és gyorsított eljárás alapján már elítélte a debreceni törvényszéken dr. Jankovich tanácselnök háromhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **A macska helyett a feleségét lőtte agyon.** Kemecsei Imre kunmadarasi gazdálkodó a háza udvarán a macskát akarta agyonlőni. A golyó a gazda feleségét találta, aki néhány perc multva meghalt.

x **Dr Szarvas Andor** orvos rendelőjét áthelyezte Kossuth u. 9.

— **Debreceni színészképzőtanfolyam megnyitása.** Értesítem a tanfolyam növendékeit, hogy folyó hó 14-én, kedden délután 6 órakor kezdődik a növendékek oktatása. Uj jelentkezőket még felveszünk. Beiratkozni lehet délelőtt 9 órától egész nap. Színészképző a tizenkettedik évfolyamát kezdi meg és az évek végeztével sok tehetséges növendék hagyta el az intézetet, kik ma is működnek az ország különböző városaiban. A színészképző tanfolyam vezetője Ernyei János nyug. színész. Jelentkezni lehet: **Rákóczi ucca 36 szám alatt.**

— **Beiratkozások a zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozni lehet naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak alsó osztályokban 8 pengő középosztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. zeneművészeti főiskolára készülők 15 pengőt és zenei ovodában 3 pengőt fizetnek havonta. Felvételi vizsga szeptember hó 13-án, délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14. napján kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdetményeken és a zeneiskola titkári hivatalában, Vár ucca 1. szám, telefon: 33—96 alatt nyerhető.

— **Sakkrovat. Hibakiigazítás.** Az 5. számú sakkfeladványunkba sajnálatos hiba csúszott be, amelyre ezúton hivjuk fel közönségünk figyelmét. — A diagrammon az e5 mezőn nem sötét, hanem világos gyalog áll. Reméljük, hogy ez a kis hiba nem fogja nagyon megnehezíteni a feladvány megfejtését.

— **Szörnyethalt az athéni angol követ és az alkonzul autókarambol következtében.** Roberts, athéni angol ügyvivő és Trapman alkonzul autója Athénben egy telefonpóznának rohant és felfordult. A két diplomata szörnyethalt. Az alkonzul felesége pedig súlyosan megsebesült.

— **Különös lopási eset, két kabát próbálás közben.** Szombaton este különös lopási ügyben tettek jelentést a rendőrségen. Guttmann Mihályné, akinek a Dobozy átjáróban van üzlete egyik barátnőjével kabátot próbált és közben eltünt a táskájából a pénztárcája, melyben húsz pengő volt. A helyiségben nem tartózkodott más, csak a tulajdonos, a barátnő és a kis cselédlány. A gyanú a barátnőre irányult és a rendőrség kikérdezte a jelentés alapján. Tagadta, hogy bűnös lenne a kis pénztárca ellopásában, de kihallgatás közben eltávozott — igaz, hogy engedelemmel — néhány percre a hivatalos helyiségből. Az eltávozás után megtalálták a bizonyítékokat az ellopott pénztárcát, de már nem volt benne pénz. Az ügyes nyomozó figyelte az eltávozót és igy került meg a bizonyíték. Az elegáns barátnő kihallgatása késő este még tartott a rendőrségen. Azt hangoztatja, hogy nem követett el lopást és semmi köze a pénztárcához. A károsult, akit kihallgattak arról beszélt, hogy több lopás történt az utóbbi időben, egy ötvenpengős is eltünt, de nem tudták ki lopta el, bár akkor is jelen volt a barátnő a helyiségben. A különös érdekes ügyben még nincs lezárva a nyomozás. Van egy tagadó vallomás és ezzel szemben megkerült, éppen a rendőrség épületében az ellopott pénztárca, de már pénz nélkül.

— **Ez évben már eddig is több mint 700 General Motors Opel kocsit vásároltak** s ezzel három év alatt kereken 1500 General Motors Opel kocsi került Magyarországon a vezérképviselő Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. útján a közönség birtokába. Beigazolódott, hogy ezek az elsőrangú kocsik kitűnően megállják helyüket a legrosszabb terepviszonyokon, homokon, hegyeken, bakhátakon. A »Super 6« kocsi 2.5 literes felülvezérelt motorjáról egyhangú elragadtatással beszélnek a szakemberek. Az »Olympia« a középosztály jól bevált kedvenc kocsija lett, a »Kadett« pedig gazdaságos üzeménél, modern berendezésénél fogva az egyliteres kategóriában szinte versenyen felül áll.

— **Két cipőért kéthónapi fogház.** Szabó Mihály debreceni kőművessegéd munka után járt és Kabára kerülve benyitott egy házba. Nem volt a szobában senki, csak két cipőt látott a sarokban. Szabó a két cipőt felvette és elvitte. A debreceni törvényszék a két cipő ellopásáért szombaton délben kéthónapi fogházra ítélte a kőművessegédet Az ítélet jogerős.

— **Egymásután két embert gázolt el egy autós.** Goldner Emil, egy szabadkai gyáros fia Hódmezővásárhely határában szabálytalan oldalon vezette autóját. Ennek következtében elütötte a kerékpáron haladó Korecz József vásárhelykutasi kereskedőt. Az elgázolt kereskedőt felvette autójába és a kórházba vitte. Mikor befordult a kórház kapuján, a gépkocsi felugrott a gyalogjáróra és elütötte Toronyi Ottó orvost. Korecz állapota életveszélyes, az orvosnak pedig a bordája tört el. Goldner ellen megindult az eljárás.

Műasztalosnál elsőrendü kaukázusi

dióhálók

olcsó árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek

Kiss Testvérek

műasztalos műhelyében

APAFFY UCCA 131. SZÁM.

SPORT

Szombati bajnoki mérkőzések eredménye

Nemzeti FC—Szürketaxi 3:2 (1:). Bíró: Viczenik. Hungária uti pálya, négyezer néző, nemzeti bajnoki labda rugó mérkőzés.

Törekvés—Szeged 5:1 (1:1). Nemzeti bajnoki labdarugó mérkőzés, ötszáz néző, bíró: Klein.

Hungária—Vénusz 5:3 (2:2). Bíró Ujvári, hétezer néző, Hungária úti pálya, nemzetközi labdarugó mérkőzés. A Hungária háromszori egyenlítés után tizenegyessel és Sassnak az utolsó percben lött góljával szerezte meg a győzelmet.

Ujpest—Elektromos 5:0 (4:0). nemzeti ligabajnoki mérkőzés, Megyeri úti pálya, ezer néző, játékvezető Szigethy. Az Ujpest csapata az első félidőben kitünő játékával eldöntötte a mérkőzés sorsát. A második félidőben az Elektromos támadott sokat, de az Ujpesti védelem mindig helyén állott és minden támadást ártalmatlanná tett.

Zavarok a Bocskai összeállitása körül

A Bocskai csapata bizonytalan Kispest ellen: Fintát megoperálták kelés miatt s játéka kétes, bizonytalan. Orosz gyakorlaton van és igy a Bocskai kénytelen átcsoportositani. Kertes, — Gyulai, Lukács, — Elek, Boross, Palotás, — Kemény, **Belcsik,** Teleki, Takács, Hajdu felállitásban áll ki a Bocskai s ha esetleg Teleki sem játszana, akkor már csak a fiatal Sarkadi állana rendelkezésre.

Kispest csapata szombaton este érkezett meg Máyer elnök vezetésével. A következőképpen áll fel a csapat: Kósa, — Olajkár, Rátkai, — Monostori, Szabó II., Vigh IV., Ujvári, Varga dr, Nemes, Déri Serényi.

A kerületi atletikai bajnokság első napján Nyiregyházán a következő eredményeket érték el az atléták: 4x1000 méter ifjusági: első DEAC 12 perc 03, 2. NyVSC.

4x200 staféta: 1. DEAC 1 perc 38.2 (Aradi, Gábor, Karaszon Ember), 2. NyVSC 1 p 39.2 mp.

4x1500: 1. DEAC 18 perc 46.2 mp, 2. DEAC II. (Aradi, Szabó, Széles, Rácz).

Magasugrás csapat DEAC 167 cm. átlag, NyVSC 164.

Suly: 1. DEAC 12.20 cm. átlag, 2. DEAC II.

Diszkosz: DEAC 37.24 cm. átlag.

Gerelyvetés: DEAC 42.65 cm. átlag.

A versenyt vasárnap folytatják.

A vasárnapi sportmüsor

Debrecenben a Stadionban délután 3 órakor Bocskai—Kispest, vezeti Gerő Ferenc.

Előzőleg 1 órakor Villanygyár—Karcagi Move, vezeti Weiszhaus. A bajnokcsapat — ha küzdelem után is, — de győzni fog, bár a karcagi csapat sok kellemetlen percet szerzett már a DVSE-nek.

Délelőtt fél 10 órakor a Vasutas pályán DKASE—Textil, vezeti Sass. A Textil erősen tartalékos, igy döntetlen is jó eredmény lenne s ez is várható.

Vidéken: Mátékszalkán a DVSC Szabó és Bihari nélkül nehezen győz a jó MTK ellen. **Nyiregyházán** a DEAC első bajnokiját játsza az NyKISE ellen. A DEAC tartalékos, edzés nélkül áll ki, Magyar sem játszik, mert a Villanygyárba gravitál — igy sok reménye nincs a pontszerzésre. Sima NyTVE győzelem várható az ujonc MTVE ellen. Püspökladányban a Máv a BUSE ellen győz bizonyára. — nyilt a küzdelem Nyirbátorban a Báthori SE és NyVSC között.

A II. osztályban Balmazujvároson a BSC—DVSC II., Berettyóujban a B. Turul—DVSE II., Derecskén a D. Move—DEAC II. játszik. A honi csapatok győzelme várható.

Budapesten a nagy esemény: Ferencváros—Lazzio középeurópai kupadöntő. Ha a Ferencváros az Austria elleni és nem a bajnoki formát játsza ki, akkor annyi góllal győzhet, hogy nyugodtan mehet Rómába a második mérkőzésre. Nagy küzdelem, nagy közönség várható — remélhetőleg magyar diadallal, ezt kivánja, ezt reméli most minden magyar...

Győrben lesz még nemzeti bajnoki mérkőzés (a többit szombaton lejátszották) Győri Eto—Phöbus között. Nyilt küzdelem.

Felkérem a DMTE és a Klinika összes játékosait, hogy ma délelőtt fél 10 órakor DEAC pályán megjelenni sziveskedjenek. Vezetőség. (o)

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.

Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

KÉPES VASÁRNAPJA

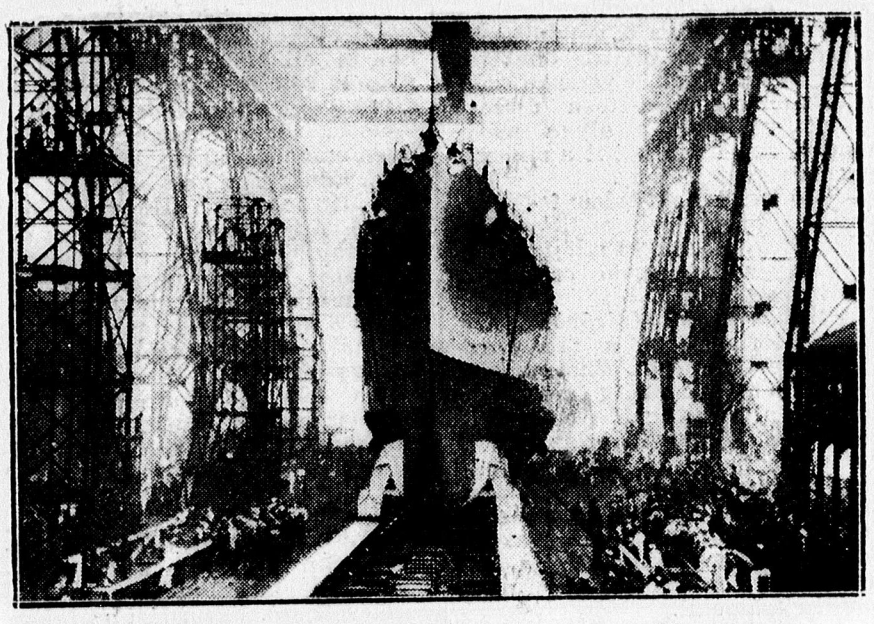

Vizrebocsájtják az elkészült Honolulu amerikai hadihajót.

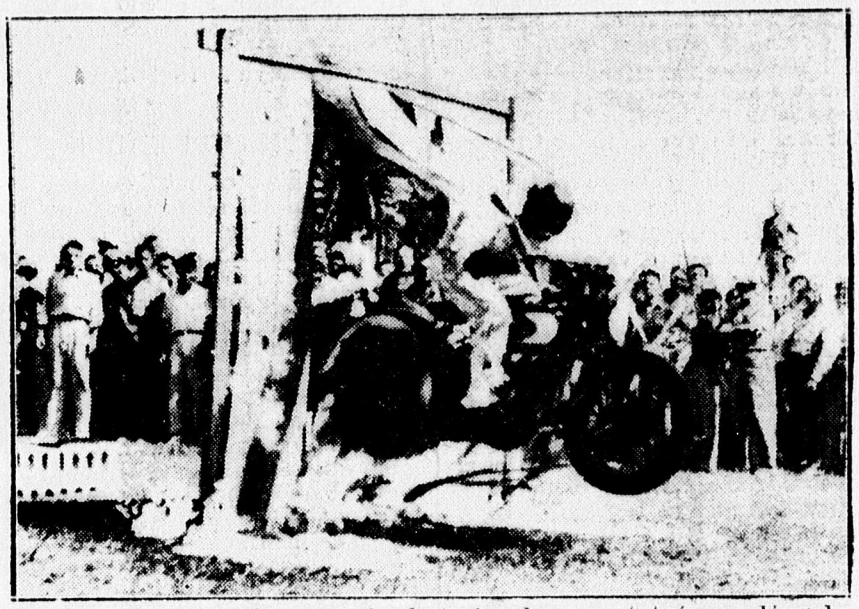

Patrick, a motorkerékpáros akrobata izgalmas mutatványa: lángok felett robog át.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

A TZARA NOASTRA

megint eltévesztette a hangot is, az irányt is, mert semmiképen sem tudott európai hangon írni arról a kérdésről, mely régen nem román, vagy magyar kérdés már, hanem világkérdés. Azt hiszi ez a lap, hogy az otrombán durva hangjával mindent pótol, holott éppen a nem illő hang az, amit semmiással pótolni nem lehet. És egy, egy ilyen durva hangú cikknek kétségkívül van visszhangja, de korántsem olyan, mint amilyenre számítanak . . .

És Goga Oktáviának elfelejtik, hogy a szavakkal való pocskondiázás mögül nagyon, de nagyon kilátszik a takargatott félelem: ha olyan biztosak a dolgukban, ha annyira otthon érzik magukat, akkor miért ez az örökös rettegés, mely már, már a józan gondolkozástól is megfosztja őket . . .

Mi nem rettegünk, mi nem félünk, holott semmi más fegyverünk nincs, mint a tiszta lelkiismeret, becsület . . .

Vaj, mi lenne, ha egyszer arra ébredne a Tzara Noastra gárdája is . . .

*

arról, hogy

ÁRMEGÁLLAPITÁSOKAT

eszközölnek, de közben elfelejtik, hogy mire is állapitják meg ezeket az árakat, hiszen megfizetni amúgy sem tudjuk. Sokkal egyszerűbb lenne, ha a mai felemelt és megállapitott árakhoz egész egyszerűen fizetéseket állapitanának meg, ezzel lehetne segíteni, de azzal, hogy milyen magas áron szabad adni a tojást pl. 1937 szeptemberében, sokat nem érünk, mert a fizetések az 1930 esztendők súlyosan csökkentett formájában maradtak meg . .

*

arról hogy

KIREKESZTETTÉK A PROTEKCIÓT

a Horthy alapitványból, sőt egyenesen lehetetlenné válik azok számára a megszerzés, akik ilyen úton akarják megkapni. Jó hallani és jó elhinni, hogy legalább ezen a téren győz a protekció ellenes front . . .

Mert mennyivel egyszerűbb és biztatóbb volna az élet, ha ez az elv érvénye sülne az élet minden vonalán. Hány és hány elkeseredett emberrel lenne kevesebb, hány és hány lelkesebb törekvővel lenne több . . .

Az első fecske berepült, de nehogy az történjen aztán, hogy kerülő úton ezt a nemes és szép elgondolást is éppen a protekció protekciójával protekcionálják agyon akkor, amikor senki se számit rá . . .

*

arról, hogy

A CSALÁSRA ÉPITETT ÉLETEK

száma egyre jobban gyarapszik. Mind többet és többet hallunk, olvasunk olyanokról, akik egyetlen célt tűztek ki maguk elé, még pedig azt, hogy nem becsületes úton szerzik meg a megélhetésre szükséges pénzt. Nem vágynak a tisztességes kenyér után, könnyű és könnyelmű életet választanak még akkor is, ha biztosan tudják, hogy utána föltétlen el fog következni a számom, bánom ideje.

Érdemes elgondolkozni a bünözések gyarapodását látván arról, hogy ezt a szörnyü válságot is az igen megváltozott idők hozták el.

Előbb megpróbáltak jobb belátással elhelyezkedést, munkát keresni, kilinceltek, kapaszkodtak az utolsó szalmaszálba is, mikor aztán nem maradt más a számukra mint a tisztességtelen út, belevetették magukat a bűnbe és sodródtak megállás nélkül a veszedelmes lejtőn a pusztulás felé . . .

Idők jele, mely termeli a bűnt és sodorja a gyengét a fertő felé, ahonnan alig van többé visszatérés.

*

arról, hogy

HALÁLBA ÜLDÖZTEK EGY DIÁKOT,

aki a legjobb szándékkal vendégnek ment egy velünk barátságos viszonyban élő országba. Alig tudtunk szóhoz jutni, mikor olvassuk itt, ott, hogy milyen szekatúrán ment keresztül ez a szegény fiú. Hogy ni mindennel vádolták meg csupán azért, mert fajtája és nemzete iránt érzett belső magánügyét nem akarta kiszolgáltatni idegeneknek . . .

Erről nem csak lehet, de kell is gondolkozni. Ugyanakkor kérdezzük, hogy miért engedik meg az ilyen »vendégségbejárást,« vagy ha megengedik, akkor miért nem fordítanak több gondot arra, hogy hova, miért mennek ezek a fiúk hazai pénzen. Mit tanulnak ott, mit kell meghallgatniok és mire akarják rávenni a vendégjog színe alatt . . .

Olyast is halottunk, hogy agitátor iskolának megfelelő kiképzést kaptak, ahol sok mindenről volt szó, ami nem hizelgett magyar voltunknak . . .

Ez aztán több a soknál!

Nekünk semmiféle szükségünk nincs külföldön képzett agitátorokra. Se vörös, se fehér formában.

Akik erre a pályára akarnak felkészülni, azoknak megmutatjuk az utat kifelé. Itt semmi szükség rájuk. Sőt, hatalmi tényekkel távolitjuk el őket az országból . . .

Mártirokat se akarunk többet. Bogár László neve elég nekünk arra, hogy óvjuk, védjük fiainkat olyan megrázkódtatásoktól, melyekből nem találnak más utat, mint az öngyilkosságot! . . .

Ezek után nyugodtan megkérdezhetnénk azt is, hogy miért az a nagy lelkesedés és odaadó barátság a hozzánk érkező »barátságos« országból érkező fiatalemberekkel szemben, akik talán itt is az otthon tanult agitációs anyagot akarják, vagy akarták tovább fejleszteni, míg a szegény magyar Bogár László fenyegető leveleket kaptak onnan . . .

*

arról, hogy

A HAJDUHÉT

milyen példát adott Debrecennek is arra, hogy igenis lehet szépet és nagyot teremteni még ma is vidéken, sőt a Tiszántúlon is . . .

Miniszterelnöktől kezdve ott volt mindenki, akit vártak. Olyan fölényes megmozdulása volt ez a vidéki életnek, mely méltán kelt országos visszhangot. Hiszen azt adták, ami a legjobb, a legszebb . . .

Magyar ételeknek és magyar szivnek megnyiló, csodát teremtő seregszemléjét láttuk. Ott virágzott ki a nehéz helyzetben élő város kellős közepén az ami magyar élniakarás . . .

Milyen gazdag, milyen elhivatott és mennyire magyar volt ott minden.

Ott láttuk a város, a kamarák vezető urait is . . .

Arra gondoltunk, hogy vajjon nem fáj egy keveset a szivük, hogy mindazt, ami ott kicsibe együtt volt, nem lett volna jó annakidején Debrecenben is megteremteni! . . .

Mi erre gondoltunk és fájt, hogy ez a nagy magyar város olyan mesteri önmegtartóztatással tud elsiklani a történések fölött, míg olyan város, mint Hajdúböszörmény emberfeletti erőfeszitéssel csodát teremt! . . .

Igen, erre gondoltunk.

De lehet, hogy tévedtünk, túlzott városszeretetünk jóvoltából . . .

Jegyzi sz. r. i.

Keleti álom

Szürke nagyon a vén Európa.
Eszembe jut egy rég elfelejtett nóta . . .
. . . Napverte vidékek ragyogó pusztái
Ősi napkeletnek tündöklő csodái . . .

Amikor a lelkem a Volga partjain
Áldott Napistennek tündöklő karjain
Perzselő tüzében szilajon lobogott —
Arany fénykévéken — Nyugatról álmodott . . .

Nyugatról álmodott merész új álmokat!
. . . Felhők vetették a Volgára árnyukat —
Velem álmodott a napsugaras puszta
Miről álmodhatott?! — a Napisten tudta.

És eljött Nyugatra. Kergetni az álmot.
Tiszai síkságon üzünk délibábot.
Harcoltunk! Csatáztunk! de hiába várunk —
Meghalt itt a lelkünk és meghalt az álmunk.

Hazug volt az álom ott a Volga mellett
Ó! Dicső szent Kelet! elhagyni mért kellett?!
Hazug az életünk, hazug is a vágyunk
Ezer év után is pusztáidra vágyunk . . .

Nyugathoz láncoltan — Keletről álmodunk
Elpuhult tagokkal tétlenül vágtatunk
De jaj! az ébredés mindig, újra itten!
Ide csak meghalni jön el a Napisten . . .

ANTONYI ÉVA.

Ellopott halál-motor találmány, kisiklott élet és más különös történetek

A mai ember... Igy nevezhetnénk ezeknek a történeteknek szereplőit. Mai emberek valamennyien, korra, nemre, foglalkozásra tekintet nélkül, meg van bennük az a közös vonás, amit a kor égő pecsétjének nevezhetnénk. Alakok, könnyes és véres sorsú figurák, kiket tipusokba torzított, gyúrt az idő keze. Velük találkozol a bíróságok tárgyaló termében, a detektivszobákban, az uccán, a mulatságokon... az életben. Sokan vannak és nagyon sokfélék, de mindannyian ennek a beteg süllyedő má-nak a gyermekei.

AKITŐL ELLOPTÁK SZÁZEZER PENGŐT ÉRŐ TALÁLMÁNYÁT.

Ideges mozgású, élénken gesztikuláló, nyugtalan ember lép be a rendőrség központi ügyeletének az ajtaján. Mig az asztalig megy ahol panaszt tesznek a felek, egész skálája játszik át vonásain az érzelmeknek.

— Tessék — fordul felé unottan a hivatalnok, aki az íróasztalhoz kötött élet nyugalmával, tökéletes ellentéte ennek a vulkánszerűen forrongó csupaláz embernek.

— Panaszt tennék kérem — sisteregnek az emberből elő a szavak. *Megloptak... tönkretettek, egész életem eredményét elrabolták tőlem.*

— Szóval lopás.... A tisztviselő keze megrándul s a következő pillanatban kisimított jegyzőkönyv fekszik előtte s kezében megindul puhán az üvegtoll, végigszántja a papírmezőt s ebből a gépies nyugalomból szúr egy—egy kérdést a panaszos elé.

— Neve ?

— Kerekes Imre... Dr Kerekes Imre.

— Foglalkozása ?

— Mérnök... Azaz állásnélküli. Jelenleg feltaláló vagyok.

Ezen a ponton megérkezik a célhoz. A láz, mely egész lényén elömlött, első peretől, fehér izzásig hevül. A szavai sütnek s valami fanatikus erő dobálja ki a száján őket.

— Nem volt munkám már hat év óta. Unalmamban kezdtem találmányommal foglalkozni. A találmányom ...

— Csak ami a panasz tárgyát képezi, azt tessék mondani — tartóztatja fel a szózuhatagot a tisztviselő mondata.

— Egyszóval van egy találmányom ... A halálmotor... A jövő háborújának legszörnyűbb meglepetése. Már teljesen készen volt a terv, a leirás és most ellopták. Eltünt a szobámból a kézirat. Valamelyik idegen állam ellopathatta.

A tisztviselő irja. Hozzá van már szokva a legvadabb csodabogarakhoz is. Felveszi a panaszt. Csak még azt kérdezi meg :

— Mennyi a kára ? Mire értékeli az ellopott találmányt.

Kerekes szemrebbenés nélkül kivágja :

Százezer pengő... Legalább.

— Irja alá a jegyzőkönyvet.. Aztán rendben van.

Elmegy. Görnyedt, fáradt, sovány alakját szinte vonszolja. Öt esztendő óta nem volt a kezében száz pengő. De a találmányát százezer pengőre becsüli fel. A találmányt, ami nem kell senkinek, ami csak boszuságot okozott eddig mindenkinek, ami nem ér egy huncut fillért s amivel foglalkozni soha nem jutott volna eszébe Kerekes Imrének, ha öt évvel ezelőtt bejut egy kis százpengős fizetésü állásba. De igy kellett ez a találmány minden álmával, rögeszméjével. Egy kis fogódzója volt Kerekes Imre süllyedő életének, valami, amiről elhitethette az ember magával, hogy ő még számit, mert komolyan foglalkozik valamivel.

A KISIKLOTT EMBER.

Ez a kis történet is a rendőrségen bukkant elém. Gunyoros fényében annyi mély emberi dokumentum csillan meg, hogy érdemes feljegyezni.

Érezte, hogy nincs más hátra, mint elmenni mindenikőjükhöz és elmondani a dolgot. Megkéri őket, legyenek elnézéssel és ő lassan visz sza fogja fizetni a pénzt. Az első rémülete már elpárolgott. Elvégre ismerik és tudják róla, hogy harminc éven át soha semmi nem történt. Az ő életében is volt egy pillanat, amikor defektust kapott. Az a nő... de nem is érti meg, hogy lehetett olyan ostoba. Negyvenötéves korában megszédülni csak azért, hogy pár estére egy fiatal nővel ossza meg életét...

Nagy Lajos már 50 év körül járt amikor első kisiklása történt életének. Három vállalatnak volt szállítója. Tisztességesen megélt fizetéséből. Egyszerre hozta a három vállalatnak a filmet, mert azt maguk a mozi tulajdonosok : Kovács Gerő és Vass urak határozták el kartellben, takarékossági szempontból.

Néha ő is megnézte a filmeket, melyet kerek bádogdobozban szállított a fővárosi kölcsönzőtől a vidéki városba. De csak olyankor, ha valami jó izgalmasat adtak. A szerelmi történeteket már nem szerette és nem is sok baja volt a szerelemmel egészen addig.

Azon az estén is izgalmas film ment előjátéknak. A »Halállégió« Nagy Lajosnak tetszett a film, de szünetben el akart menni, mert utána valami szerelmi történet jött És ekkor...

Már állt felfelé, hogy indul haza, mikor odajött hozzá a cukorkaárus lány.

— Parancsoljon cukorkát — mondotta.

— Köszönöm ,nem kell — felelte és indulni akart .

— Óh, vegyen már — mosolygott rá a lány és ez a mosoly a vérébe kapott Nagy Lajosnak. Megnézte jól az előtte álló leányt. Szegényes ruháját csinosra formálta az üde, fiatal teste. Fehér arcából két nagy sóvár, égő fekete szem nézett

— Csak cukrot árul ? — kérdezte pajkosan, kétértelmüen és közelebb ment a lányhoz.

— Csak — nevetett a lány, furcsa fehérfogú, biztató mosollyal.

— Biztos ? — kérdezte ujra, — hangsúlyozva és már szinte hozzáért a leányhoz.

Az nem felelt. Lehunyta félszemét, úgy ahogy valamelyik filmen a vamptól láthatta és jól megnézte a férfit.

— Ha elsötétedik majd üljön le mellém — sugta neki Nagy.

A leány alig észrevehetően intett s azután tovább ment kinálni a cukrot. Nagy pedig leült szerelmes filmet nézni, először életében. Kellemes zsibbadtság fogta el. Emlékezete visszakérte az előbbi mondatokat és olyan idegennek érezte, mintha nem is ő mondta volna azokat.

Alighogy elsötétült, mellé ült a leány. Nagy kinyujtotta kezét és átkarolta.

A leány hagyta a férfi karját egyre erősebben rásimulni. Nagy pedig izgatottan suttogta.

— Jöjjön el velem mozi után. — Mit keres itt ezzel a vacak cukorral. Én adok magának pénzt. Jól öltözhet... ahogy egy ilyen szép, s rendes nőnek kell. Ne kinlódjon itt...

Máig sem érti, honnan szakadtak fel belőle ezek a szavak. Életében soha nem próbált senkit elcsábitani. Mióta a felesége meghalt, megelégedett a legkönnyebben kapható szerelmekkel. Nem is gondolt soha másra. És most a szavak ömlöttek belőle, vidám, vad lobogással, soha nem mondott, ijjesztően újszerü szavak, valahonnan olyan mélységéből az életének, mit a mai napig maga sem ismert.

— Jó lesz ? Megvárjam ? — kérdezte fojtottan, szinte lihegve és előre görnyedt székén a lány felé, mint egy nagy lángoló és mégis homályos kérdőjel.

A filmen a kis gépirónő éppen akkor ütötte pofon a vezérigazgatót, mert ruhát és pénzt kinált neki. A lány feje pedig most már csendes, alázatos igenbe csuklott.

Két hónapig tartott ez az őrület. Aztán egy napon a kislány elpárolgott. Akadt neki más valaki, aki tovább vitte a megkezdett úton váltott örömök felé. Akkor azonban már Nagy Lajos mind a három cégnél 400—400 pengővel nem tudott elszámolni.

*

— Nagy baj van Gerő úr — nyögte és nem mert felpillantani a székről. Kezében zavartan forgatta, s gyürkölte a kalapját, mintha a pillanat minden izgalmát akarná belepréselni.

— Na mi baj ? — mondta ridegen a mindig ideges főnök. Talán valamelyik csomag összetört ?

— Nem az... hanem a pénzt elvesztettem... négyszáz pengőt — mondotta és érezte, hogy kiül a homlokára a verejték.

— Miesoda pénzt ? — ordított Gerő és felegyenesedett székéről.

— Kovács és Vass urakét is —, akarta mondani, de Gerő már föllélegezve vágott közbe.

— Ezt majd mesélje el nekik. És majd lefogják magától lassan... egy év alatt, ha van bennük szikra méltányosság. Bagatel dolog, azért ne essen kétségbe.

— De — nem fognak feljelenteni kérdezte szorongva és már minden bátorsága elment, hogy elmondja azt, hogy Gerő is károsodott... Nem sőt jobb lesz a többinek is úgy beadni a dolgot, hogy csak a másik.

— Ugyan — oszlatta el aggodalmait végleg a Gerő szava. — Szamár beszéd... ilyen régi alkalmazottat feljelenteni.

*

— Kutyafáját... négyszáz pengő, mondta Vass. — Képzelem fog táncolni a Gerő. Pedig, ha vesszük nem olyan nagy dolog... lefogja lassan magától és készen van.

— Én attól félek, hogy legalább is elcsap érte —, mondta bátortalanul újra éledő szorongással.

— Ugyan... különben én majd közben járok az érdekében. Maga nem mai gyerek, nem lehet mindjárt elvágni a nyakát. Mindenesetre jól tette, hogy hozzám jött először tanácsot kérni.

*

— Na most ugye bajban vagyunk ? — kedélyeskedett Kovács. Persze csaptunk valami kis takaros murit...

— De igazgató úr...

— Értem... no... Bajos dolog... nagyon bajos, de azért nem helyrehozhatatlan... Harminc év óta először fordult elő magánál ilyesmi. Ez nagy mentsége. A Vass kicsit nehéz ember az ilyen dologban, nem könnyen fogja megérteni... De azért majd elintézem valahogy.

— Hálásan köszönöm igazgató úr — mondotta és mikor kiment szinte teljesen nyugodt volt. Ugy gondolt vissza az egészre, mint valami nagy őrültségre... Egyszer megbolondul az ember minden ok nélkül, filozófált magában és akkor ilyeneket csinál. De szerencse, hogy igy alakult.

*

— Halló kérlek. Ennek a Nagynak az ügyében hivlak fel, hogy légy kiméletes vele szemben. Harmincéves öreg szolga mégis.. mindig teljes megelégedésre... Most azt mondja elvesztette négyszáz pengődet... lehet, hogy nem elvesztette, hanem elköltötte... kicsit nekem gyanús volt az öreg, de én azt indítványozom, fogd le lassan a fizetéséből... Elvégre megérdemel egy ilyen ember minden méltányosságot... Eddig nem volt baj vele. Mi az... Mit beszélsz ? Hogy engem ? neked úgy adta elő? Nekem azt mondta, hogy téged, a te pénzed.. Mi, hogy Vassnál megint úgy — hogy minket ? Tyhü, te... ez gazember... hiszen akkor egészen más azonnal megteszem a feljelentést.

Nagy pedig ezalatt odahaza boldogan irta meg három levelét, melyben tudatta három gazdájával, hogy a főnök úr pénzét is. Bizalommal kéri, hogy vonják le egy év alatt a fizetéséből....

Mikor a detektivek érte jöttek, semmit sem értett a dologból... Hiszen olyan megértőnek mutatkozott mindenki amikor a más pénzéről volt szó. Nem fért a fejébe sehogyan sem az eset... nem jött rá, hogy igy már más... egészen más.

(parvus.)

A modern „Csipkerózsika" — aki már öt éve alszik

Gyermekkorunk egyik legszebb meséje, a boszorkány által elaltatott »Csipkerózsika« gyönyörű története vált szomorú valósággá, immár öt éve egy szegény amerikai leányon.

A csikágói földalatti vasút egyik vég állomásánál, 1932 január 19-én, az utasok kiszálása után a vasúti alkalmazottak a kocsiban egy rendkivül szép, alvól leányt találtak. Nagynehezen sikerült csak felébreszteniök a leányt, aki ezután hazament és otthon rendkivül nagy fáradtságról panaszkodott. Patricia Maguire volt a fiatal leány neve, — még aznap este becsukódott az egyik szemhéja, amelyet nem tudott többé fölnyitni. Rövidesen emlékezeti zavarai támadtak, majd nyitvalévő fél szemével kettősen látott mindent. Február 15-én pedig elaludt és azóta, most már 5 és fél esztendeje, alszik egyfolytában.

Külsöben semmit sem változott, ma is 25 esztendősnek látszik, noha anyjának meggyőződése, hogy leánya tulajdonképen öntudatnál van, mindent hall csak képtelen válaszolni. Anyja emiatt mindennap elmeséli neki a legújabb híreket, de csak a kellemes újságokat. Napjában hatszor eteti folyékony ételekkel egy cső segítségével. Néha megtörténik, hogy a leány fölnyitja rövid időre a szemét, de ilyenkor sem lát semmit. A zene — úgylátszik — tetszik a leánynak, sőt anyja beszédének is van valamilyen hatása, mert ilyenkor néha mosolyog vagy mozgatja az ajkait álmában. A legnagyobb mozgás azonban, amit álmában végezni tud, egy egészen gyenge fejcsóválás, ha valamilyen étel nem izlik neki.

A közelmultban megvizsgálta a lányt dr. René Cruchet, a bordeauxi egyetem fiziológia tanára és arra a megállapításra jutott, hogy a leánynál valóban tapasztalható néha az öntudatnak valamilyen csekély mértéke.

A mesebeli »Csipkerózsika« története happi-andel végződött, mert bár vagy száz évi alvás után, de felébresztette egy királyfi csókja. Ki tudja, hogy a szegény csikágói szép leánynak éljön e valaha a mesebeli királyfi, valamelyik ügyes orvos személyében, avagy egyszer csak szép csendesen átszenderül az örök álomba, amelyből nincs többé felébredés.

Amerikai repülő átrepüli az Arizónában lévő Winslow krátert.

Színes gyermekek Londonban egy missziós teán jóízűen falatoznak.

Kulturházakat a tanyákra!

Irta: *Bánky Gábor* ny. áll. tanító

Debrecen mindig büszke volt és lehet arra, hogy az iskolák városa, éppen úgy, mint Nagyszombat, vagy Róma a templomoké.

A sz. kir. városi jelleg, az ezzel járó kiváltságok, tehát a szabadabb mozgási lehetőség, a céhrendszer kifejlődése, okos birtokpolitika, a magához váltott óriási határ, puszta, erdőterületek következtében beálló jómód, vagyonosodás tette ezt lehetővé.

Segített, sőt előljárt a műveltség terjesztésében az egyház is. A Pázmány Péterek, a Méliuszok

nemcsak a hit, a vallás terjesztői voltak, hanem a tudás, a haladás zászlóvivői is.

Csak így magyarázható meg, hogy a népek országútjától távoleső Debrecen, pedig folyója sincs,

az egész Tiszántúl, sőt 1848 előtt az egész ország legnépesebb városává fejlődött, több lakosa volt, mint Pest-Budának.

Az is közismert tény, hogy az alkotmányos éra beköszöntével lemaradt a vezető szerepről, mint Pozsony, azon egyszerű oknál fogva, hogy Budapest központi fekvése, a Duna, a régi tradiciók tették újra az ország fővárosává. Na meg az is, hogy a magas kormány minden kultúrális intézményt Budapesten zsúfolt, koncentrált. Ami annyira nem helyes, hogy belátta ezt a kormány is és áttért a decentralizációra.

A régi Debrecen kultúrális fejlődését nagyban hátráltatta renitens, kuruc magatartása. Emiatt sok olyan közintézménytől elesett, melyet méltán megérdemelt volna. Ezen a nemes város büszke civitása úgy tette túl magát, hogy

egyszerűen a zsebébe nyúlt és sokszor ereién felül is áldozott, ha kultúrális, vagy más közintézményről volt szó.

Pl. a három vidéki egyetemi város közül — Szeged, Pécs, Debrecen — a civisváros és a ref. egyház hozta a legnagyobb áldozatot.

Erre az áldozatkészségre apellálunk akkor,

amikor a tanyákra tanyai központok és kultúrházak létesítését, építését kérjük.

Nem egyszerre, csak fokozatosan és ahol a lehetőség megvan.

Szeged nagyobb, de nem gazdagabb város, a határa sincs akkora, mint Debrecennek,

mégis villamosvasútak, tanyai központokon székelő orvos, posta, közigazgatási hatóság köti össze a tanyákat a várossal. Hol van még Debrecen ettől!

Tanyai központok, kultúrházak létesítését törvény írja elő. Csak az a baj, hogy a végrehajtási utasítást nem köti záros határidőhöz és a városok kénye-kedvére bizza, mikor valósítják meg. A számonkérés elmaradt. Nagyon csodálkozom, hogy a kálvinista Róma ma sem tette meg a kezdeményező lépéseket, holott Szegedet nem említve, sokkal kisebb városokban él és virágzik, pl. Makó.

Illetékes szervek azt felelik, nincs pénz, sem erre, sem más fontosabb dolgokra. Pedig nagyon, de nagyon kevés jóakarat, áldozatkészség kellene ahhoz, hogy a város 32 külterületi iskolájánál, melyek azok, ahol — egyelőre — jobb hiányában, vagy az állami iskolákat az esti órákban, vagy pedig a város tulajdonát képező útszéli,

idejét mult régi csárdákat lehetne kultúrházak céljára átengedni, illetve átalakítani.

És a helyi intelligencia bevonásával megteremteni azt a lelki, azt a faji összetartozandóság érzetét, amely még ma is, annyi balsors és viszály után is hiányzik, amely összekötné, egybeforrasztaná az urat a paraszttal.

Nem nagy eltolódást okozna Debrecen város 10—12 milliós költségvetésében, ha 5—10 évre beosztva 3—6 tanyai központ, kultúrházak építését felvenné a költségvetésébe.

Nem kerülne többe egyenként 3—6000 pengőnél. Mi ez Debrecen költségvetésében, ahol százezrekre megy az évi rendkívüli kiadás és bevétel!

A kultúrházak tevékenységét, műsorát ellátná, telítené Debrecen város Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága.

A városi kis- és nagygyűléseken sokat a város vezetőségének a szemére hányják, hogy a külsőség mostoha gyermekei, másodrendű polgárai az ős-Debrecennek. Igaz! Pedig ugyanolyan, ugyanannyi adófizetői vagyunk a civitásnak, mint a vízvezetéket, villanyt, aszfaltot koptató elsőrangú atyánkfiai, sőt még több is, mert sorompópénzt, helypénzt, kövezetvámot, stb. fizetünk.

És ennek ellenében mit kapunk? Semmit! Adóintést, büntetőparancsot és olyan dülő, sőt országutakat, mint a Magyar Nábob idejében.

Nem szerénytelenség tőlünk az a kívánság és ez volna az okos várospolitika, ha a költségvetés számszerűleg kimutatná, ez a belsőség, ez a külsőség szükséglete. Olyan könnyű azt a statisztikából megnézni és kiolvasni, mennyi lélek él a sorompón belül és kívül és a 12 milliót eszerint használnám fel. Az osztó igazság ezt követeli.

Könnyű ezt mondani, de nehéz megcsinálni! A belső közigazgatási szervek minden kérés, felhívás nélkül is megteszik a maguk javaslataik, szükségleteik bejelentéseit, de nem így a külsőség, ahol az államépítészeti, tanügyi, erdőgazdasági hivatalokon kívül semmi más kezdeményező szerv, testület nincsen.

Pedig azt talán nem lehet letagadni, hogy a külsőség igénye nem merülhet ki évi 200—500 méter összekötő út építésében, sem egy tanterem kibővítésében, vagy az erdei üzemterv közlésében.

Ne csodálkozzanak a hivatalos hatóságok azon, ha a tanyák egyszerű, becsületes, dolgozó népe vezetés, irányítás nélkül a sötétben tévelyeg és egymás közt, a malom alatt sírja el a maga keserveit és bizalmatlan minden belülről és felülről jött felvilágosítás iránt és melegágya lesz a szélsőséges, hangzatos, sokszor nemzetellenes agitációnak.

Ezeken a bajokon volna hivatva segíteni a tanyai kultúrházak, tanyai központok létesítése.

Egy ember szava kiáltó szó a pusztában. De ha egy erkölcsi testület, társadalmi egyesület kér valamit, amelyben a vezetőség a tanyai intelligencia, lehetetlen, hogy a város vezetősége fel ne figyelne, komoly mérlegelés tárgyává ne tenné a tanyák kérelmét, minden olyan javaslatot, mely a külsőségről érkezik, mely annak színvonalát van hivatva kiemelni az ősi elmaradottságból.

A tanyai központok igazán jó néven vennék és hálásak lennének, ha néha-néha, egy-egy évben 1—2-szer a belső, kultúrális és közigazgatási szervek nem restelnének kiszállni hozzánk

és holmi morzsákat juttatnának abból, amit a városi lakosság természetesnek tart.

Mi is jelét adnánk időnként annak, hogy élünk és a világon vagyunk. Ha másként nem, azzal, hogy az iskolahagyott ifjúságot tovább vezetnénk azon az úton, amely az egyén, a köz, a nemzet küzdelmes, de dicső fennmaradásához, továbbjutásához vezet és szükséges.

A mi célunk nem más, mint kiaknázni és életre hozni, valóra váltani azt az óriási, elpusztíthatatlan, a magyar parasztifjúságban rejlő idegenergiát, mely a világháború vérzivataros forgatagaiban megállta a helyét. Ez az ősi virtus istápolása, levezetése, ez a faj-, nemzet-, föld-, rögszeretet az, melynek ébrentartása adja azt a második 1000 évet, amelyben a mi nagy álmodó Rákosi Jenőnk 30 milliós magyarról álmodott. »*Bizony mondom, elvész az én népem, amely tudomány nélkül való!*«

Egy érdekes kőképződmény Afrikában, alatta ül egy missziós páter

Temetőben

Őszi szélben ringó szomorúfűz ága
Hullatja levelét rózsám sírhalmára.

Hulldogál a levél, suttog a fuvalom . . .
Elhunyt kedvesemet feledni nem tudom!

Forró keblemre hull bánatos emléke,
Mint rabra a bilincs, börtön sötétjébe.

Szomorú a lelkem, nincs ír fájdalmára.
Elhervadok én is, érzem, nem sokára!

Gyöngyössi Pethes Andor.

A magyar szellem vándorutja

— Irodalomtörténet dióhéjban. —

Bevezetés.

Minden lélek külön világ. Aki a maga világát szavakban ki tudja fejezni: író. Eleinte a hivatott költő is közhelyes, kezdetleges. Később, nagy idegen példákon, megtanulja a lényegsűrítés titkát, a hiánytalan **művészi** kifejezést. Legmagasabb fokon eredeti, **önálló** költészetet teremt. Ezt a három fokot nemcsak az egyes írók élik át, hanem a népek is. Irodalmunk kezdetleges állapota Mátyásig tart (1458), önállóságunk Petőfivel kezdődik (1842). A kettő közé esik a művészi kifejezés elsajátítása, világirodalmi remekek nyomán.

Az író: termőfa. Gyümölcse a mű. A korból nő ki, s rendesen el is pusztul a korral. De a nagy költő mélyebbre hatol; alkotásai népe ősi rétegeiből szívnak magukba tartós erőt.

A nép, a nyelv elválaszt, a külön nemzeti irodalmakat világirodalommá a kor köti össze. A kifejezés tökéletesedésének fokait külön élte át a magyarság, az egyes korokat Európával együtt. Egy mai magyar sokban áll közelebb egy mai egyiptomihoz, hinduhoz, mint Árpád hőseihez.

A kor: közös észjárás, hasonló viselkedésmód, rokon ízlés. Az új ízlés új kifejezés-rendszert, új stílust teremt. Minden nagy korszaknak más a stílusa. Ennek a változásnak egyszerű a törvénye. Az emberi természet szélsőségből szélsőségbe zuhan. Most az anyagra esküszik, majd a szellemre. Lép jobbra, lép balra, mégsem topog egyhelyben. Közben folyton nő, együtt a táguló mindenséggel.

A görög-római művészet anyagi volt, a középkori, a gótika, szellemi Mátyás óta a következő korszakokat élte át a magyar költészet: reneszánsz, **barok,** rokokó, **romanticizmus,** realizmus, **expresszionizmus.** (A vastag betűs korszakok **szellemiek,** a rendes betűsök anyagiak.)

A magyarságban sohsem aludt ki a pogánykori kalandozás láza. Megtérése után új hadjáratra indult, hogy birtokba vegye az európai művelődést. Portyázásai nyomát elsöpörte az idő, szellemi hódításai fönnmaradtak irodalmi termékeinkben. Irodalomtörténetünk: a magyar szellem vándorútja. A vándorlás határállomásai a kifejezésfokok, s rajtuk belül az egyes művészi korszakok, a stílusok.

NÉPKÖLTÉSZET

Mi volt a magyarság úti poggyászában? Miféle kifejező ösztönt hozott magával Keletről? Erre csak ősi költészetünk adhatna választ, azt pedig nem jegyezte föl senki. Mégis következtethetünk rá: mai népi termékeinkből. A nép lassan tanul, de nehezebben is felejt. Zenekutatóink szerint a németektől egyetlen dalt sem vettünk át közvetlenül, viszont van dallamunk, amelyet megtaláltak másfél ezer éve elszakadt cseremisz rokonainknál.

Népköltészetünk a kézzelfogható reális világot ábrázolja. Meséink magát Istent és Jézust is egyszerű paraszti vonásokkal festik. A magyar jól érzi magát a földön. Babonái bajelhárítók, nem megfélemlítők. A másvilág nem izgatja alkotó képzeletét. A közösség sorsa sem. Ujabbkori történelmi mondánk alig van. Vallásos énekeink s hazafias dalaink túlnyomórészt nem népi eredetűek. Népköltésünk tárgyköre tehát meglehetősen szűk: a magánéletre szorítkozik.

De a művészetben az egyoldalúság gyakran erény: egyirányban összevont erő. A magyar népköltés java magasrendű, klasszikus szépségű. A népnek határozott ízlése, valóságos fratlan költészettana van lángelméink alkotása is nyer, ha a nép változtat rajta.

Juhász Géza.

Finn rokonainknál

(Folytatás).

A hosszú út fáradalmainak kipihenése után hozzáfogtunk Rigának, a csaknem félmillió lakosságu nagy kikötővárosnak megtekintéséhez. Utunk a szép, régi utcákon keresztül a »fekete fejek« házához vezetett. A »Melingalvju nams« egyike a legszebb középkori épületeknek, ez a székhelye annak az egyesületnek, amely a rigai kereskedők leggazdagabbjaiból alakult, akik főcélul a tengeri hajózás szabadságának biztosítását tűzték ki. Csak azok lehetnek tagjai, akik németek és evangélikusok voltak. Az egyesület védőszentje Szent Mauritius néger püspök volt, feje minden szoba faragott díszén és bútorán feltalálható. Innen vette nevét az egyesület is, amelynek manapság csak 16 tagja van. A házfelügyelőnő készséggel kalauzolt bennünket végig a gyönyörű termeken, melyek falait a volt elnököknek és tagoknak, valamint az egyesület magas vendégeinek olajképei díszítettek.

Egy kisebb tanácsteremben a sok régi ereklye között látható volt Nagy Katalin cárnő báli cipője és Miklós cár egyensapkája is, amelyeket egy kellemes időtöltés emlékére ők magunk ajándékoztak az egyesületnek.

A fiatal lett köztársaság, amelynek 70 százaléka lett, 30 százaléka német és orosz anyanyelvű, hatalmas erővel kezdte meg a gazdasági és kulturális élet fejlesztését. Ez a törekvés látszik meg Riga modern parkokkal és épületekkel beépített negyedein. Gyönyörű park van a város közepén, messze kimagaslik belőle a »Brivibas Pieminekllis« magas obeliszkje, tetején a lett csillaggal, hogy hirdesse a lett hősök dicsőségét. A parkot keletről a Nemzeti Opera, északról az Egyetem monumentális épületei zárják be.

Délelőtti körutunk egy vegetáriánus étteremben ért véget, ahova kuriózumként nyitottunk be s elképedve tapasztaltuk, milyen kiváló menüt állítottak össze a növényi és tejtermékekből. Spórolni akartunk, a végén mégis 3 lats 40 santimit kellett fizetnünk.

Templomok, múzeumok megtekintésére sajnos nem volt időn, ezek nagy része be is volt zárva. E helyett a gyönyörű rigai öböl partjára mentünk ki: Majoriba.

Szabadságra született magyar lelkünk megnyugvással nézett végig az Északi Tenger végtelenjén, mint otthon a Hortobágy beláthatatlan rónáján.

Bizony, fürdődreszt nem hoztunk magunkkal, igy csak vágyakozva néztük, mint fürödnek a nyaralók a hüs hullámokban. Veszély nélkül mélyen be lehet itt menni a tengerbe s élvezni a hullámokat játékát. Látnivaló is kerül bőven, sok hajó jár ugyanis erre, akad közöttük hadihajó is. A nagyszerű homokos part széle tele van apró kagylókkal, amiket a gyermekek előszeretettel gyüjtögetnek. Ez a legkedvesebb játékszerük. Mint a Balatonon, ugy itt is a part mentén egymáshoz közeleső, több nagyobb fürdőhely épült. Átsétáltunk mi is a legközelebb esőbe, útközben élveztük a tenger páradús levegőjét és az északi nap egészen különleges melegét. Nehéz szívvel vettünk búcsút a végtelen tengertől, mikor a szépen gondozott villasorok között keresztülhaladva vonatra ültünk.

Az éjszakát már meglehetősen nyugtalanul töltöttük el, izgatott a másnapi koránkelés, ezenkivül még tizenegy órakor is világos volt a szobánkban, ugyhogy jól le kellett sötétíteni az ablakokat a külön erre a célra szolgáló függönyökkel.

Reggel borult időre ébredtünk. Meglehetős lehangoltan ültünk fel a gyorsvonatra, de lassanként felvillanyozott bennünket az a tudat, hogy Észtországba, a mi kedves északi rokonaink hazájába érkezünk. Nagyban figyeltük ismét az arcokat, minden beszélgetésre hegyeztük fülünket és roppant örültünk, mikor egy, egy szép szőke, kedélyes emberről kiderült, hogy tényleg született észt, mint ahogy mi azt egymásközt előre tippeltük. A valkai határ állomáson örömmel üdvözöltük a kékfekete-fehér észt lobogót és a három oroszlános cimerrel ellátott vasúti kocsikat. A körülbelül egymillió kétszázezernyi lakosságú kis észt köztársaság nagy energiával kezdte meg az újraépítés munkáját.

A vezető férfiakat a higgadt életvezetés jellemzi, ami különösen megnyilatkozik kisebbségi politikájukban. Egyetemeiken ugyanis mindenütt meghagyták a német professzorokat, ha azok kifogástalanul megtanultak észtül. Igy elérték azt, hogy hatalmas kulturális értékek tárháza lett a kis Eesti.

Faházakkal tarkított mezőkön, hatalmas fenyő és nyirfaerdőségeken keresztül vitt az utunk Tartu-ba, a svédek által alapított, azelőtt Dorpat nevet viselő régi egyetemi városba. Nagyobb csomagjainkat ruhatárba helyezve, gyalog sétáltunk be a régimódi faházak s modern stilusú épületek keverékéből álló, rendkivül kedves és hangulatos uccákon az egyetemig, az Ülicoolig. Itt érdeklődtünk dr. Fazekas Jenő egyetemi lektor cime után, ő ugyanis a tartui magyar tudományos intézet igazgatója s mint ilyen, nagyon meleg kapcsolatot teremtett Magyarország és Észtország között. Rendkivül szivélyesen lapozta fel a portásnő az egyetemi tanrendet és Tähe 47-et jelölte meg lakáscimeül. Már csepergett az eső, mikor a kijelölt helyre megérkeztünk s egy igen kedves észt úrnak előadtuk látogatásunk célját. Sajnálattal értesültünk tőle hogy dr. Fazekas honfitársunk jelenleg már nem lakik itt. Ekkor nyilatkozott meg először a magyarokéhoz hasonló udvariasság és vendégszeretet.

Észt barátunk kérés nélkül is készséggel állot rendelkezésünkre s bennünket leültetett a bidermáyer stilusu rendes kis szobába s ő maga zuhogó esőben nekiindult a városnak s egy félórai szaladgálás után azzal jött vissza, hogy dr. Fazekas Jenő jelenleg Tartuban se található, mivel szabadságát vidéken tölti.

Kértük, hogy ajánljon egy jó szállodát, ő erre ismét vette a kalapját és elkisért bennünket egészen az ottani Grand Hotel kapujáig. Meleg kézszorítással vettem tőle búcsut, ezuton is köszönöm szivességét.

Tiszta, barátságos kis szobát kaptunk négy észt koronáért, ami kb. 6 P-nek felel meg. Mint mindenütt, úgy a szállodában is megleltük az északi országokban nélkülözhetetlen telefont. A nagy melegben olyan mosakodást csaptunk, hogy mikor a jókedvű észt szobaleányt becsengettük, azt mondtuk neki tréfásan, hogy kiöntött a Nera. Nem restelte azonnal kezébe venni a törlőruhát s ott helyben feltörölgetni, pedig jobb beosztása is volt, mert este ő szolgált fel az étteremben is.

Tartut Heidelberghez, vagy Debrecenhez lehetne hasonlitani. Vidám diáksereg jár szerteszét a városban fehér egyensapkát viselve s teszi hangulatossá az ottani életet.

Körülsétálva a várost, megnéztük az egyetem méltóságteljes épületét, mögötte a parkban elhelyezett ódon tartui várat, melynek egyik fele rom, a másik fele renovált állapotban egyetemi könyvtárnak van berendezve. Aztán átsétáltunk a Nera tulsó partjára s este fél 9-kor ragyogó napsütésben gyönyör ködtünk a folyó két partján emelkedő szép, régi házban.

Féltiz körül járt az idő, amikor ujra visszatértünk az előbb említett szép parkba s — Uram bocsáss — az észt fiatalság még mindig javában teniszezett!

Elsőrangú vacsorát kaptunk hasonló kiszolgálással, aztán jókedvüen tértünk nyugalomra azzal a kijelentéssel, hogy ezen a szép helyen akár három hétig is szívesen ellaknánk...

A közlekedésügyre nagy gondot fordítanak. Sok autobusz jár a legkülönbözőbb kirándulóhelyekre és mindegyiknek — mint majd Finnországban is látni fogjuk — nő a kalauza.

Az erőteljes fiatal leányok félrecsapott egyensapkával a fejükön lelkiismeretes szorgalommal teljesitik kötelességüket s szedik be a 10—20 sentiket.

Egy ilyen autobuszon mentünk el a Paulni kirik-ig, honnan szép állén keresztül egy kilométeres séta után az erdő közepén felépített kies tó mellett fekvő észt nemzeti múzeumba érkeztünk. A maroknyi észt nép kitett magáért. A legősibb letelepülésekből származó kulturális maradványoktól egész napjainkig mindent fel lehet itt találni.

Különös figyelmet fordítottunk az észt nemzeti viseletre, ami rendkivül változatos és szinpompás. Érdekes az észt paraszt életmódja, igy a lakószobája is, melyet a muzeum szemléletesen tárt elénk.

Autobuszon visszatérve, a dorpati egyetem első rektorának emlékére épített emlékív alatt mentünk át és a *Hava-klinik* felírás ötlött szemünkbe. Ez a sebészeti klinika. Természetesen megtekintettük egy fiatal orvos kalauzolása mellett. A klinika régi professzorai sorában a közismert Karel név is szerepelt.

Végezetül megnéztük a város büszkeségét, a szinházat, a Vanemuinét, mely visszatükrözi hatalmas arányaiban az észt élniakarást. De nemsokára e kedves várostól is meg kellett válnunk s tovább robogott vonatunk az észt főváros: Tallin felé.

(Folytatjuk.)

DR. BALOGH ÁDÁM.

Álom

Álmomban az éjjel gyöngyvirágot szedtem,
Közülök egy szálat szivem fölé tüztem.
Ott ragyogott, illatozott fehér szirma,
Harmatos volt a levele, mintha sirna.

A kis virágokkal „Róla" beszélgettem,
De amikor szóltak hozzám, megremegtem.
Átsuhant a lelkemen egy régi nóta:
„Gyöngyvirággal lesz a hajad koszoruzva".

Amikor ezt mondta, még sürü hó hullott,
Erdőt, templomtornyot fehér hó borított.
A lelkem is oly vidám volt, mint az álom,
Nem hittem hogy ily rövid lesz boldogságom.

De azóta a szivemre sok bú szállott,
Nem tudom szeretni már e nagy világot.
A tavaszt nem várhatom csak titkon sirva,
— Nem nyilik a gyöngyvirágnak fehér szirma.

CSER KATALIN ÉVA.

PÁLYAFUTÁS

— Mit szólsz hozzá, Alfréd milliomos lett. Pedig nem is olyan régen még pincelakásban lakott!

— Ezért hangoztatta hát mindig, hogy egészen alacsonyról indult meg a pályafutása.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke az elmult napokban súlyos beteg volt, de már felépült. Képünkön Masaryk unokájával

Az olasz trónörökös (középen a sötét ingben) társaságával a Lidón.

Nem rabszolga

A ma asszonya, írja, Asszonyom és ebben tökéletesen igaza van.

Teljes jogú társ, — mondja Ön, — aki azt teszi, amit jónak lát. Mi még erre is ráduplázunk és azt mondjuk, tévedés, nem teljes jogú társ az ilyen asszony, hanem egyenesen kizárólagos jogú, mert mindent önmagának tart fenn az egyetlen munkán kivül...

Zokon ne essék, Asszonyom, de az, aki ma a feleségben rabszolgát lát, az nem lát tisztán. Ott bajok vannak a látással és érzelmekkel...

Mert szerintünk ma is azért házasodnak az emberek, hogy családot alapitsanak. És a családi élet akárhogy vesszük is, bizony leköti a ház asszonyát. No már most, ha ezt a lekötöttséget mondja ön és az ön-hasonló gondolkozású sok, sok társa rabszolgaságnak, akkor ott már bajok vannak...

Higyje el, Asszonyom, azért senki se fog megházasodni, hogy felesége a társadalmi téren legyen csupán vezér csillag és követendő példa. Sőt, éppen ezért nem házasodnak ma sokan, mert ettől félnek...

Feleséget, anyát, társat, hites társat, feleséget keresnének a mai fiatalemberek is és ezzel szemben, no igen, olyan rabszolgajelölteket találnak, akik a szórakozásokon kivül mást nem ismernek és megkötöttnek, megakadályozottaknak vallják magukat, ha a család asszonyának kell csupán lenniök...

Nem jól van ez igy, Asszonyom.

Azt is mondhatnánk, hogy nagyon rosszúl van.

Minden mai bajnak itt van az alap baja.

A gyökere.

Éppen az ilyen gondolkozásból kell kigyógyitani az embereket, mert addig béke, megértés és igaz szeretet nem lesz a földön.

Mi azt valljuk, hogy adják vissza a családnak a család fejét, a hitvest, a feleséget, akkor mindjárt szebb lesz a földön az élet.

Több anyát, több hitvest, több feleséget az emberiségnek.

És kevesebb pajtást, kevesebb társadalmi lényt és házonkívüli elfoglaltságában bokrosan tevékenykedő modern asszonyt...

És akkor Önök is megértik, átérzik, hogy a ma asszonya nem rabszolga, hanem hitvestársa, felesége az urának és hűséges gondviselője a családjának.

És minden más címnél ez, ami illik a nőhöz egyedül. (sz. r. i.)

Diabetikus befőttek és ízek

Cukorbetegek táplálására szánt gyümölcskonzervek különös gonddal készítendők, miután előállításuknál a legfontosabb konzerváló cikket, a cukrot teljesen mellőznünk kell. Kifogástalan csirátlanításra kell tehát törekednünk, amit százszázalékosan csak a célra szerkesztett gőzölkőkészülékkel s hozzávaló patentzáras üvegekkel érhetünk el.

Cukornélküli befőttet minden fajta gyümölcsből készíthetünk. Az előkészítés ugyanugy történik, mint a cukorszörpös készítményeknél, csupán az előfőzés válik feleslegessé. Az üvegekbe rakott gyümölcsre szörp helyett alaposan kiforralt tiszta vizet töltünk, majd az üvegeket légmentesen lezárjuk és kigőzöljük. Mint már említettük, a tökéletes sterilizációra fokozott súlyt helyezünk, ezért az egyes gyümölcsfajták cukorszörpös befőzésénél szokásos gőzölési időtartamat megtoldjuk 1—2 perccel s az első gőzölést 24 óra mulva megismételjük.

Ennél a befőttnél kedveltebb a saját levében eltett nedvdús minőségü gyümölcs, amelyet télen különféle tészták töltésére is felhasználhatunk. A megmosott, megtisztított gyümölcsöt üvegekbe rakjuk, ezeket folyadékfeltöltés nélkül lezárjuk s egy napi időközzel kétszer sterilizáljuk. Gőzölés alatt a gyümölcs levet ereszt, összecsik, ezért kevésbé tetszetős külsejü, de kellemesebb izü befőttet nyerünk a vízzel feltöltött készítménynél.

Gyors fogyasztásra szánt diabetikus párolt gyümölcsöt következő módon készítünk: tetszés szerinti gyümölcsöt — ha szükséges meghámozva és földarabolva — citromosvízbe dobunk. Ezalatt lábasban kis vizet forralunk, melyet ízlés szerint citrom vagy narancs héjjával, levével, fahéjjal, szekfüszeggel vagy vaniliával izesítünk. Mindezt jól összefőzzük, majd átszürve, puhára pároljuk benne a gyümölcsöt. Édesítőt tálalás előtt, a még meleg fűszeres lében oldjuk fel, melyet az üvegtálra halmozott gyümölcsre öntünk. Cseresznyének, szilvának természetes cukortartalma is elegendő.

Cukornélküli ízek előállításánál egyebekben ugyancsak a rendes ízkészítéshez hasonlóan járunk el. A gőzölést ismét két részben végezzük, miután a gyümölcs besürített természetes cukortartalma korántsem elegendő a bomlás megakadályozására.

Mindezeket a diabetikus készítményeket közvetlen fogyasztás előtt édesitjük szacharinnal. Utóbbi ugyanis főzés, raktározás alatt bomlásnak indul s kellemetlen karbolos ízt okoz.

Heti étlap

Vasárnap. Délben gombaleves, nyúlgerinc, kirántott burgonyagombóccal (1), csipkeízzel, mágnástorta (2), Meinl-fekete, Meinl-féle Veltelini.

Este: Meinl tea, nyúlpástétom (3), déli tészta.

(1) *Kirántott burgonyagombóc.* Félkiló burgonyát egy egész tojással, kevés sóval és annyi liszttel, amennyit felvesz, kidolgozunk, hogy nem nagyon lágy tészta legyen. Ebből golyókat formálunk vagy tetszés szerint kurta rudacskákat, kis lapokat, kifliket és forró zsírban kisütjük.

(2) *Mágnástorta.* Négy tojássárgát kikeverünk 13 dkg porcukorral és 2 tábla puhított csokoládét adunk hozzá. 13 dkg darált mogyorót és 4 tojás habját váltakozva kozékeverjük. Pergament papirra kört rajzolunk és a megvajazott papirlapra kenjük fel a masszát 4 részben és inkább szárítjuk a sütőben, mint sütjük. Az egyik lapot bevonjuk csokoládémázzal, a többit egymásra rakjuk és maraschinóval szagosított tejszínhabbal töltjük meg. A bevont 4 lapot, mint a dobostortánál szoktuk, felszeleteljük és úgy helyezzük a torta tetejére, mert így könnyebb a tortát felszeletelni törés nélkül.

(3) *Nyulpástétom.* A nyúl elejét vagy combrészét pirított hagymával elkészítjük, mint a pörköltet. Most az egész húst leszedjük a csontokról és kétszer átdaráljuk, hogy egész finom legyen, kevés füstölt szalonnával és egy borban áztatott zsemlyével együtt. Most hozzáadunk 1—2 kanál tejfelt és 1 egész tojást és pástétomfüszert. Megfelelő formát kirakunk vékony, lapos, hosszú szalonnaszeletekkel, erősen benyomjuk a pástétomot, befedjük szalonnával, a forma tetejét leköjtük és vízfürdőben egy óra hosszant gőzöljük, majd kihűtjük és kifagyasztjuk.

Hétfő. Délben: köménymagleves, párolt libamell vöröskáposztával, diósmetélet, Meinl-fekete.

Este: Meinl-féle szardinia, vajaskenyér, trappista sajt, alma.

Kedd. Délben: parajleves, pirított borjúmáj töltöttburgonyával és céklával, aranygaluska. Meinl-fekete.

Este: Ham-and-eggs (4), alma.

(4) *Ham-and-eggs.* Vékonyan vágott sonkaszeletekkel egészen kirakunk egy kerek hússütő tepsit, melyet gyengén megzsíroztunk. Tetejére óvatosan, hogy a sárgájuk szét ne folyjon annyi tojást ütünk, hogy befedje a sonkát. Addig sül, míg a tojások fehérje megdermed. Széles sütőlapáttal lecsúsztatjuk a tálra, hogy egészben maradjon.

Szerda. Délben: karfiolleves, füstölt sertéskaraj sárgaborsó-pürével, szőlő, Meinl-fekete.

Este: bundáskenyér, Meinl-tea, sajt.

Csütörtök. Délben: árpagyöngyleves, rostélyos tökkáposztával, almáslepény, Meinl-fekete, Meinl-féle burgundi vörös.

Este: töltött gomba, Meinl-féle vegyes apró sütemény.

Péntek. Délben: zöldborsóleves, gombabecsinált, kis vajas galuskával, rizseskörte (5) Meinl fekete,

Este: Heringes rántotta (6), körözött juhturó.

(5) *Rizses körte.* Meglehetősen sűrű tejbenrizst főzünk. Felpuposza tálrarakjuk és körtebefőttel körülrakjuk. A körte levét befőzzük és 3—4 lap piros zselatinnal megfestjük és ezzel mikor kocsonyásodni kezd, bevonjuk a rizst.

(6) *Heringes rántotta.* 5—6 tojást kevés tejfellel elhabarunk. Mikor félig kész rántotta lett belőle, 2 darab teljesen megtisztított és kiáztatott, apróra vagdalt heringet hozzáadunk és készre sütjük a rántottát.

Szombat. Délben: gulyásleves, szilváslepény, Meinl-fekete.

Este: sonkás burgonyakolbászkák (7), paprikasalátával.

(7) *Sonkás burgonyakolbászkák.* Burgonyatésztát készítünk és belekeverünk 15 dkg darált füstölt sonkát. Kolbászkákat formálunk, meghengergetjük tojásban és morzsában, majd forró zsírban kirántjuk.

A vármegyeháza helyén volt Debrecen legelső szállodája, melyben a hajdusági urak és hajdukapitányok mulattak

Gróf Eszterházy Antal kurucgenerális és később II. József császár voltak vendégei a híres »Fehér ló« szállodának.

Debrecenben régebben nem voltak szállodák, éttermek. A polgárok igen vendégszeretők voltak és házuknál fogadták szállásra, ételre-italra a vendégeket, ha az a városba érkezett. Országos vásárok idején is az ide sereglő sokféle népet a magánházak fogadták be.

Zoltai Lajos a Déri múzeum ny. igazgatója, Debrecen város multjának tudós kutatója, összeállította levéltári adatokból, városi jegyzőkönyvekből az ezzel kapcsolatos feljegyzéseket. Az ő kutatásai alapján megállapítható, hogy

1750-ben még nem volt Debrecenben nyilvános szálloda.

A szepesi kamara a város bevételei felől érdeklődött és arra adott válaszából állapítható meg, hogy a városban még lacikonyhák sincsenek, mivel a vidék városba járó népe magával hozza az eleséget és a város piacán kínálják a főtt és sült ételeket.

A debereceni városi tanács csak az 1690-es években gondolt szálloda létesítésére. Az első szálloda »vendégfogadóház« a mai vármegyeháza helyén volt

és annak északi nagyobbik telekrészén állt. Szakadatlanul vendégfogadóként szerepelt 1875-ig.

Az első nevezetes vendéglős és szállodás bizonyos *Kromoveczky*, aki 1704-ben hagyta el a foglalkozását, mint azt a városi jegyző feljegyezte. Az első debreceni száloda első nevezetes vendége gróf *Eszterházy* Antal kurucgenerális volt. Az első, megmaradt szerződés 1715-ből való és a következő bölcs utasításokat tartalmazza:

»A vendégfogadós feleségével együtt hittel tartozik szolgálni a város hasznára,

jó cselédeket kell tartani és tiszta bort mérnie igaz mértékkel.

Fizetése a bor árusításáért minden két hétre 3 forint. A vendégfogadósi hivatal mellett a széna, abrak árulása és ételkészítés haszna az övé. Az istálló és házbért hónaponként köteles megfizetni a városgazdának, aki abból visszatéríti a kupára, csuporra (mivelhogy abban adták a bort) gyertyára és fára ment költséget.«

Intézkedik a szerződés a »bitangbor« elszámolásáról is.

A török és kuruc-labanc világban ugyanis szokásban volt, hogy az őgyelgő csapatok ingyen itták a város borát.

Kötelezi ez a szerződés a vendéglősi hivatal viselőjét, hogy adjon számot az elfogyasztott bitang borról, mert a jövőben már nem akceptálja a város az ingyen kiadott borokat.

A Fehér ló elnevezést egy nagy verekedési perrel kapcsolatban 1718-ban említik először a régi írások. A régi vendégfogadóházat 1763-ban megújították és az egyemeletes épületet *Genovai* János debrceni építőmester rakta fel.

A Fehér ló szállodában 1770 május 18 és 19-én II. József császár lakott itt járva körútja alkalmával.

A Fehérló táncteremmel csak 1796-ban bővült. Ugyanezen évben a

vendégfogadó kocsiszinjét a város átalakitja Kelemen László magyar színészei számára, akik pestbudaiak voltak, »Komédia házzá«

1798-ban ugyanott kezdte meg báró *Wesselényi* Miklós kolozsvári magyar szinjátszó társaságában az állandósult magyar színi előadásokat. Ezt a nevezetes eseményt márványtáblával jelölte meg a város közönsége századik évfordulóján.

A »Fehér ló« épületének vendégfogadó jellege 1875-ben szünt meg. — A következő évben a vármegye birtokába vette és a szomszédos telket is megvásárolván 1912-ben 730.000 korona költséggel megépitették a monumentális megyei székházat.

Ez a »Fehér ló« története, mely híres, nevezetes vendégfogadó háza volt Debrecennek, találkozója hetekig tartó mulatságra sereglő hajdúsági uraknak. Nagy mulatozásokat rendeztek benne a hajdúkapitányok, a megyei urak és benne tartották — amikor már megengedték a nyilvános táncokat — a hétvármegyére kiterjedő hírű bálokat.

(bem.)

Szegény emberek régente

Irta: dr Ba logh István.

(Folytatás.)

Lassanként mind jobban szaporodott a lakosság s a szegénység is nőtt. Mind ezek ellenére Debrecenben mind máig került munka elég, sőt sokszor emberhiány is volt. Mivel nagy volt a munkáshiány, éves cselédet 1811-ben újra alig lehetett kapni. Panaszkodik a tanács, hogy »mind a férfi, mind a leánycselédek fél esztendőnél tovább nem akarnak a gazdáikhoz elállani és beszegődni. Azért hogy ezen rendetlenségnek minél jobban eleje vétessék, hirdettessék meg házankint, hogy a gazdák esztendeig fogadják cselédeiket, sőt akiket már félesztendőre fogadtak is, maguktól a jövendő esztendőnél előbb el ne bocsássák.«

A múlt század elejére már kifejlődött a debreceni tanyákon a majoros tartás kb. olyan formájában, mint ahogy ma is megvan. Még 1720-ban állandó majorosok nincsenek kint, csak a szolga lakik a tanyán, míg valami dolog van. Sőt néha olyan asszonyszemélyek is húzódnak ki, akiknek a nevét ma már leirni nem szokás, viszont az akkori nótárius éles, hegyes ludtolla nem igen kímélte őket. Ezeket a város a kerülőivel összefogatja, megseprüzteti és kihajtja a városból. De már 1774-ben feleséges majorosk laknak kint, akik a gazdának dolgoznak, a majoros felesége pedig süt, főz, aprómarhát tart a gazdasszonynak. 1840-ből írja egyik debreceni hírlapíró, aki még szerény ember volt és a nevét nem tette a közlemény alá; »a tanyákon van egy épület, amelyben az istállót a majoros szobájától csak egy fal választja el. Ezen épület szalmával kevert sárból és villával felrakott fecskefal, néhol vályog, ritkán vert fal náddal fedve, de vannak néhol cserepes épületek is. Az említett majoros nem cseléd, hanem állandó lakosú napszámos, aki csak akkor kap fizetést, amikor dolgozik, de akkor egyuttal a többire is felügyel. Néhol aprómarhát tenyészt a gazdának, néhol 3—10 öl dohányültetvénye is van. A munkát a napszámosok és a cselédek végzik. Ha a napszámosok szorgalmasak, akkor jól is fizettetnek. Bérük 30—40—50 krajcáron kívül háromszor napjában meleg étel, reggel lebbencs, délben gulyáslével készült hus, de minden nap hus. Vasár- és ünnepnap pedig rendesen kalács.

Sajátságos e napszámosoknál, hogy bő terméskor, mikor van valamilyük, ők nem dolgoznak annyiért, mint szűk esztendőben. A cselédbér több helyen 60 váltó forint, 6 véka tiszta búza, 8 köböl kenyérnek való rozs, 1 hold tengeri föld, 30 font só, 25 font szalonna, tarlószabaduláskor egy tavaszi malac, nyárban összesen 30 font hus, egy borju telelés. Bérük összesen alig ér 200 váltó forintot. Egy takarónak adatik egy hétre egy nagy kenyér, (amilyen egy véka lisztből három sül), egy font szalonna, fél font só, három font hus, egy meszely ecet, három icce búzaliszt, másfél icce kása. Ilyen volt az állapot a mult század közepén. A 60—70-es években annyiban változott ez, hogy a mezőgazdaság fellendülésével mindig több munkáskézre volt szükség. Most már nem maximálták a munkabéreket a kereslet és kinálat szabta meg a fizetést. Az aratók 10—11-én takartak, napszámban nyomtattak, sokszor míg a hó le nem esett. Legalább is az öreg emberek szerint, sokszor megesett, hogy a szérün, az ágyás alatt nyomta a búzát. Harmados tengeri földet kapálhatott, aki akart, sőt még nem is nagyon akadt rá vállalkozó. A Csicsogón, a mai Árpád-tér helyén levő embervásár minden vasárnap reggel megtelt napszámosokkal, de 10 óra felé már el is szállingóztak innen az emberek. Csak a csapó uccai betyárok maradtak itt tovább, de azokat úgy sem fogadták meg a gazdák. Azoknak nem izlett a víz, a kenyér, az étel, de a legnagyobb bajuk 'a' dolog volt. Ezzel az ellenséggel szerettek jóban lenni, ezért inkább kerülték. Az esztendős cseléd fogadásnak a napja már vagy 70 éve az Ujesztendő első napja, a majoros ideje Szent György vagy Mihály napkor telik ki.

A debreceni szegénységnek tehát még ebben a gazdag városban is elég tekintélyes multja van. Az akkori világ semmivel sem volt szebb, jobb, különb, mint a mostani, csak az emberek voltak kevésbé igényesek. De hogy ezek ellenére is voltak bajok, azt a tanácsi rendelkezések mutatják. Valószinüleg az akkori szenátoroknak és főbíráknak éppen úgy főhetett a fejük a bajok miatt, mint a maiaknak.

ÉRTHETETLEN

— Szervusz barátom! Amikor utoljára láttalak, öt évvel ezelőtt, sokkal elegánsabban voltál öltözve.

— Érthetetlen! Pedig most is ugyan az a ruha van rajtam.

SAKK

5. számú sakfeladvány.
Terényi Antal, Debrecen.
(Eredeti.)

Sötét: Kd4, Fc5, Hc3 és e4, gy: b6, d5, e5, f6, g6 (9).

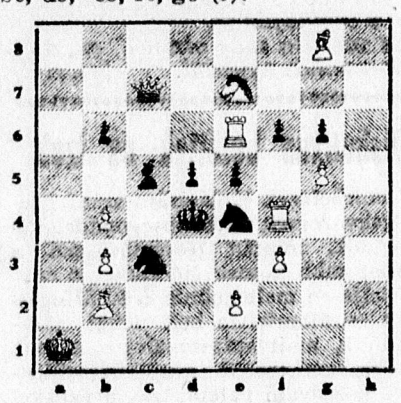

Világos: Ka1, Vc7, Be6, és f4, Fg8, és b2, He7, Gy: b3, b4, e2, f3, g5 (12).

Világos indul és 2 lépésben matott ad.

—=—

5. SZÁMU JÁTSZMA.
Spanyol játék.

Játszották Budapesten, 1936 március 20-án, a Lipótvárosi Kaszinóban, megtartott szimultánon. +22—5=12. Világos: Dr. Aljechin A. Sötét: Herczegh Pál (Debrecen).

1.	e4,	e5
2.	Hf3,	Hc6.
3.	Fb5,	a6.
4.	Fa4,	Hf6.
5.	0—0	Fe7.
6.	Be1,	b5.
7.	Fb3,	d6
8.	h3	0—0
9.	c3,	Ha5.
10.	Fc2,	c5.
11.	d4,	Vc7.
12.	Hbd2,	Hc6.
13.	Hf1,	cxd4.
14.	cxd4,	Hxd4.
15.	Hxd4,	exd4.
16.	Fg5,	h6.
17.	Fh4,	Be8.
18.	Bc1,	Vb6.
19.	Fd3,	Hd7.
20.	Fxe7	Bxe7.
21.	Hg3,	He5.
22.	f4,	Hxd3.
23.	Vxd3,	Fd7.
24.	He2,	Bae8.
25.	Hxd4,	f5.
26.	Kh2,	Bxe4.
27.	Vb3+,	Kh8.
28.	Bxe4,	Bxe4.
29.	Vf7,	Vxd4.
30.	Vxd7,	Bxf4.
31.	Bc8+,	Kh7.
32.	Vf7,	Vf6.
33.	Vg8+,	Kg6.
34.	Bf8.	Vxb2.
35.	Ve6+,	Kg5.
36.	Ve7+,	Kh5.
36.	Ve7+,	Kh5.
37.	Vxd6,	Bf2.
38.	Vd5,	g6.
39.	Be8,	Vd2.
40.	Vxd2,	Bxd2.
41.	a4,	bxa4.
42.	Be6,	a3.
43.	Bxa6,	a2.
44.	Kg3,	g5.
45.	Kf3,	g4+.
46.	Kg3,	Kg5.
47.	h4+,	Kh5.
48.	Ba5,	Bd3+
49.	Kf4,	Kxh4.
50.	Bxa2,	Bd5.
51.	Ba1,	Kh5.
52.	Ba6,	Bd2.
53.	g3,	Bf2+,
54.	Ke5	Bf3.
56.	Kxf5,	Bf3+,
57.	Ke4,	Kh4.
58.	Ba1,	h5.
59.	Bh1+,	Kg5.
60.	Ba1,	Bf4+.
61.	Ke3,	Bf5.
62.	Ba8,	Kh4.
63.	Ba1,	g3.

Világos feladta!

A játszma legjobb elemzésére egy értékes könyvjutalmat tüzünk ki! Beküldési határidő szeptember 30. A legjobb elemzést az október 10-iki számunk Sakkrovatában közölni fogjuk.

Ambrus Sándor.

—=—

MEGSUGOM MAGÁNAK, HOGY...

...lapunk 1937 augusztus 29-iki számának Sakkrovatában megjelent 4. számú Sakkfeladvány kulcslépése: Vg6—a6 volt.

...hogy a következők részesültek könyvjutalomban: Csapó Aliz, Darvas Gyula és Kiss Endre.

...hogy a nyertesek a könyvjutalmat hétfő reggel 8 órától — csütörtök este 6 óráig átvehetik a kiadóhivatal pénztáránál.

Tudnvialók. A megfejtések beadásának határideje minden péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráirandó: „SAKK". Világos első lépésnek, az u. n. „Kulcslépés"-nek közlése elegendő. Minden helyes megfejtést 2 ponttal jutalmazunk. Mindenki, aki 30 pontot elér, egy szépirodalmi könyvet kap jutalmul. **Szelvényt mellékelni kötelező!**

4. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Erről az egy

dologról nem kell beszélni, de mindig rá kell gondolni. Annyira, hogy egyetlen perc ben se szabad megfeledkezni róla.

Mert a beszéd soha se ér fel a tettig.

Szavakkal még világ sorsát el nem intézték.

A legszebb szavaknál többet ér egyetlen mozdulat, jó szándékú mozdulat a kisujjunkkal.

Látjuk azt nap, nap után, hogy mit vesztettünk.

Erezzük a saját életünkön, hogy veszteségeink révén milyen nehéz az életünk.

Ott zsong fülünkben a tenger sok panasz és temérdek szenvedés sóhaja, mi onnan átról jön.

Nem lehet itt percnyi nyugta a becsületes gondolkozású embernek addig, míg másképpen nem lesz....

De erről nem beszélni kell, itt tenni szabad csupán.

Mert a tettek kora régen itt van.

Nincs mire várni, minden elmulasztott perc jóvátehetetlen kár.

Az, aki csodára vár, elveszett ember.

Csodák kora lejárt.

Segíts magadon, az Isten is megsegít.

Nekünk is segíteni kell magunkon, de nem sallangos cifra szavakkal, hanem izomból fakadt erős tettel...

Nem, nem a fegyverek zöreje és ágyúk morajlása az, amire gondolok. Mühelyben és végtelen magyar mezőkön, iskolában és íróasztalok mellett, katonai gyakorlótéren és sportpályákon, mindenütt, ahova posztra, vártára, strázsára állít bennünket a sorsunk...

Erre gondolok, ilyen munkára és tettre.

De erre aztán nemcsak gondolni kell, de tenni kell.

Nem beszélünk, de teszünk.

Mindenki ott, ahova sorsa vitte.

Ahol kenyere terem, azt adja, ami a legjobb.

Ez adja meg a mi feltámadásunkat, melynek nem a szavak az éltetői, hanem a magyar karok lendületes munkájából fakadt tettek.

Virrad

Irta: *Vincze Mária* I. ker.

Ha a felhőtlen égre
bánat borul,
Ha szívünkbe valami
fájdalom szorul,
Ha lelkünket marcangolja
a kín,
Ami szemünkbe
könnyeket hív,
Ha a keblünkbe
tüzes vihar dúl,
s ajkunkon a szó
»jaj«-ba fut,
Akkor tépjük el a
bilincseket,
Vegyük vissza az
elszakított területeket,
S könyörögjünk Istenhez
»Tégy csodát!«
Ne sujtsa több csapás
Bús magyarok honát,
Magyarok hazáját.

Felebaráti szeretet

Irta: *Aba Ildikó* leányg imn. IV. oszt. tan. Svetits.

Tülekedés a kenyérért, durva lárma
A világnak ismertető csúf danája.
Ki törődik a másikkal!? »csak én éljek!«
Ez a jelszó, komisz jelszó uralja az emberséget.

Egyszerű történet, dehogy is regény
Csákvárról elindult egy rongyos legény.
Mindennapi kenyér vágyainak álma,
Budapest felé megy — talán megtalálja...
Ámulva néz körül a kőpalotákon
S a köztük loholó sok ember-parányon.
Ez mind enni akar — elszorul a szíve,
S néma könyörgésre kulcsolódik keze.

Arca is megfakult a nagy futkosásban
Nincs munka, nincs kenyér!
A szépség, a pompa fényes városában
A Teleki térnek egy sötét zugában
Álmai kincset igér.

Végre munka, munka!
Kocsisnak fogadják egy nagy faraktárba.
Lesz kenyér, lesz szállás,
Lesz egy kis megállás
A lelket is tipró rút kenyérhajszában.
Hálatelt sóhajjal l
Könnycsepp száll szemérő
Fel egyenesen Isten trónusára.
Lenéz a nagy Isten: »Ez a könnycsepp kitől ...
Hisz oly ritka vendég manapság a hála.«
Meglátja a legényt
S mellette könnyezve álldogál egy másik.
Késve érkezett meg, Három gyermek atyja:
Mindhárom éhes, mindhárom fázik....
— S az Isten a könnyet elindítja vissza.

A könnycsepp legördül, vissza, le a földre,
Hegedűs Jánosnak, csákvári legénynek
Lüktető szívére.
A csákvári legény felemeli fejét,
Sápadt arca kigyul, amint nyujtja kezét
A családos társnak. Szerencsét kívánva
Átadja a helyét
A biztos kenyerét.
S megy nyugodt lélekkel
Ujra uccát róni, kenyér után járni,
A Teleki téren puszta földön hálni.

Ó igen, megkapta álma ig ért kincsét:
A szeretet győzött s kincsé tette szívét.

Abdi basa

Irta: *Szalacsy Rácz Imre.*

I. rész.

Közel s távol, ameddig a szem elláthatott, mindenütt ember ember hátán nyüzsgött.

— A fényességes szultánnak nincs annyi birkája, uram, mint amennyi gyaur feni reánk a fogát, — viesorgott Ali Mohamed a vár alatti tenger népre, míg a vezér csendesen simogatta ősz, hosszú szakállát és halkan azt mondta:

— Ha Alah úgy rendelte, akkor lehetnek ezek többen a tengerek fövényénél, a győzelmet mégis mi ajándékozzuk a fényességes nagyúrnak!...

— Mióta a bécsi császár vezére, Károly megvetette a lábát a keleti kapuknál, sokszor Alah kegyében sem bízom, — vetette fel kevély fejét Ali Mohamed, aki egyesegyedül tudott háromszáz janicsárral bejutni töméntelen áldozat árán Szulejmán Eszékről érkezett seregéből.

— Még fiatal vagy, fiam, Ali Mohamed, azért olyan kutyáknak való a nyelved, — feddte mosolygósan az ősz vezér a tüzes agát, aki elszánt bátorsággal hozta be janicsárjait a rommá tört falu Budavárába.

— Alah megbocsátja az én nagy bűnömet, vezér, — hajtotta le igaz hivőre való alázattal a fejét Ali Mohamed aga, — de elhiheted császár szemefénye, hogy menynyire fáj látnom a hitetlenek diadalmas előretörését éppen itt, a magas dián nyugati kapujában!...

— Ne feledd el, fiam, hogy Alah tudja legjobban, hogy mi az, ami hűséges népére áldásos lehet! — nézte az eget Abdi basa és semmi se árulta el, hogy valamikor Istennek nevezte Alah őfelségét és nem a távoli Kelet volt a hazája, hanem Helvéciából állott be töröknek...

— Legyen meg az ős szent akarata, — mondta most már derült arccal az anatoliai aga, Ali Mohamed és megérintette a homlokát, miközben a keresztények nagy templomából alakított török mecset felé fordult, hogy lássa a félhold ragyogását.

Szeptember elseje volt és kora délután már hűvös szelek bujkáltak a budai hegyek felől. Abdi basa összébb huzta magán egyszerűbb kaftánját és fojtottan köhintett egyet, kettőt öreg emberek módjára.

— Gyere, fiam, nézzük a nyugati kapunál lévő falak állapotát, — intett a magyarok által bécsi kapunak mondott omladék felé Abdi basa és elindultak a sűrű sorokban őrséget álló vitézek között.

Ahol megjelent az ősz vezér, mindenütt lelkes üdvrivalgással fogadták Buda védelmezőjét és röpködtek a szebbnél-szebb dicséretek Abdi basa felé:

— Te vagy a próféta barátja!..,

— Alah kegyeltje!...

— A fényességes szultán szemefénye!...

Abdi basa szeliden, a bátrak elszántságával integetett vitézei felé, akik örömittasan fogták meg kaftánja szélét és kérdezetlenül is ajánlkoztak:

— Veled halunk meg, vezér!...

— Vele fogtok győzni! — itta boldog, szomjas szemmel a lelkesedést Ali Mohamed aga, aki sokszor maga is együtt üvöltött a vitézekkel.

Olyan nagy volt a lelkesedés zaja, hogy kint, a vár alatti táborokban már arra gondoltak a támadók, hogy kitörésre gondol a török.

Abdi basa lassan, öreg ember módjára lépkedett és sűrű kérdezésekkel állította meg az őröket, akik az alatti tábort figyelték.

— Nyugodt éjszakánk lesz, vezér, — jelentett a nyugati kapu előtt parancsnokló defterdár, az óriás növésű Abdullah, aki maga kérte erre a nehéz helyre való beosztását, mert nem kevesebb emberrel, mint Lotharingiai Károly vezérrel akart találkozni.

— Az éjszaka nyugodt lesz, de vigyázzatok a hajnalra, — veregette meg az óriás vállát Abdi basa.

— Valami azonban készül, vezér, Alah ne legyen irgalmas ezeknek az ebeknek még haláluk után se, — intett a szövetséges vezérek tábora felé Abdullah.

— Készül ,fiam, de hadd készüljön, mi meghalunk ha kell, de Budát, a szultán örömét nem adjuk! Nem a mi, hanem az Alah kezében van a vár sorsa!..

— Áldott legyen Alah neve és szent az ő prófétája, — emelte Abdullah homlokához a kezét és hosszan nézett a törődött alakú ősz vezér után, aki most egy mélyen szakadt résen keresztül figyelte a lenti tábort.

— Minden jól van, fiam Ali Mohamed, — fordult vissza Abdi basa, — de ezen az éjszakán nem hunyjuk le szemünket!...

— Éberek leszünk, vezér, mint a támadást váró párduc!...

— Ha pedig Alah úgy akarja, fiam, akkor te mond meg a fényességes szultánnak, hogy legnyomorultabb szolgája, Abdurrahman, a budai utolsó basa, a vitézek Abdi basája megtette kötelességét, — nyujtotta a kezét, reszkető, öreg kezét a vén vezér.

— Én meg nem mondom, uram, mert veled dicsőséges lesz a falak alá temetkezni! — tüzelt az anatoliai aga fekete szeme.

— Te, fiam, hajnalok hajnalán egyedül elhagyod a várat, kinyittatom a titkos alagutat s elviszed vén Abdi basának az üzenetét a szultánhoz...

— Vezér, — állott tehetetlenül Ali Mohamed.

— Nincs sok idő, hát ne akadá-

A liverpoli állatkert óriási teknősbékáján lovagoló kisfiú banánnal nógatja mozgásra a ritka állatot, mely már háromszáz éves.

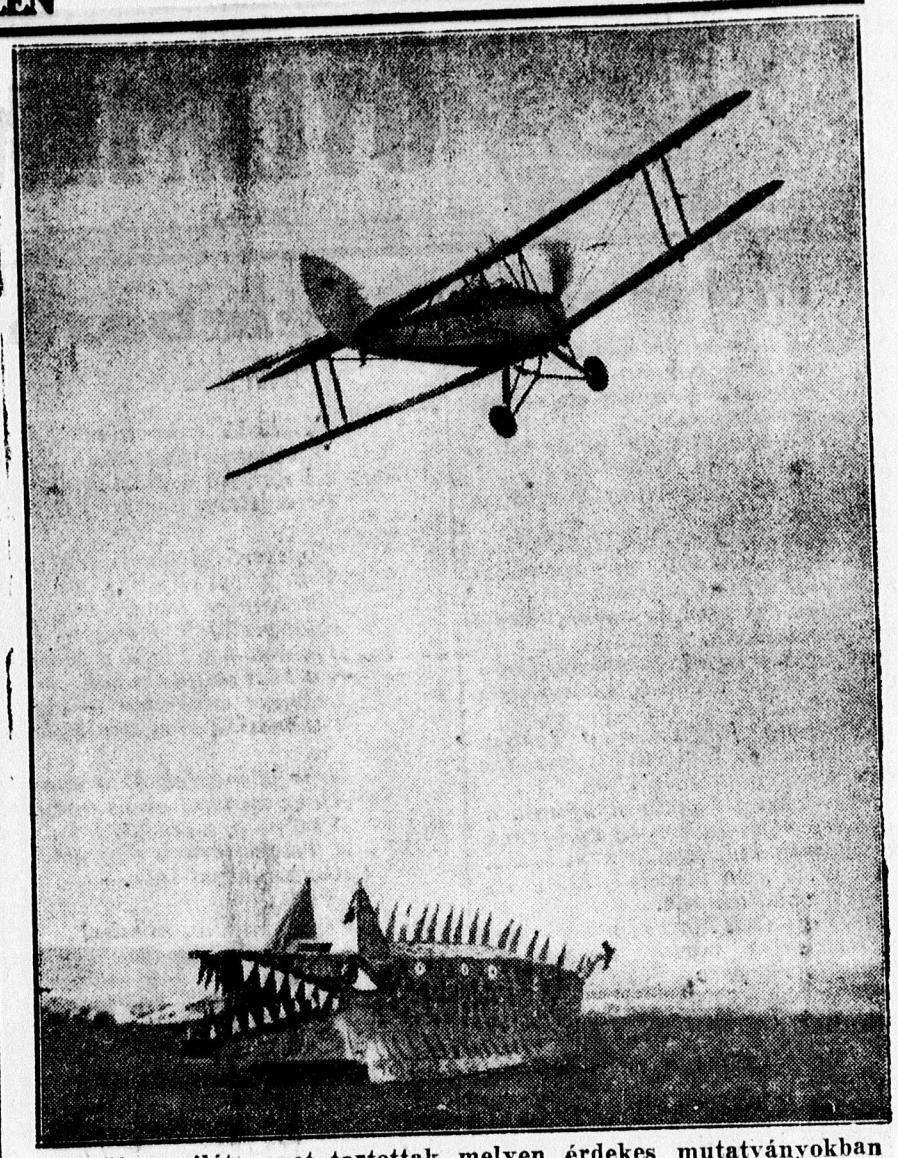

Angliában pilótanapot tartottak, melyen érdekes mutatványokban gyönyörködhetett a közönség. Egyik érdekesség: „őskori állatot" támadnak sportrepülőgépről.

lyozz abban, amit mondani szeretnék. Mert jusson eszedbe, hogy holnap, mielőtt elnyugodna a budai hegyek mögött a nap, itt keresztények ülnek diadalünnepet felettünk!... — reszketett a hangja a vén vezérnek.

— Vezér! — rága a szája szélét az aga.

— Mert ha nem is menthetem meg a szultán büszkeségét, de tudom, hogy mikor mi lesz a sorsa. Holnap alkonyat előtt megindulnak a hadak és Buda rommá lőtt falai nem bírják ki ezt az utolsó nagy támadást. Véres lesz az ég alja, de véres lesz itt a föld is. Olcsón nem adjuk, de adnunk kell. Ide többé török a lábát be nem teszi és a magasra emelt félhold porba omlik Budának falai alatt! Alah akarja így, de te vidd el ősz szakállam tiszteletét a nagy urnak, akiben hinni soha meg nem szüntem, aki bennem úgy bízott, mint atyjában!... Abdurrahman meghal vitézeivel, de a fényes porta dicsősége állani fog Alah dicséretére, ha nem is Buda lesz a nyugati végvára!...

Könny csillogott az öreg renegát szemében és eszébe se jutott, hogy annak idején árulóként került a török félhold varázsa alá. Annyira török volt, úgy szívébe nőtt a próféta lobogója, hogy nála jobban senki se fájlalta Buda elkövetkező összeomlását.

— Neved minden nemzedékek között ismert lesz, vezér, — mondta meghatottan az aga, — bár alig fertály órával előbb még arról szólottál nekem, hogy Budát Alah megtarthatja nekünk...

— Alah megtarthatná, de nem fogja megtartani, — nézett a résen a húszezer magyar tábora felé az ősz vezér.

— Hagyj engem veled idvezülni, vezér, — fogta meg Abdi basa kaftánját az aga.

— Az idvességet Alah osztogatja s nem köti helyhez, fiam. Mert ime, lássad szemmel. Ott, azok a cifra sátrak, melyek paradicsomi szinben játszanak a naplementében, fedik a magyarokat, akik veszettebbek minden veszett kutyánál és hősebbek minden hősöknél. Én ezektől tartottam eleitől fogvást, mert nagyon jól ismerem őket, velük öregedtem meg; a kenyerüket ettem s nem tagadom, borukat is ittam. Alah legyen elnéző hitvány szolgájának...

— Alah kegyelmes, Alah nagy, — állott Ali Mohamed.

— Mert fiam, az nem sokat jelentene nekem, hogy százezer emberre van itt a bécsi királynak, de ott, látod azokat a lobogó tüzeket, ott húszezer magyar feni a fogát ránk. Károly herceg elhordhatja az irháját, de ezek itt hallnak meg a vár alatt. Ismerem őket, mind olyan az, minha kutyatejet szopott volna... Mert jó vitézek a branderburgiak is, hiszen egyetlen napon, július 13-án ezernégyszázan estek el a falak alatt.

— Sokan estek el, de még mindig tömérdek várja a halált, — ragyogott a szeme az agának.

— Másik napon, július 27-én hatezer vitéz omlott össze a mi fegyvereink erejétől és szemmel láttam, amikor hatszáz magyarnak egyetlen sírt ástak alattunk. Három hónapja elmult, hogy nap, nap után törik falainkat, s ontják reánk láncos, tüzes golyóbisaikat szakadatlanul, de én nem féltem egy percre se. Mindig hittem abban, hogy sikerül a félhold hatalmát tartani egészen a mai napig...

— Hogyan, csak a mai napig! — ámult el Ali Mohamed.

A vezér nem felelt egyenesen, hanem elnézett a távoli messzeségek felé és úgy mondta a minden szóra imádsággal figyelő anatoliai agának:

— Látod, ott távol pislognak az igaz hivők tüzei. Ameddig szemed láthat, mindenütt Szulejmán fővezér vitézei örködnek félkaréjban a keresztény tábor körül s mi mégis itt halunk meg Alah dicsőségére szent Buda várában!...

— Kemény a védelem, mint az acélgyűrű, — intett a keresztények beásott állásai felé az aga, — magam törtem keresztül rajtok, ott ember be nem juthat a várba!...

— Jól mondod, fiam, de azok már nem is akarnak bejutni, mert én megüzentem Szulejmánnak, hogy minden elesett vitézért kár, Buda elesik holnap estére...

(Folytatása következik.)

Imre bácsi postájából

Kedves Imre Bácsi!

A jutalomkönyvért a kitüzött időben nem mehettem, mivel akkor nyaralni voltam, így majd alkalmilag fogom felkeresni Kedves Imre Bácsit.

Kedves Imre Bácsit szívesen üdvözli

Ecsedy Béla
ref gimn. IV. á. o. t.

Kedves Imre Bácsi!

Először bocsánatot kérek, hogy ilyen soká köszönöm meg Imre bácsinak a jutalomkönyvet, de nem volt alkalmam, hogy megköszönhessem. Utólag is nagyon szépen köszönöm. Most újra küldok egy verset, melyet ha közlésre alkalmasnak tetszik találni, tessék szíveslenni közölni.

Maradok továbbra is hű munkatársa

Radács Endre,
ref. g. III. b. tanuló.

E heti könyvjutalmat Faragó Julia, Szabó Tamás és Kaposi Ádám kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután 4-kor átvehetik.

Péter Jugoszlávia királyáról készült legújabb felvétel, aki most 14 éves.

DALTEMETŐ

Lelkemben mával
Több a sírhalom,
Eltemettem ma is
Egy régi szép dalom.

Tar bokrai közt már
Hába kutatok,
Hajtásai hideg holnapok
Nem dalok.

Kifosztják a lelkem
Nem marad dalom,
Boldogtalan leszek
Nagyon, nagyon, nagyon.

Radácsi Endre
ref. gimn. III. b. o. t.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A leközölt rejtvények fölé odaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető: **Boross György**

TUDNIVALÓK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek fe világositásokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Ön ne tudná?

Megfejtése: 10 pont.

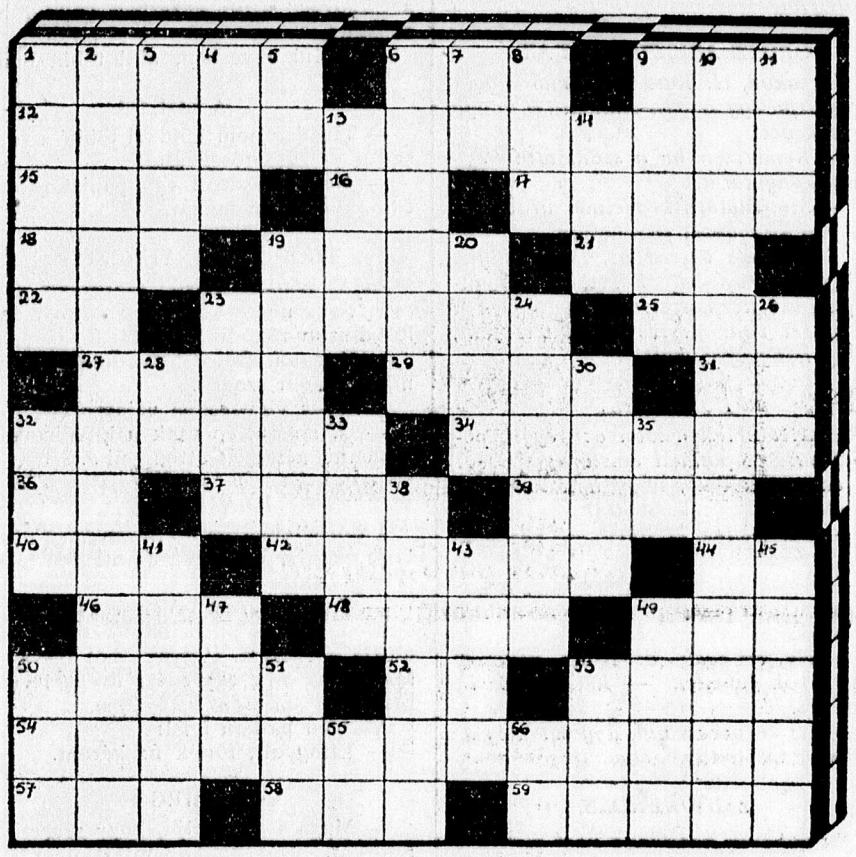

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Akadályok.
6. Friss (virágra).
9. »A« növény.
12. Az elemi iskolában tanítják.
15. Női név.
16. Vissza: mutató szócska.
17. U. S. A.-állam.
18. Vissza: tartalék.
19. Mese, monda.
21. Előljáró szócska.
22. Az »actinium« vegyjele.
23. Szent ember.
25. Művészet — más nyelven.
27. Görög főisten.
29. Női név.
31. Betű — kiejtve.
32. Mókázik.
34. Francia romantikus író. (1808—1855.)
36. Olasz kötőszó.
37. Hollandiai város.
39. Csonka vármegye.
40. Alpi legelő.
42. Technikai csoda.
44. Á. J.
46. Svájci folyó.
48. Görög hadisten.
49. Latin prepozíció.
50. Ellódítja magát a földtől.
52. Szibériai folyó.
53. Hindosztáni ital, mely 5 részből áll: rum, cukor, citrom, tea és víz.
54. Franciországi város. Itt mondott le Napoleon 1814-ben.
57. Svéd férfinév.
58. Francia király.
59. Disznóeledel.

Függőleges sorok:

1. Olasz hadikikötő.
2. Égitestek.
3. Cipőn van.
4. Szülő.
5. Spion mássalhangzói.
6. Iparos.
7. Ellentétes kötőszó.
8. Próféta.
9. Chateaubriand regénye.
10. Ünnep.
11. Ürmérték.
13. A nyomda is ez!
14. Férfinév.
19. Virág.
20. Nemes gáz.
23. Az ércpénz kerületén van.
24. Működő vulkán az Antarktiszon (4053 m.) Shackleton fedezte fel 1908-ban.
26. Évszak.
28. Minden ucca így kezdődik.
30. Mezei munkát végez.
32. Latin út.
33. Énekelést utánzó szócska.
35. Vér — de egyik »alkotórészé« hiányzik.
38. Gesztenye.
41. Francia folyó.
43. Rossz ló.
45. Józsua — németül.
47. Zenei előírás.
49. Gyermek — latinul.
50. Orosz város és német filmgyár.
51. Végtag.
53. P. L. O.
55. A vízszintes 27. szerelme.
56. Béka — de a magánhangzók a vízbe ugrottak!

ILYEN MÉG NEM VOLT!

Megfejtése: 15 pont.

(Helyes megfejtés esetén, az alábbi tíz betűrejtvény kezdőbetűje, Petőfi közismert költői elbeszélésének címét adja. A megfejtés igazolására nem elegendő a költői elbeszélés címének beküldése, hanem az egyes betűrejtvények helyes megfejtését is mellékelni kell!)

1.
J S

2.
D
Á

3.
N éééééééééééééééé?

4.
O R
K

5.
S
T A

6.
RÉT

7.
id id id id id id id id E
ór ór ór ór ór ór ór ór Á

8.
T
L

9.
Z
É

10.
Z
Á

(Az ötlet felhasználása szigoruan tilos.)

CSK UGY MONDOM, HOGY...

...lapunk 1937 augusztus 29-iki számának Rejtvényrovatában megjelent fejtörők megfejtése a következő:

Memória-vizsga.

Kalapos király.
Endrődi Sándor.
Karmelita rend.
A ledőlt szobor.

Vajh' ki ő? Jean Paul Marat.
Hol is olvastam csak? Arany János: Ágnes asszony.
Detektiviskola. Csempész azt telefonálta, hogy a felesége a titkárral megszökött s 10.000 pengőt magukkal vittek. Perbefogni azért nem lehetett, mivel nem kívánta a megbüntetésüket.

HOL IS OLVASTAM CSAK?

Megfejtése 3 pont.

(Állapitsuk meg, hogy ki irta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók):

Boldog órák szép emlékeképpen
Rózsafelhők úsztak át az égen.
Legmesszebről rám merengve nétek,
Ködön át a mármarosi bércek.

HOL A BIBI?

Megfejtése 2 pont.

Róma környékén nemrég fedezték fel Horatius sírját. Ez a lelet azért is fontos, mert pontosan megállapitható, hogy hány évig és mikor élt a nagy római költő, az ódák, szatírák és költői levelek kiváló mestere. A sírkövön — természetesen latinul, — a következő felirás állott:

»Itt nyugszik Quintius Horatius Flaccus. Élt 57 évet. Született Kr. e. 65-ben, meghalt Kr. e. 8-ban.«

Hol a bibi ezen a sírfeliraton?

VAJH' KI Ő?

Megfejtése 3 pont.

1847 október 2-án született Posenben. Atyja porosz őrnagy volt, aki fiát is a katonai pályára nevelte. Résztvett az 1866-os és az 1870—71-es hadjáratokban. Évekkel később a vezérkarba osztották be és 1900-ban kapta meg a tábornoki kinevezését. 1911-ben, — egy hadgyakorlat alkalmával megkockáztatott nyilatkozatáért, — a császár megneheztelt rá és nyomban nyugdíjaztatta. Szereplése a világháborúban, a történelem legnagyobb hadvezérei sorába emelte őt. 1918 tavaszán, a császár a vaskereszt aranysugarakkal diszitett nagykeresztjével tüntette ki, amelyet ő előtte csak egyetlen egy hadvezér kapott meg: Blücher.

Ki ez?

Lóugrás szerint

Megfejtése: 2 pont.

E	P	E
P		L
O	N	E

A lóugrás rejtvény helyes megfejtése az Odysseia egyik rokonszenves nőalakját adja.

MINDENKI NYER!

11. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név: ..
Foglalkozás: ..
Pontos cím: ..

LUDAS MATYI

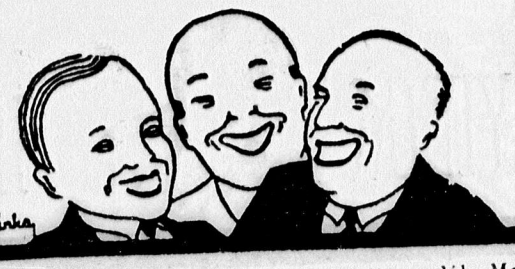

BUGYI SÁNDOR

debreceni fuharos levele az Amérikába szakadt régi jó cimborájáho, háromtokájú Balajti Mihályho Nyújorkba

Ides Komám! A multkori leveledben arra kírtél, komám, hogy írjak neked rígi jó történeteket, mert az ilyeneket is kivánja az amerikai magyarságnak a mejje. Na jól van tesvír, hát ha csak ez a kivánságod, írok én ilyet.

Ehen írom is mán.

Szalonta környíkin is járt boronatöviskér, oszt ebbe az úttyába találkozott egy jajveszékelő olával, akkinek mind a két ökrit ellopták iccakának idején az istállójából.

Ugy emlíkszek, hogy Madarász nevezetű faluba lakott az az olá. Közel van ez a falu Nagyszalontáho. E még nem vóna baj, hanem a mán nagyon is nagy baj, hogy Nagyszalonta, a híres magyar város, a régi szabad hajdu fészek, Arany János szülővárosa is olá kézre került és most a Tituleszku fajtájai dirigálnak ott. Fáj ezér az én szívem csak úgy, mint minden más becsületes magyar emberé.

De, hogy egyik szavamat a másikba ne öccsem, hát úgy vót az oszt tovább, hogy az olá azse tudta micsinájék, csak nagy bánatosan jajgatott az országúton, míg rá nem tanált a nagyapámra. Ü kigyeme megsajnálta az olát, oszt minekutána megtudta, hogy mi a baja, azt a tanácsot atta neki, hogy mennyík be Nagyszalontára az orvosho, mer ez olyan ember, hogy nemcsak betegeket tud gyógyítani, hanem más baján is tud segíteni az embernek. Na jól van, fogatta a szót az olá, bement Szalantára a hires nevezetes orvosho, de, hogy nem tudott jó magyarul, az orvos meg egy szót se értett olául, hát a nagytudományú férfiú az olának a sok fene fecsegésébül, kapkodásábúl, jajgatásábúl azt vette ki, hogy rettenetes nagy fájdalmak gyötrik a bősz rómainak a hasát, akkire való nézve miggyár le is ült az asztal mellé, írt neki receptet, a kezibe nyomta, oszt aszonta, hogy ezt migyá csináltassa meg a patikába, oszt felit igya meg azonnal a másik felit meg ebéd után.

Na megesináltatta az olá az orvosságot, de nem két porcióra osztva itta meg, hanem egy hajtókára magába dű tötte az egészet. Azut kiment a városbul de alig tett húsz, harminc lípist az országúton, miggyár visszaforduit, mert halaszthatatlan dóga akadt. Azir fordút vissza, mert ott terpeszkedett a város alatt egy rígi nagy állás, ahova szekerekkel szoktak beállni, meg jószágokat szoktak behajtani. Ez az állás arra is alkalmasnak kinálkozott, hogy a szemérmes olának a szeme düjjedésit eltakarja, hát amilyen gyorsan csak lehetett, oda szalatt be az alá Oszt alig düjjesztette ki a kít szemít, mán is látta, hogy az ű két ökre oda van kötve az állás jászlához. Na megörült, ellátta a jószágait, hajtotta hazafelé.

Nem vót tovább semmi baja, mert a tolvajok nem vették észre, hogy az olá visszalopta az ökreit, míg ük, egy kis időre eltávoztak az állásból.

Másnap azonban már egy kis hordó borral tért be az olá a szalontai öreg orvosho, ezzel hálálta meg neki az ökrök elökerítése arányába. Nem győzte köszönni a szíves jóságát.

Az orvos nem akarta elfogadni. Erővel hatta ott az oláh. Melyhez hasonló jókat kivánok, oszt vagyok hűsiges cirád:

Bugyi Sándor
fuvaros Hejjbe

Történelmi anekdoták

MAGYAR ARISZTOKRATÁK.

Udvari ünnep volt Bécsben, Mária Terezia udvarában. Olyan fényes, milyent még eddig nem láttak. A főnemesség megegyezett abban, hogy a mulatságon tunaokló pompával jelenik meg.

Czobor József grófi és Sylva-Tarouca marchese ezer aranyba fogadtak, melyik jelenik meg majd a bálon drágább ruhában. Azt azonban előre kimondták, hogy nem szabad sem gyöngyöt, sem dragakövet viselni.

Sylva-Tarouca marchese példátlan fényü öltözetben ment a mulatságra. Ruháját megcsodálta az egész udvar. Czobor grófi szintén drága, de mégis feltünően gyeszerü mentet viselt.

Amikor a döntőbirák összegyültek, Czobor grófi széltárta mentéjét es megmutatta beteset. Ez a bélés Coreggionagy egy remek szép és — barbárul fel szavolt festménye volt.

Az ezer aranyat Czobor grófi megnyerte.

EGY JELMEZBÁL VÉGE.

Mária Terézia egyszer udvari jelmezbált rendezett. A jelmezbálon Czobor József grófi török basa-jelmezben jelent meg, tizenkét lancrafüzött rabszolgával. A rabszolga jelmezbe tizenkét bécsi legényt bújtatott, gyaloghintóvivőket és hasonló népeket. Ábrázatukat bekente feketére es bálbaindulás előtt hatalmasan megvendégelte őket étellel, itallal is, amelybe titkon jó adag aloét kevert.

Czobor grófi úgy vonult be az udvari bálra, hogy a lancravert rabszolgákat mind magaelőtt hajtotta és drágakövekkel kirakott korbácsot suhogtatott fölöttük.

A fényes, eredeti festői menet nagy tetszést aratott. Maga Mária Terézia is különös megelégedését fejezte ki az eredeti gondolatért. A basa pedig rabszolgáinak láncát rákerítette a bálterem egyik oszlopára, hatalmas lakatot tett rá, maga pedig elvegyült a sokaságban. Az oszlopokhoz láncolt tizenkét szerecsent a vendégek százai vették körül, mindenki csodálta a gyönyörü, drágalátos keleti selymet, bársonyt, aranyos hímzéseket . . .

A szerecsenek eleinte békességgel álltak az oszlop mellett, de nemsokára vémi nyugtalanság támadt közöttük. Eleinte csak összesúgtak, mozgolódtak, majd »aussi möchl' i« (ki akarok menni kiáltások között el akarták tépni láncukat. De nem engedett sem a lánc, sem a lakat, se az oszlop.

Egynéhány perc múlva már a kérdés oly égetővé vált, hogy feltétlenül elő kellett teremteni a láncokat tartó lakat kulcsát. Igen ám, de Czobor grófi nem volt sehol.

Mire lakatost hívtak leráspolyozni a béklyókat — már késő volt . . .

A bál egész népe szétrebbent. A megbotránkozott Mária Terézia pedig kimondta, hogy ezentúl az udvarnál ne legyen többé jelmezesbál.

FRANCIA ARISZTOKRATÁK.

— X. márki beszületes ember? — kérdezte egy alkalommal XIV. Lajos Richelieau biborostól.

— Azt hiszem, nem — válaszolta a bíboros —, ahhoz, hogy becsületes legyen, hányzik neki évi 8000 arany jövedelem.

OROSZ ARISZTOKRATÁK.

Korzakov, II. Katalin cárnő egyik kegyeltje, egy napon elhivatta a könyv kereskedőt:

— Rendezzen be a számomra egy szép könyvtárat!

—Szolgálatára kegyelmes uram! És milyen könyveket parancsol?

—Micsoda beszéd az, hogy milyen könyveket, ostoba! Pontosan ugyanolyanokat, természetesen, amilyenek a cárnőnél vannak: kis könyveket fent, nagy könyveket lent!

POROSZOK.

A hétéves háborúban az egyik porosz paraszt panaszt emelt egy porosz ezred ezredesénél, hogy a katonák őt megtámadták és kirabolták.

— Mit vettek el tőled, — kérdezte az ezredes.

— Elrabolták a pénztárcámat, a köpenyemet és a cipomet — válaszolta a paraszt.

— No, ezt csak azok az átkozott osztrákok tehették! — kiáltott föl az ezredes.

— Az én poroszaim, ugyanis még az ingedet is elvitték volna.

ZSIDÓKÉRDÉS.

Strassbourg kapitánya nem akarta a zsidó lakósság küldöttségét fogadni:

— Nem engedem a szemem elé őket, akik a mi urunkat s megváltónkat megfeszitették.

Halkan figyelmeztette ekkor az egyik udvaronc, hogy a küldöttség nagyobb pénzadományt akar felajánlani.

— Ugy, — válaszolt a tábornok —, akkor engedjétek be őket, elvégre nem tudták, hogy mit cselekszenek.

IV. HENRIK LÁZA.

Sully biboros egy izben kihallgatásra jelentkezett IV. Henrik francia királynál. A király kiüzent, hogy láza van, fekszik, nem fogadhatja. Sully várt és nemsokára egy zöldruhás, elfátyolozott hölgy suhant ki a király szobájából. Csakhamar kijött a király is:

— Mit akar itt Sully? Hiszen üzentem, hogy lázam van!

— Igenis, de ugy látszik, hogy már elhagyta felségedet. Az imént láttam erre menni, talpig zöldben volt.

VOLTAIRE.

Voltaire a királyi palota egyik falán észrevett egy gobelint, amely allegórikus jelenetet ábrázolt: a béke és az igazságosság csókolódznak.

— Tudniillik éppen most búcsúznak el egymástól! — jegyezte meg Voltaire.

HEGEL.

Hegel utolsó mondása állítólag ez volt:

»Világéletemben csak egy tanitványom értett meg, az is félreértett«.

NYELVZAVAR.

Ez már a magyar parlamentben történt meg. Egy kormánypárti képviselő beszéde közben valami nagyot akart mondani. Ez a mondás lebegett előtte: »Szeged nem volt, hanem lesz!« és azt mondta: »Magyarország nincs, hanem van!«

Csak egy mosolyt

NYELVTAN

— Mondd, Tóni, hogyan használják a „nadrág" szót: egyesben vagy többesben?

— Fölül egyesben, alul többesben.

A KÖLTŐ

— Tivadar nem küldözi többé a verseit a szerkesztőségekbe?

— Nem. Vásárolt egy papirkosarat és önállósította magát.

TRÓPIKUS INYENCSÉG

— Az afrikai utazó észreveszi egy este, hogy néger szolgája valami romlott huson rágódik. Rászól:

— Hogyan eheted azt a hust, hiszen már egészen szagos.

A néger vigyorogva válaszol:

— Ó, massa, én csak a hust magát megenni, a szagát otthagyni . . .

JÓ AJÁNLÁS

A borbélymester alaposan meg találja vágni a vendégét, de menten meg is vigasztalja.

— Sebaj, kérem! Van egy pompás szerem, egy csöpp belőle azonnal elállítja a vérzést. (Ugyan hol is van? Ma reggel még egy egész üveggel volt belőle.

A segéd halkan felel:

— Elfogyott, főnök úr kérem.

A CSAVARGÓ

— Maga azt mondja, hogy szereti a munkát. Hát akkor miért nem lát munka után?

— Hja, tetszik tudni, az igazi szeretet vak.

FALUSIASAN

— Bizony, Mathurin anyó, a fiam díjat nyert az iskolában.

— Meg tudom érteni az örömét, nagyságám. Tavaly a mi disznónk is díjat nyert a kiállításon.

— Tata, én repülő szeretnék lenni.

— Rendben van! Vásárolj magadnak egy repülőgépet és én neked adom hozzá az egész levegőeget.

SKÓCIÁBÓL

Két pók összetalálkozik.

— Hogy vagy? — kérdi az egyik.

— Gyalázatosan! — feleli a másik. — Ezek a rettentő porszívók már élni sem hagyják az embert. Hát te?

— Ó, én pompásan, zavartalanul élek.

— És hol lakol?

— Aberdeenben, egy pénzgyüjtő perselyben.

JOGOS RÉMÜLET

A nagy sebességgel robogó taxi a főúton elüt egy részeg embert. A soffőr kihajol az ablakon és visszakiabál:

— Máskor jobban vigyázzon!

Mire az elütött részeg rémültem föltápászkodik a könyökére és így szól:

— Mi az? Vissza akar jönni?

TALÁLÓS KÉRDÉS

— Mi az, aminek a gyökere font van, a koronája pedig lenn?

— Nem tudom.

— A fog, amely a felső állkapocsban nő.

A Debreczen rádióműsora

szeptember 12-től szeptember 18-ig

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 12.

Budapest I.

9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. — A szentbeszédet mise közben Leopold Antal dr. esztergomi prelátus kanonok mondja. — Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezetésével.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deáktéri templomból. Prédikál Raffay Sándor püspök. Énekek a dunántuli énekeskönyvből. 28., 360., Himnusz és 290. Orgonál Zalánfi Aladár. Karének Bach J. S.: Szállj lelkünk . . . Énekel a Lutheránia Vegyeskar, Kapi-Králik Jenő vezényletével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. Szünetben kb.
13.10: „Emlékművek és műemlékek." Gonthon István dr. előadása.
14: Hanglemezek.
15: „A magyar ló használhatósága és értékesítési lehetősége." Toldi Miklós előadása. (A Földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: Vitéz Tamássy Lászlóné zongorázik.
16.30: „Eger." Breznay Imre előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Vig György szaxofonozik, zongorakísérettel.
17.20: A Ferencváros—Lazio középeurópai kupadöntő mérkőzés második félidejének közvetítése. Beszélő Pluhár István.
18.20: „Dankó Pista emlékezete." Balázs Árpád előadása. Közreműködik Nagy Izabella, Cselényi József, és Magyari Imre cigányzenekara.
19.30: „Jósnők és mágusok." — Ráth-Végh István előadása.
20: „Halló, itt rádióüzenetek." Kun Magda és Gyergyai István vidám énekes előadóestje.
20.35: Hírek, sporteredmények.
21: Közvetítés a margitszigeti Kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár jazzenekara játszik.
22: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.
23.15: Közvetítés az Öreg diófa-éttermből. Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

10.25: A „Horthy Miklós" Duna-híd ünnepélyes avatása. Beszélő Budinszky Sándor.
15: Tánclemezek.
17: Az Arany-Napok keretében B. Tóth Ferenc szobrának leleplezése. Közvetítés Nagykörösről. Beszélő Dallos Sándor.
17.30: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István.
19: „Egy 48-as várfogoly levelei." Békés István történelmi előadása.
19.35: Farmadi Edit és Lengyel Gabriella zongora-hegedű szonátákat ad elő.
20.15: Hanglemezek.
21.35: Hírek, lóversenyeredmények.

Rövidhullámu adó

a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson.

15—16 óráig: „István király", nyitány. — Angolnyelvü hírszolgálat. — „Nocturno" és „A fonóban." — „Andante. con moto." — Keleti Lili zongorázik. — Cselényi József énekel, kíséri Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. — Mit üzen a rádió? — Magyar Hiszekegy.
Vasárnapról hétfőre virradó éjjel 1—2 óráig: A műsor azonos a délutáni műsorral.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 13.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Vidéki társadalmi képek a mult század közepéről." (Felolvasás.)
10.45: „A boldog házasélet tanácsai" Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllőssy Ferenc.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Laskó Emil énekegyüttese.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Petőfi János vitéz"-e. Fábián István dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.
18: „A háziipari korszerüsítése." Vági Márton előadása.
18.20: Nagy Margit, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
18.55: „Balatonfüred." Schmidt Ferenc dr. egyetemi rk. tanár igazgató-főorvos előadása.
19.20: Nagy Olivár mesterharmóniumon játszik.
19.45: „Az öregedő emeriség." Káldor György dr. előadása.
20.15: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Fridl Frigyes.
Szünetben kb.
20.45: Hírek.
21.45: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Kertész Miklós jazzenekara játszik.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.20: Német nyelvoktatás.
18.55: Hanglemezek.
19.20: „Borisk hűsége." Willant Rezső elbeszélése.
19.45: Wagner-művek. Hanglemezek.
20.15: „Hajsza az arany után." Riedl Béla előadása, Amerika hőskoráról. (Felolvasás.)
20.45: Hírek.
21.05: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel. Dalok: Révffy: Te loptad ki a kacagást; Nádor József: Kár valakit (Magyarádi szövege), Három bokor saláta (népdal). Huber Gyula: Mecsek alján; Uudvaromba hármat fordult; Állj be Berci katonának (népdalok). Sas Náci: Elkerült a jószerencse; Az öcsényi bíró háza; Zöld a kökény; Kubányi György: Most kezdődik a tánc.

KEDD, SZEPTEMBER 14.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Régi magyar irodalmi humor." Irta Nagymihály Sándor. (Felolvasás.)
10.45: „Az őszi kosztüm." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Lakatos Misi és Lakatos Tóni és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászeenkar. Vezényel Eördögh János. 1. Grieg: Peer Gynt — II. szvit. 2. Offenbach: Hoffmann meséi — ábránd. 3. Lehár: Cigányszerelem — keringő. 4. Liszt: II. rapszódia.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: B. Sándor René zongorázik. 1. Mozart: c-moll fantázia. 2. Beethoven: Esz-dur szonáta.
17.30: „Emberevők közt." Irta Pély Zia. (Felolvasás.)
18: Közvetítés az Ostende kávéházból. Guttenberg György jazzenekara játszik, Kalmár Pál énekel.
19: „A magyar társadalom ezer esztendeje." Váczy Péter dr. egy. m. tanár előadása.
19.30: A rádió szalonzenekara. 1. Hipmann: Európai képeskönyv. 2. Liszt: XII. rapszódia. 3. Rózsavölgyi Márk: Első magyar körtánc. 4. Lehár: Részletek a „Pacsirta" c. operettből.
20.25: Hírek.
20.45: A „Rigoletto" előadásának ismertetése.
21: „Rigoletto" (hanglemezről). Dalmű három felvonásban, négy képben. Szövegét irta Piave. Zenéjét szerezte Verdi. Közreműködik a milánoi szimfónikus zenekar.
A II. felvonás után kb.
22.10: Időjárásjelentés.
Utána kb.
23.15: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.30: Francia nyelvoktatás.
19.: Tánclemezek.
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: „A rabidai kolostorban." Dobó István elebsélése.
21: Közvetítés a margitszigeti Piccadilly-étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

SZERDA, SZEPTEMBER 15.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Kis események a Nemzeti Szinház száz esztendejéből." Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás.)
10.45: „Apró mesék." Irta S. Sulyok Karola. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Mally Győző énekel, Horváth László gordonkázik, zongorakísérettel.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: Ortutay Gyula dr. kihirdeti az V. rádióönképzőkör eredményét.
Utána: Takács István, a kiskunfélegyházi áll. tanítóképzőintézet V. éves növendéke „Kiskunmajsa község" c. pályanyertes dolgozatából részletek felolvasása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Gyermektáplálkozási zavarok." Rádai Gyuláné egészségügyi előadása.
17.30: Radics Béla és cigányzenekara. Közben
17.55: „XXII. magyar—csehszlovák válogatott labdarugó mérkőzésről." Magyar Károly előadása.
18.30: „A ló és az ember." Móricz Zsigmond elbeszélése.
18.55: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Eyssen Irén (ének).
20: Somogyi Nusi és Rátkay Márton előadóestje. Rendező Kiszely Gyula.
20.45: Hírek.
21.10: Közvetítés a Dunakorsó-kávéházból. Angyal Árpád jazzenekara.
21.40: Uj Magyar Vonósnégyes. Tagjai: Székely Zoltán, Végh Sándor, Koromzay Dénes, Palotai Vilmos. 1. Haydn: F-dur vonósnégyes, 77. mű. 2. Veress Sándor: Adagio. 3. Mendelssohn: D-dur vonósnégyes.
Szünetben kb.
22.10: Időjárásjelentés.
22.45: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Cui: Ünnepi induló. 2. Barna Izsó: Blaha Lujza — nyitány. 3. Dezsőfy György: Valse amoros. 4. Figedy Sándor: Magyar hangulatképek. 5. Luigini: Egyiptomi balettszvit. 6. Lányi Ernő: Magyar mese.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.55: Olasz nyelvoktatás.
19.25: „Florence Nightingale." Wacker Alexandra előadása.
20: Hanglemezek.
21.15: Hírek.

Rövidhullámú adó

a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson.

1—2 óráig: „Pi-piros induló." — Mi ujság az óhazában? — Egyveleg Lehár „Frasquita" c. operettjéből. — „Uj híd Budapesten." Helyszini közvetítés. — Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Czeczey Lénárd Kassa nagy magyarja és hű védelmezője." Nyiry László előadása. — Magyarország a nagyvilágban. — Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 16.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Honfi, kegyeld e helyt!" (Kisfaludy Sándor szülőhelye.) rta Fónyad Ernő. (Felolvasás.)
10.45: „Kisfaludy Sándor regéiből." — (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A rádió szalonzenekara. 1. Schubert: Katonainduló. 2. Grünfeld: Polka. 3. Szirmai Albert: Operettrészletek. 4 Hruby: Részletek a Bécsi operettekből. 5. Losonczy Dezső: Leánykérő falun. 6. Stephanides Károly: Valse amoros. 7. Kigyósi Árpád: Magyar fantázia.
Közben kb.
12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Eugen Stepat balalajka-zenekara.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerára.
16.15: „Tápszerek és élvezeti szerek" Darvas Rózsa dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Kassa, a magyar színészet nevelőanyja." Vécsey Zoltán előadása.
17.30: Marjay Erzsébet énekel, zongorakísérettel.
18: „A jövő évad nagy filmjei a velencei nemzetközi bemutatón." Villányi Lajos báró előadása.
18.30: Loris és Ida Margaritis kétzongorás számai.
19.10: „Kertészeti időszerű tanácsadó." Horn János előadása.
19.25: Sárai Elemér és cigányzenekara.
20: „A csata." Rádiódráma 3 felvonásban. Claude Farrére regénye és Szatmári Jenő fordítása nyomán dramatizálta és rendezi Barsi Ödön. A dalokat szerzette Kiszely Gyula.
Utána kb.
21.10: Hírek.
21.30: Hanglemezek.
Közben kb.
22: Időjárásjelentés.
22.40: „Dezső Kosztolányi, ein ungarischer Dichter." Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása.
23: Közvetítés a Palatinus szállóból. Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18: Hanglemezek.
18.40: Sárai Elemér és cigányzenekara muzsikál.
19.20: Angol nyelvoktatás.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: A József nádor 2. honvédgyalog ezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 17.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A látomás költészete." Irta és felolvassa Hunyadi István dr.
10.45: „Fül-, orr- és gégebetegek gyógyfürdője és üdülőhelye, irta: Pogány Ödön dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Kenéz Lili zongorázik. 1. Mozart: G-dur szonáta. 2. Beethoven: C-moll szonáta, 10. mü. 1. szám.
12.45: Hírek.
13: Csorba Dezső és cigányzenekara.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Jávai képek." Irta dr. Wehner Józsefné. — (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Közvetítés a Gellért-szállóból. Komor Géza jazzenekara játszik.
Közben kb.
17.30: Sportközlemények.
18: „Munkatáborok és munkaszolgálat külföldön." Nemes Erdős László előadása
18.30: Végh Sándor hegedül zongorakísérettel.
19: „Nem ülnék bele egy félvilágért." T. Filotás Lili és vitéz Hefty Frigyes párbeszéde a repülésről.
19.30: A rádió szalonzenekara.
Közben kb.
20: A rádió külügyi negyedórája.
20.40: Hírek.
21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Pa[illegible] közreműködik Szabó Ilonka, az Operaház tagja.
22.10: Időjárásjelentés.
22.15: Táncleme[illegible]
23: Hírek angol nyelven.
23.05: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Győri Vincze és cigányzenekara muzsikál, Nádor Jenő énekel. Dalok: Ne menj rózsám a tarlóra; Sárga a csikóm; sárga a nyereg rajta; Nádor József: Kár valakit visszahívni; Murgács: Jegenyefák, jegenyefák; Nádor József: Favilla, fakanál, fatányér.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19: Uray Margit magyar nótákat zongorázik.
19.30: Gyorsírótanfolyam.
20.15: „Aranka György, Erdély jótevője." Jancsó Elemér dr. előadása.
20.45: Hanglemezek.
21.40: Hírek.

—

SZOMBAT, SZEPTEMB[illegible] 8.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Sas Ede elbeszéléseiből." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg? Az arizoni intézetet és kertjét ismerteti Mesterházy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.05: Dorita Boneva énekel, zongorakísérettel.
12.45: Hírek.
13: Hanglemezek.
Közben kb.
13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Zsarnó Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: A rádió szalonzenekara.
18: „Hová forduljon a közönség, ha rádiózavarokat észlel?" Stur Iván postafőmérnök előadása.
18.30: Vidák József és cigányzenekara.
19.15: „A madárvonulás rejtelmei." Wargha Kálmán, a Madártani Intézet főadjunktusának előadása.
19.45: „Az ezüstsirály." Operett 3 felvonásban. Szövegét Földes Imre zenéjét Buttykay Ákos írta. Rendező Gyarmathy Sándor. Vezényel id. Stephanides Károly. Személyek: Pavlovics Szergej nagyherceg — Csóka Béla. Xénia nagyhercegnő — Kőszegi Teréz, Gróf Cziráki Dániel — Laurisin Lajos. Marietta — Fejes Teri. Jakohitu márki — Sziklai József. Klementin — Hegedüs Mária. Kamarás — Leövey Leó. Kapitány — László Andor. Tengerésztiszt — Kompóthy Gyula. Leontin — Péter Nóra. Adalbert — Pető Endre.
Utána kb.
21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.15: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Jávor Sándor jazzenekara játszik.
23.10: Hanglemezek. 1. Boka: Régi magyar tánc (Loránd Edit és zenekara.) 2. Gerő: Valahol a Volga mentén — orosz dal (Sárossy Mihály). 3. Buday Dénes: Szív nem tudja kimondani — dal (Babay József szövege) (Sólyom Janka). 4. Nagypál: Aranykalászos rónaság — dal (Kalmár Pál). 5. Székács Aladár: Fülembe cseng egy dal (Nagy Margit). 6. Kun: Suhog az őszi szél — dal (Csóka Béla). 7. Kodály: Háry János — Tiszán innen, Dunán túl — kettes (Nagy Izabella és Palló Imre dr.). 8. Hlatky Endre: Az én falumban (Molnár Jenő szövege) (Szedő Miklós dr.). 9. Cserebogár — népdal (Nagy Izabella). 10. Lavotta szerelme (Lavotta Rezső átirata) (Bertha István zenekara). 11. Récsey: Hlatoztak a virágok — dal (Kalmár Pál). 12. Kiss Angyal Ernő: Ne tudja meg — dal (Sebő Miklós). 13. Huszka Jenő: Két veréb — dal (Beőthy László szövege (Szánthó Gyula) 14. Szlatinai Sándor. Toast pour toi, mon amour — keringő (Géczy Barnabás és zenekara).
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.05: A rádió szalonzenekara.
18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.20: Vidák József és cigányzenekara.
19.45: „Emlékezés Csiky Lászlóra" Irta Heltai Nándor. (Felolvasás.)
20.15: Hírek, lóversenyeredmények.
20.35: Mozart-művek. Hanglemezek.

Rövidhullámu adó
a HAT 4 hivójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9125 kilociklusos.

24—1 óráig: „Magyar diszmenet induló." — Mi ujság az óhazában? — Radics Béla és cigányzenekara muzsikál. — „Ágnes asszony." Arany János balladája. — Részletek Huszka „Lili bárónő" c. operettjéből. — Magyarország a nagyvilágban. — Szózat.

Külföldi müsor

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 12.

Beograd: 18.50 Patrovics Dragu énekel. 22.30 Nagy rádiózenekar. 23.00 Tánczene.
Berlin: 19.15 Szalonötös. 22.30 Szórakoztató zene.
Droitwich: 21.05 Lehár-est Bécsből. 21.45 A rádiózenekar Kodály Zoltán-estje a szerző vezényletével.
Luxemburg: 19.30 Keringők 19.45 Vegyes zene. 22.15 Tánczene. 21.45 Vegyes zenecó 23.15 Tánczene.
Milano: 19.45 Vegyes zene. 21.00 Verdi Don Carlos, opera. Főszereplők: Gian Cigna, Ebe Stignani, Francesco Merli, Mario Basiola. Utána: Tánczene.
München: 18.00 Rádiózenekar Dammert zongoraművésszel. 22.30 Tánczene.
Wien: 12.55 Szórakoztató zene. 16.40 Könnyü és tánclemezek. 20.05 Hruby Lehár-egyveleg. 21.45 A mult hét művészlemezei.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 13.

Beograd: 18.30 Népdalok. 20.00 Opera.
Brno: 16.10 Rádiózenekar. 17.05 Rádiózenekar. 18.15 Lemezek.
Droitwich: 19.20 Katonazene. 20.00 Baritondalok. 20.35 Vigjáték. 21.00 A világ ügyei. 23.15 Rádiózene
London Regional: 20.00 Tánczene. 20.35 Wagner: Istenek alkonya. 21.35 Suttogó hegedű, gitárkettős, ének. — 22.00 Zenés játékokból.
Radio Paris: 20.30 Franzini Mario énekel. 20.45 Szimfónikus hangverseny.
Róma: 19.00 Vegyes zene. 21.45 Vegyes zene. 22.40 Tánczene.
Stockholm: 19.00 Freiholtz hegedűművész. 20.30 Rádiózenekar. Tarkaest.
Wien: 12.20: Indulók és keringők. 13.10 Könnyű zene. 14.00 Lemezek. 17.00 Grieg-emlékest. 17.40 Schubert szoprán éneke. 22.30 Rádiózenekar.

KEDD. SZEPTEMBER 14.

Beograd: 18.30: Rádiózenekar. 20.00 Lemezek. 21.00 Népdalok. 21.30 Kocsic csellóművész.nő. 22.20 Sztojanovics Péter hegedül, 22.40 Tánczene.
Berlin: 19.15 Schubert-lemezek. 20.10 Kis rádiózenekar. 21.00 Filharmonikusok. 22.30 Rádiózenekar szoprán és tenorszólóval.
Breslau: 19.00 Bajor táncok dalokkal. 20.10 Hangképek. 21.00 Opera.
Droitwich: 19.30 Régi dalok. 20.00 Promenade-hangverseny. 22.20 Könnyű zene. 23.00 Tánczene.
London Regional: 20.00 A stockporti királyi szinház 20 40 Három évszázad zenéjéből. 22.00 Hegedű és mélybegedű kettősök. 22.30 Tánczene.
Radio Paris: 19.00 Liszt- és Ducasművek zongorán. 19.30 Lemezek. 19.45 Moreau-művek. Dalok. 20.15 Opera.
Wien: 12.00 Könnyű lemezek. 13.10 Könnyű zene. 14.00 Schubert: Zongora hármas. 15.15 Gyermekkar. 19.45 A Whytemann-jazz és az amerikai NBC-zenekar hangversenye Ausztriának. Közv. Amerikából. 21.10 Hangjáték. 22.20 Szórakoztató zene.

SZERDA, SZEPTEMBER 15.

Beograd: 18.50 Népdalok. 19.30 A nemzet órája. 20.00 Rádiózenekar. — 20.45 Lemezek.
Berlin: 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Ismert operettek zárójelenetei. 22.30 Tánczene.
Droitwich: 20.30 Makusin szoprán dalestje. 20.55 Kerker: Newyork szépe, operett. 22.00 Hires levelekről. 22.20 Hangjáték. 22.50 Tánclemezek. 23.00 Tánczene.
London Regional: 20.00 Madrigálok. 20.30 Beszélgetés a vonatban. 20.55 Brahms: I. szimfónia. 21.40 A Colette-kávéház zenekara Keller Gréte, Vajda Károly és Warren Belier énekével.
Wien: 12.00 Könnyü zene. 13.10 Lemezek. 14.00 Lemezek. 19.20 Szimfónikusok. 21.20 Színészadomák.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 16.

Beograd: 18.20 Rádiózenekar. 20.00 Pridnic J. hangversenye. 20.30 Szimfónikus zene. 22.20 Vendéglői zene.
Berlin: 19.15 Vonósnégyes. 20.10 Táncest.
Droitwich: 20.00 Promenade-hangverseny. 22.20 Könnyü zene. 23.00 Tánczene.
London Regional: 20.00 Tarka est. 21.05 Tánczene. 22.30 Tánczene.
Róma: 19.00 Vegyes zene 20.40 Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. 21.00 Színmű. 23.15 Tánczene.
Wien: 12.00 Szórakoztató zene. 16.05 Osztrák falusi zene. 17.30 Zovf Emma zongorázik. 19.25 Népdalok. 19.55 Vidám történetek. 22.20 Tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 17.

Beograd: 18.30 Népzene. 20.00 Rádiózene. 22 20 Lemezek.
Berlin: 19 15 Hass-szalonötös. 20.10 Nagy rádiózenekar Piel zongoraművésszel. 22.30 Zenés est.
Droitwich: 19.30 Közv. Amerikából. 20.00 Hangképek. 21.00 Strachey zeneszerző művei. 22.20 Rádiózenekar orgonával. 23.20 Tánczene. 23.30 Tánclemezek.
München: 19.00 Rádiózenekar Wolf szoprán, Carnuth tenor, Baum bariton és a rádió énekkarával. Közben 21.10 Bécsi lemezek. 22.30 Zenekar.
Wien: 12.00 Szórakoztató zene 19.20 Rádiózenekar. 20.05 Bohózat. 23.00 Lemezek.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 18.

Beograd: 18.20 Lemezek. 19.30 A nemzet órája. 20.00 Orosz dalok és zene. 20.30 Rádiózenekar. 21.20 Tánczene.
Berlin: 19.15 Hass-szalonötös. 20.10 Vidám dalos est. 22.30 Tánczene.
Droitwich: 20.00 Promenade-hangverseny. 22.20 Szórakoztató zene. — 23.00 Johnson-versek. 23.15 Tánczene.
London Regional: 20.00 Tarkaest. 22.30 Tánczene.
Radio Paris: 20.30 Állami zenekar Ravel-estje. 22.30 Bordalok. 23.00 Tánczene.
Stockholm: 19.00 Jelenet. 19.30 Régi tánczene. 22.00 Mai tánczene.
Strasborug: 18.30 Könnyü lemezek. 20.30 Elszászi tarka est. 23.00 Tánczene.
Stuttgart: 20.00 Hangképek. 21.00 Hétvégi zene. 22.30 Tánczene.
Wien: 12.00 Balettzene. 13.10 Rádiózenekar. 14.00 Korjus szoprán lemezei. 15 15 Mandolinzenekar. 16.40 Lemezek 19.25 Lehár: Cigányszerelem operett. 21.40 Vormacher szoprán új német dalokat énekel. 22.20 Tánczene.

A Zenekedvelők Köre ez évi jubileumi évében 5 gyönyörü hangversenyt rendez — Az 5 hangverseny világhirü szereplőinek képei

ANNA MÁRIA GUGLIELMETTI

AUBREY PANKEY néger baritonista

DOHNÁNYI ERNŐ DR. zongoraművész

UNGÁR IMRE zongoraművész

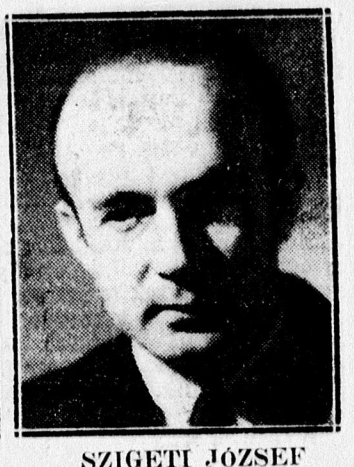

SZIGETI JÓZSEF hegedűművész

Beszámoló a Hajdúhét eredményéről

A mostani siker biztosítéka annak, hogy újra, meg újra meg kell rendezni a Hajdúhetet

Mikor egy esztendővel Csiha Antal tanár felvetette a megrendezendő Hajdúhét gondolatát, sokan csóválták a fejüket, hogy: vajjon minek, kinek kell a Hajdúhét. Csak azok a kevesek, akik szeretik a fajtájukat és ragaszkodnak mindenhez, ami közeleob visz az eredményes magyarélet munkájához, azok kaptak a gondolaton és állottak a gondolat mellé, dédelgető kedvvel és lelkes odaadással. Szálkay Antalnak, akik nem kímélték magukat, éjt, napot egygyétéve megteremtették a csodát és egy héttel ezelőtt pazar pompájában ott állott a minden ízében érték, minden ízében magyar, minden szépségében feledhetetlen Hajdúhét...

Az elmult héten át ezrek, meg ezrek zarándokoltak el, hogy látván lássák mire megy a magyar, ha nagyon akarja...

Ezrek, meg ezrek jöttek el, hogy mindent megnézvén megállapithassák, hogy ezt nemcsak érdemes volt összehozni, de kötelesség a jövőben megújrázni, minden esztendőben újra, meg újra megrendezni...

Erről beszéltek azok az élettől duzzadó élettelen holmik, melyeket erre az alkalomra összehordott az alkotó kedv. A nánásiak szalmaanyagú kincseit, a hadháziak gyümölcsét, szoboszló folyó aranyát, a drága vizet. Hajdúsági művészek alkotásait, ipari munkások keze áldott munkáját...

Erről a sikerrel és újra megrendezendő Hajdúhétről beszél minden érző magyarnak dr. Poroszlay Ferenc első díjat nyert vadász diadalokról beszélő gyüjteménye, mint a Némethy László által megteremtett országzászló, mely egyik legszebb alkotása volt a hajdúhétnek...

Bokrétás ünnepek és dalárdás összetartozások, minden lépés, ami ezt a szépségesen szép vidéki megmozdulást összehozta, megteremtette. Minden, de minden arról szól, arról beszél, hogy a megkezdett úton tovább, szebb és nagyobb sikerek felé vinni a tiszántúli tősgyökeres magyarnépet, az ország örök tartalék erejét...

A megkezdett út eddig volt nehéz, most már játék tovább vinni, előbbre vezetni. A Csiha Antalok terve, a Szálkay Antalok példátadó szorgalma és kitartó lendülete alapot ád a további munkára, az ezután következő Hajdúhetek megrendezésére...

Olyan siker volt ez, amivel nemcsak lehet, de kell is dicsekedni.

Akkora csoda történt itt, hogy méltán akadhat követésre alkalmas más hajdúváros is a jövő esztendei hajdúhét megrendezésére...

Lássa a világ, hogy vagyunk. Érezze ez a föld, hogy alkotunk. Tudja meg mindenki, hogy csendben is teremtünk, mikor az hiszik, hogy tunyaságban szendergünk és segítségről álmodozunk...

A Hajdúhét csodát tett, ezt a csodát követni kell, mint új magyar messiási csillagot, ha azt akarjuk, hogy szebb magyar hajnala legyen ennek a sokat próbált országnak, ennek a minden szenvedésen átment nemzetnek...

Költöznek a halottak...

Julius 15-ike óta nem lehet a régi temetők kriptáiba sem temetkezni s tömegesen szállitják át a halottakat és siremlékeket a köztemetőbe. — Érdekes és fantasztikus indítványok a még 30 évre lezárt temetők hasznos itására

A Köztemető felállitásával tudvalevőleg megszüntették a régi debreceni temetőkbe való temetkezést. Kivételt képeztek ez alól a kriptákkal, siremlékekkel ellátott családi sirboltok, melyekben 1932-től öt évre, vagyis 1937 julius 15-ig még megengedték, hogy az időközben elhaltakat régebben eltemetett hozzátartozóik mellé helyezzék.

Az ötesztendős határidő a közelmultban, julius 15-én lejárt. Ezzel teljesen bezárultak a régi, egyházi temetők. Sokan nem tudtak ebbe beletörődni s 25 előkelő személy aláirásával ellátott kérelmet nyujtottak be a városhoz, melyben kérték, hogy a kriptákba temetkezés határidejét még öt esztendővel, 1942 juliusáig újból hosszabbitsák meg.

A kérelem sorsa közismert... A városi közgyűlés kénytelen volt elutasitani, mert a régi rendelkezés, aminek alapján öt esztendei hosszabbitást engedélyeztek a kriptatulajdonos családoknak temetkezésre, miniszteri jóváhagyást nyert annakidején s igy azt uj határozattal megváltoztatni a városnak nem állt módjába.

Ezzel a határozattal örökre lezárultak a debreceni temetők.

KÖLTÖZNEK A HALOTTAK...

Mivel ez a határozat véglegesen kizárta annak lehetőségét, hogy a régi, egyházi temetőkbe temetkezni lehessen, ezután,

tömegesen exhumáltatják a régi sirokat és a halottak földi maradványait s a siremlékeket átszállitják a köztemetőbe.

Az elmult hónapban már érezhető volt a halottaknak ez a tömeges költöztetése, mely

az eddigi adatok szerint ebben a hónapban még nagyobb arányban fog folytatódni. A további hónapokban, a téli fagy beáltáig többszáz halott maradványait és siremlékét szállitják át a köztemetőbe.

A régi temetők számos,

művészi kiállitású, patinás emlékműve kerül át igy az uj debreceni temetőbe, hogy hirdesse a hozzátartozók meg nem szünő kegyeletét és nem muló emlékezését kedves halottaik iránt. Régi, nagy debreceni familiák halottainak sok évtizede porladó teteme kerül át a Nagyerdő fái alá, Magyarország legmodernebb s legszebb temetőjébe, a debreceni köztemetőbe.

MI TÖRTÉNIK A RÉGI TEMETŐKKEL?

A szabályok értelmében *a régi temetők 30 esztendőn keresztül zárva maradnak.* Ez az idő az enyészeté, mely feltartózhatatlanul elvégzi a maga munkáját.

Aztán

három évtized mulva közhasználatra megnyilnak a temetők kapui... Ahova még néhány esztendővel ezelőtt a kegyelet zarándokolt el, hogy elhelyezze a maga virágait az elment kedves hozzátartozó sirjára, talán emeletes házak szökkennek magasba, szőlőke bázatáblák ringanak, pompázó kertek bontakoznak ki, hirdetve az életet, mely nem áll meg, hanem rohan könyörtelenül

és keresztülgázol mindenen a létezés nagy céljai érdekében...

Példa is van erre Debrecenben... A még másfél évtizeddel ezelőtt temetőhalmokkal, sárga homokbuckákkal kisértő Dobozy temető jelentékeny helyén gyönyörü, villaszerű házak tömege emelkedett az egyre szebben fejlődő keleti városrészen.

ÉRDEKES ÉS FANTASZTIKUS TERVEK A 30 ÉVRE LEZÁRT TEMETŐK HASZNOSITÁSÁRA

Vannak, akik

a 30 esztendős lezárási időt sokalják is. Nézetük szerint kár az emberi haladás, termelés elől kivonni a város szivében levő sok holdnyi értékes területet ilyen hosszú időre.

Debrecen öt temetője: A Kossuth uccai, Péterfia uccai, Szent Anna uccai, Várad uccai és Hatvan uccai temetők helyét ezek szerint másfél, de legkésőbb két évtized mulva fel kellene parcellázni s át adni a közhasználatnak. Értesülésünk szerint

közelesen ilyen irányú beadványban fognak fordulni illetékes helyre... Ennek az indítványnak azonban számos ellenzője is van s kétségtelenül joggal hivatkoznak a kegyelet érzéseire, mely a három évtizednyi lezárási időt feltétlen szükségesnek tartja.

Mint a két nézet között álló javaslat, érdekes egyik

közismert városatyának a multban is felvetett azon terve, hogy a temetőket erre a lezárási időre ültessék be gyümölcsfákkal s annak termését a város szegényei javára értékesitsék...

A debreceni temetők lezárultak s a halottak birodalma felett lázas, töprengő agyával uj terveket forral az élő ember. *(kiss.)*

1620—22—23/1937. gh. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala 1937. évi november hó 1-től 1938. évi október hó 31-ig szükséges

tej, fűszer és gyarmatárúk, konzervek, só, cukor és ásványvizek

szállitására folyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános versenytárgyalást tart.

Bánatpénz 2 %.

A versenytárgyalásra vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1937. évi szeptember 4.

Egyetemi gazdasági hivatal.

Egy hónap a lengyel cserkészek között

Szilánkok a Magyar-Lengyel Cserkészkör július havi cseretáborozásáról.

A napsugár szerelmes játékkal bujkált keresztül a kalapunkra tűzött árvalányhaj finom, lengedező szálai között és mosolygó sugaraival ölelve körül mind a 25-önket, vidámságra, nótára és önbizalomra tüzelt, hogy meg fogjuk állani helyünket Lengyelországi kalandozásaink alatt.

Mindnyájan sokat hallottunk a lengyelek szeretetéről, némelyek már-már részesültek is benne, de mélyen megérteni és komolyan átérezni ezt a baráti szeretetet csak azóta tudjuk, mióta a lengyelek vendégei voltunk. Milyen kontrasztok hatottak meg könnyezésig Stryben, a lengyel határállomáson, amikor a cseh megszállott területen belénkfagyott nótákat újra énekelhettük és amikor újra előszedhettük az eldugott Hungária jelvényeket és nemzeti színű szalagokat. A magyar-lengyel díszbe öltözött állomáson egymásfelé lobogtak a zászlók és egymásfelé dobogtak a magyar lengyel cserkész szivek, amikor elmondták a meleg üdvözlő szavakat és elválhatatlanul tovább is együtt dobogtak áthidalva minden bábeli differenciát és fizikai nehézséget.

Bejártuk az elnyomástól magához térő, megifjodó fővárost, Warsót, honnét 5—6-os csoportokra szakadva, a vendéglátó lengyel cserkésztáborokba mentünk. Itt tudtuk meg, hogy miért is nevezik Magyarországot tejjel-mézzel folyó Kánaánnak. A lengyel fiúk egész héten csak zöldségfélét főztek ebédre, melyet mi reggeli kávéval, uzsonnával és esti kakaóval igyekeztünk megpótolni. Egyik nap azután mi voltunk a szakácsok. Gulyást és pörköltet kellett főzni közkívánatra. A magyar konyha diadalt aratott, mert a lengyelek duplán porcióztak a jó, tartalmas gulyásból, még az is, aki vizes ruhával törölgette a száját a csípős paprika miatt és bizonyára még most is széltében-hosszában emlegeti a különös, de nagyszerű ételünket.

A lengyel cserkésztáborokat, a katonai fegyelem és naponkénti gyakorlati versenyeken kívül a környék alapos tanulmányozása jellemzi. A tábort szinte csak a kirándulások bázisának tekintik. — Wonvolnica, Lonka, Nauenczuw és Jeleániai táborhelyeinkről kiindulva, nemcsak a gyönyörű erdős, vagy hegyes-völgyes vidék elbűvölő kilátópontjait kerestük fel, hanem bejártuk a rengeteg műkincset magábafoglaló Krakót, Lublin régi városrészét, Katoviez és Zsiviec gyárvárosok vas- és hadianyaggyárát és szénbányáját, valamint Vieliczka legendákkal körülvett sóbányáit. A lengyel Kárpátokban lévő Jeleaniai táborhelyünkről első kirándulásunk az ősi lengyel-magyar határra vezetett. Esőben érkeztünk fel a Pilko tetejére és féllábbal magyar, fél lábbal lengyel területen állva, könnyes meghatottsággal énekeltük a Himnuszt, melynek akkordjait talán az alantjáró felhők vitték egymást kergetve a Mindenható lábaihoz. Mások nem is tudják átérezni ezt a fájdalmat, csak a már egyszer hosszú évtizedekig elnyomott igazi barátok, a mellettünk álló, hallgató, könnyesszemű lengyel fiúk.

Visszafelé kalapunk mellett nem maradt árvalányhaj. Minden lengyel fiú ezt kérte tőlünk, mindegyik ezt tette el emlékül és még a földre hullott, töredezett szálakat is gondosan összeszedték. Vajjon mit érezhetett az új szeretetre és barátokra talált árva-lány-haja? Talán ugyanazt mint mi, ellenséggel körülvett, árva nemzet fiai: mindég erősödő bizalmat, hogy barátokra találhatunk, akik nem engednek a földre hullani, hanem meleg szeretettel és gyengédséggel vesznek körül minden magyart.

v. Lányi Domokos.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

A magunk erejéből akarunk megélni munkánk után

Nem kell mindent az államtól és közülettől várni — Uj kenyérkereseti módot teremtett meg néhány állástalan diplomás fiatal tanár. — Előkészitő tanfolyamot és magá nvizsgáztató intézményt állitanak fel október elsején

Ma lépten-nyomon arról hallunk, hogy mindenki az államtól, vagy más közülettől akar megélni. Közhivatalokba vágynak, ez a cél és minden reménység a mai fiatalság előtt. Legutóbb Hóman kultuszminiszter is ennek a lehetetlen gondolkozásnak tarthatatlanságáról beszélt.

Aki diplomát szerez, az nem talál más utat a boldogulásra, mint bejutni, ha mindjárt inségmunka alakjában is a városhoz, vármegyéhez, vagy az állam valamelyik hivatalába, ahol ötven, hetven pengős éhbér mellett keserves hangulatban és örök panaszkodásban növelik aztán az elégedetlenkedők számát...

Holott ott van a mai élet számtalan lehetősége, mely hívja, várja a tanult fiatal magyarokat próbálkozásra, kezdeményezésre, munkára.

Az ipar, kereskedelem, mezőgazdasági élet mindjárt szebb és nagyobb értékű lenne, ha egyre több és több diplomás, jólfelkészültségű fiatal ember keresne munkát, kenyeret ezeken a pályákon.

Ne féljenek attól, hogy nincs fix elsején, ne rettenjenek meg attól, hogy a kezdet nehéz, mert a kezdet után mindig szebb az eredménye annak az életnek, melyet magunk formálunk, teremtünk magunknak...

Igy gondolkozott néhány állástalan fiatal tanár Debrecenben, akik mikor látták, hogy a nagy összeköttetések és hiába való kísérletezések után évek telnek évek után és még mindig nincs állásuk, merész tervet fundáltak ki.

Ha nincs iskola, ahol tanítani kellene, ha nincs intézmény, ahol elhelyezésre számíthatnának, akkor csináljanak ők maguknak kenyeretadó új, eddig nem lévő olyan intézményt, mely képzettségüknek, tanultságuknak, diplomájuknak minden tekintetben megfelel.

Igy született meg az a gondolat, hogy az iskolák városában legfelsőbb engedéllyel megszerveznek egy előkészitő tanfolyamot, ahol a szaktanárok valóságos iskola példájára, tanterv szerint előkészitik a tanulókat esti tanfolyamokon magánvizsgálatra, vagy korrepetáló módszerrel tanitják a jelentkező gyengébb tanulókat egyes iskolákból.

A gondolat olyan kézen fekvő, annyira nekik való, hogy illetékes körök örömmel karolták fel a fiatal tanárok tervét. Elvégre Debrecenben több mint tizezer diák él, de rengeteg a száma *azoknak a postás, vasútas, katona egyéneknek is, akik magánszorgalomból, esti tanulással a négy polgárit, illetve négy középiskolát el akarják végezni.*

Mikor előállottak a tervvel, már biztatták őket. Természetesen, hiszen ez a legjobb alkalom arra, hogy önállóságra, önellátásra neveljék az embereket. Nem lehet mindent az államtól várni, nem szabad mindent a közülettől remélni. Igy gondolkoztak illetékes tanügyi hatóságok is és

hivatalosan is engedélyezték az intézmény október elsején való megindítását, megnyitását.

Állami ellenőrzés alatt fog működni ez az intézmény, rendes, kidolgozott tanterv mellett, megfelelő szaktanárok vezetésével. Csak az államnak, városnak nem lesz vele semmi terhe, semmi gondja, mert saját magát tartja el az intézmény, a tanárok annyit keresnek, amennyit az intézet hoz, tehát amennyit dolgoznak.

Egyetemi körökben is olyan nagy lelkesedéssel és kedvvel fogadták ezt a lelkes tervet, hogy Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár maga állott a megvalósulás mellé úgy, hogy a Soli Deo Gloria tanárelnökeként gondoskodott arról, hogy az egyház a Füvészkert uccai, Kálvintéri és Csapó uccai iskoláit igen kedvező feltételek mellett adta erre a célra, illetve a délutáni és esti tanfolyamok megrendezésére.

Csupa kedv, lelkesedés ennek a néhány fiatal tanárnak azóta az élete.

Igy mondja el egyik, aki a szervezésben előljárt, ennek az új intézménynek a megteremtését:

— Évek óta vagyunk állás, kereset nélkül. Jól tudtuk, hogy Debrecenben igen sokan vannak katonai, vasúti, postai pályán altisztek, vagy leendő altisztek, akik tovább akarnak tanulni.

Előbb ezeknek a számára terveztünk egy előkészitő tanfolyamot, majd mikor többen csatlakoztak hozzánk, középiskolások számára is tervbevettük a korrepetáló, tanitó intézményt. Ma hatan vagyunk tanárok, van közöttünk minden szakos.

Franciát ugyanúgy tanitjuk, mint a rajzot, minden szakot megfelelő diplomáju tanár, rendes órarend szerint. A királyi főigazgatóság szeretettel fogadta a tervet, sikerült miniszteri illetve főigazgatói engedélyt szereznünk, ami azt jelenti, hogy magánoktatással csak a mi intézményünk foglalkozhat.

Ez nagy dolog, mert a királyi főigazgatóság érvényt is szerez ennek az engedélynek. Aztán az egyetem Soli Deo Gloria vezető tanára, az ifjúság mindenkori nagy barátja, Rugonfalvi Kiss István professzor úr helyről is gondoskodott. Boldogok vagyunk, kenyeret keresünk anélkül, hogy kilinceseni, könyörögni, ajtózni kellene.

A magunk emberségéből, magunk becsületéből fogunk kenyeret keresni. Akit egy tárgyból kell tanitani, mondjuk németből, az havi öt pengőt fizet, a következő tárgyakat két pengőjével számitjuk havonta, de 15 pengőnél többet senkinek se kell fizetni.

A németet németszakos, a franciát franciaszakos, a latint a latin, számtant a számtan tanár tanítja. Föltétlen sikere lesz a gondolatunknak. Október elsején már meg is nyitjuk az intézményt, eddig is folytak már a jelentkezések. Középiskolák gyengébb tanulóiból ugyanúgy, mint a négy középiskolára készülő felnőttekből. Délután három órától este kilencig fogjuk tartani előadásainkat.

A kis diákoknak délután a felnőtteknek este öt, esetleg hét órától...

Csupa derű, mosolygás és öröm ez a fiatal tanár.

Kenyeret teremtettek maguknak és hasznára lehetnek a társadalomnak.

Debrecen város csak örülhet, hogy ilyen irányú kezdeményezés innen, az iskolák városából indult el hódító, új Magyarországot teremtő útjára.

CSOKONAI SIRJA

Akit most lantomra kapok,
A nagy Vitéz, aki amott
Csapot-papot miránk hagyott,
Csokonai ő, a halott.

Versem nem himnusz toldalék,
Csupán a helyről szólanék,
Ahol nyugszik ma is Vitéz.
Egy-két vonás, s a kép már kész.

* * * * * * * * * * * *

Városunk ma, kulturváros.
Utja, parkja szép, nem sáros.
Strandja! Mesével határos.
— Tilos nyulni fűhöz-fához! —

Csolnakázó tava csillan,
Ég a fák közt a sok villany.
Madárfészek a csalitban,
S minden, ami szép, az itt van.

Lássuk csak szellemi téren! —
Előadás minden héten,
Vitaestek, — pláne télen. —
És sok szép terv marad félben.

Filléresgyors, nagy forgalom,
Lesz-e idén »Tikáv« vajon?
Uj reklám az oszlopokon,
Lót-fut a nagy sokadalom.

De ne gondold Vitéz Mihály
Nem ez az, mi énnekem fáj,
Henem az az elhagyott táj,
Hol egyszerű sirkerted áll.

Pihennél csak idegenben...
Oda volnánk! — Lehetetlen,
Hogy Vitézünk kivetetten
Nyugszik messze idegenben.

Mivel itt maradtál köztünk,
Diszes sirra nem költöttünk,
S hogy a zajban elfeledtünk,
Nézd el ezt a hibát nékünk.

Majd... talán... jó pár év mulva
Megszólal a szivek hurja.
De most... a jó Isten tudja
Pénzünk erre mért nem futja?

Mondom, egy pár esztendőre,
Kiviszünk egy diszsirhelyre.
Addig... (irt rakok sebemre)
Aludi csendesen pihenve.

NAGY LENKE KLÁRA.

Riga. A fekete fejek háza.

Tartu. Egyetem.

Riga. Hősi emlék.

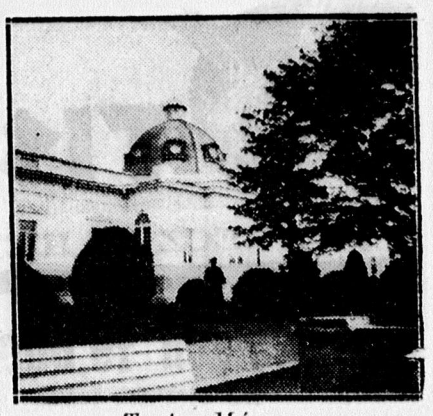

Tartu. Múzeum.

Dr Balogh Ádám »Finn rokonainknál« című mellékletünk 4. oldalon megjelent cikkhez tartozó képek.

Egyéves Kereskedelmi Akadémiai Szaktanfolyam

Középiskolában Erettségizettek Számára

(fenntartja a Debreceni Kereskedő Társulat)

érettségizett férfiaknak és nőknek egy év alatt alapos kereskedelmi szakképzést nyujt, mellyel kereskedelmi gyakorlati kenyérkereső pályára lépheznek.

Pótbeirások szeptember 13-ig.

Tájékoztatást nyujt személyesen, telefonon (15-19) vagy postan az

Igazgatóság.

Ferenc József-u. 8.

Debrecen ingatlanforgalma

Kisk. Tóth János és Eglantine (Vilmos császár körut 72. sz. I. em.) örökségbe kapják a **Sestakertben fekvő 808 öl Poroszlay ut 63. sz. ház és szőlő egyötöd részét** (becsérték 1867 P); a 613 öl Poroszlay ut 65. sz. ház és szőlő egynegyed részét (becsérték 1750 P); a 799 öl Poroszlay út 81. sz. ház és szőlő felerészét 5000 P értékben és a 710 öl Poroszlay ut 83. sz. ház és szőlő felerészét (becsérték 3600 pengő) néhai édesatyjuktól, dr. Tóth Lajos egyetemi tanártól (nős volt Csánky Erzsébettel).

Fodor Mészáros Márta magánzó örökségbe kapja a **182 öl Kölcsey u. 18. sz. ház felerészét** (becsérték 4656 P) néh. özv. Fodor Mészáros Kálmánné sz. Vasadi Kriston Máriától.

Csobák József városi vil. vállalati alkalmazott és neje Páll Anna (Bajnok u. 20.) veszik a **137 öl Wolaffka u. 21. sz. (Ujföld, Bellegelő II. dülő) házaudvart 850 P-ért** Berta Péterne sz. Juhász Annától.

Szücs Jánosné földmíves neje (Bellegelő 74.), Papp Mihály szobafestősegéd, Farkas Demeterné földmíves neje (mindketten gr. Leiningen u. 37.) és Varga Jánosné földmíves neje (Révleányvár) örökségbe kapják a 325 öl **gróf Leiningen u. 37. sz. házasudvar** (Majorsági földek közt) felerészét (becsérték 1600 P) néh. atyjuktól, Papp Mihálytól.

Kozák Mihály gazdálkodó (Ondód, Kádár dülő 72.) és özv. Kozák Ferencné sz. Nyulas Zsuzsánna (Borz u. 24.) örökségbe kapják **2 kat. hold 679 öl szántóföld felerészét** (Kádár dülő; becsérték 800 P) néh. atyjától, illetőlegKozák Ferenctől (Csap u. 37.)

Kerékgyártó Györgyné sz. Balogh Ilona kelmefestősegéd neje (Korponai u. 9. és még 3 testvérük örökségbe kapják a **75 öl Csillag u. 74. sz. házasudvar** felerészét (becsérték 1400 P) néh. atyjuktól, Balogh Györgytől (nős volt Nagy Juliánnával).

Lovász Árpád fakereskedő (Varga u. 45.) László Jánosné sz. Lovász Terézia háztartásbeli (Igric u. 23.) debreceni, Lovász Kálmán mézsáros budapesti lakosok örökségbe kapják a **203 öl, Nagy Pál u. 3., 5. és 7. sz. házasudvar felerészét** (becsérték 2250 P) néh. atyjuktól id. Lovász Mártontól.

Rácz Imréné világítási vállalati tisztviselő neje (Babér u. 3.) özv. Barna Sándorné (Vendég u. 30.), Barna Bálintné cipészmester neje (Böszörményi u. 108.), Sipos Istvánné ácssegéd neje (Vendég u. 30.) és még két társuk örökségbe kapják a **80 öl Vendég u. 30. sz. házas udvar felerészet** (becsérték 2100 P) néh. édesanyjuktol özv. Kecskeméti Ferencné sz. Kovács Juliannától.

Százhetvenezer pengős per a város ellen

A debreceni törvényszéken rövidesen megtartják a főtárgyalást abban a polgári perben, melyet *Nándor* Ernő volt városi bérlő nevében a gyámja indított a város ellen és 170,000 pengőt követett.

A nagy összegű pert azért indították meg a város ellen, mert a Liget nevű bérleten nem tudott gazdálkodni Nándor Ernő, aki kibérelte a Liget nevű városi birtokot. Ugyanakkor indult meg az OFB kisajátítási akciója és a város kérte, hogy a sámsoni határban a városi földeket mentesítsék a kisajátítás alól, mert már a város elegendő földet adott át. Arra az esetre ha mégis kisajátításra kerülne városi föld, akkor inkább a ligeti gazdaságot sajátítsák ki és hagyják meg az alsószállásit a város tulajdonában. Az OFB döntése úgy szólt, hogy mind a két birtokot kisajátítja, mert arra szükség volt.

A volt bérlő arra alapítja keresetét a város ellen, hogy a város nem közölte vele a megváltási lehetőséget, sőt érdeklődésére még azt mondották, hogy vethet és szánthat, mert nincs még megállapítva, hogy mikor veszik át a földet. A város ügyésze alapos érvekkel támadja a keresetet, bizonyítva, hogy nincs követelése a volt bérlőnek semmi a városon.

Az érdekes perben ítélet is hangzik el a közelesen megtartandó főtárgyaláson.

Egy elveszett nagyértékü brilliáns ékszer kalandos utja a járásbiróság előtt

Egy mult év december 6-án elveszett igen értékes brillliáns függő kalandos útját és abból származó bűnügyet tárgyalta a debreceni büntetőjárásbíróságon dr Bónyi Bertalan járásbíró.

A per előzménye a következő:

Dr Tóth Kálmán debreceni táblabíró felesége a mult év december 6-án a Piac uccáról a Deák Ferenc utcán át utazott haza villamoson a Timár utca 50. szám alatti lakására. Előzőleg Piac utcán egy ékszerésznél volt, ahol két darab briliáns kővel kirakott fülbevalóját hozta el, melyet az ékszerész ékszerdobozba tett. Az úriasszony az ékszerdobozt a muffjába tette és amikor az Iparkamara elé ért, a villamoson észrevette, hogy a muffjából a doboz kiesett az úttestre. Szólt azonnal a villamos kalauznak, aki azt mondotta, hogy figyeli az ékszerdobozt, hogy felveszi-e valaki és azonnal lassításra szólította fel a villamosvezetőt. *A villamos megállt, de amikor az ékszert keresték, már nem találták. Dr Tóth Kálmánné azonnal a rendőrségre sietett, ahol megtette a feljelentését.*

Nyolc nap elteltével megjelent a lakásán egy magát Tóth Istvánnénak nevező asszony és az egyik fülbevalót átadta. A másik is nem sokára előkerült. *Kiderült, hogy a másik fülbevaló két követ két debreceni ékszerész vette meg. A nagyobbikat Rottmann Sándor Piac uccai, a kisebbiket Feldheim Sándor ékszerész vette meg Grünwald Jakab Késes utcai ószerestől.*

A járásbíróság már tartott tárgyalást a fenti ügyben, amikor is kihallgatta a bíróság az ékszerészeket és Grünvald Jakabot, valamint annak kiskorú fiát. A két ékszerész elmondotta, hogy ők teljesen ártatlanok, mert a követ Grünvald Jakabtól vették meg, akivel üzleti összeköttetésben állanak. Azt nem tudták, hogy a nagyértékü brilliánkövek nem igaz úton kerültek Grünvaldhoz. A nagyobbik köért Rottmann 35 pengőt, a kisebbikért Feldheim 2 pengőt fizetett.

Igen érdekes vallomást tett *Grünvald Jakab az ékszer eredetére vonatkozólag. Védekezésében előadta, hogy a múlt év december 5-én a fiával a Hunyadi és a Késes utca sarkán találta az ékszer.*

A tegnapi tárgyaláson kihallgatták dr Tóth Kálmán táblabírót, akinek lényegtelen vallomása után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint az összes vádlottakat felmentette a vád alól, kivéve Grünvald Jakabot, akit jogtalan eltulajdonítás vétségében mondotta ki bünösnek és ezért 21 napi fogházra ítélte.

Az ítélet ellen Grünvald Jakab felebbezést jelentett be.

Legolcsóbb

füszer és gyarmatáru

beszerzési forrás

Grünberger és Glück

füszer és gyarmatáru nagykereskedés

Debrecen, Csapó u. 18. szám.

Telefon 24-75.

Az uj őszi és téli divat csodái az Orszagos Kézmüvesipari Kiállitáson

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárra meg az azzal kapcsolatos Országos Kézművesipari kiállításra csakis olyan remekek kerülhettek, amelyek mindenben megfelelnek a legkifogástalanabb minőség, a legkifogástalanabb ízlés és a megfizethető ár követelményeinek. Az érdeklődő közönség, amely reggeltől-estig nagy tömegekben hullámzik a városligeti Iparcsarnokban és a köréje épített pavillonokban, nagy örömmel fedezte fel, hogy a kiállított remekek egyben az ősz és a tél legújabb divatcsodái is. A férfiszabók csoportjában az urak ismerhetik meg az új férfiruházkodási divatot, az aranykoszorús mesteri címre híres magyar cipészek kiállításán a legcsodálatosabb szépségü női és férficipők szintén a legújabb divat követelményeinek megfelelően készültek remekben, a legfrissebb divatot tükrözi a kalaposok, a szücsök, a kesztyüsök, de még az asztalosok, sőt a fodrászok pazarabbnál pazarabb kiállítási csoportja is. Valóban olyan ez a kiállítás, mint egy nagyon gazdagon illusztrált és a divat minden árnyalatával a lehető legrészletesebben foglalkozó pompás divatlap. Csak végig kell nézni és nincs olyan igény, amelyet ne elégítene ki a legtökéltesebben.

A kiállítás szeptember 20-ig tart, a félárú utazási kedvezmény biztosító utazási igazolványokat az utazási és a menetjegyirodák az utolsó napig árusítják.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.**

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Az Alföldön 19,000 holdat fásítanak

Az Alföldön 190.000 holdat fásítanak.

Az erdősítés már a végzetes békekötés előtt is igen fontos kérdése volt a magyarságnak, de a békekötés óta égető lett a kérdés. Szükséget az erdősítés, nemcsak a termőtalajok megmentése szempontjából, hanem a tűzifahiány miatt is. A tüzelőfát, nem csak az épületfát a szomszédos államoktól kell behozni és nagy árat fizetünk érte.

Kimutatták a tudósok, hogy az erdők hiánya károsan befolyásolja a mezőgazdasági területek termőerejét, az éghajlati viszonyokat is.

Az Alföld fásítása megindult már és 190.000 holdat kell fásítani, de bizony igen lassan halad az erdősítés munkája. Az erdősítés sikere érdekében kísérleti telepeket állítottak fel. Kecskeméten a sivár homoki területekre alkalmas facsemetéket. A gödöllői telepen pedig fenyőket ültettek és igen szépen bizonyították, hogy egyes fenyőfajták milyen alkalmasak az alföldi telepítésre is.

Az alföldi telepítéseknél leginkább az akácfatelepítést vehetjük elsősorban és a számítás szerint 66.000 holdat telepítenek be akácfákkal. A fatermést gyorsan biztosítja és jó tüzelő. Ha végrehajtják ezt a tervet, akkor egy vágásforduló alatt 15 millió köbméter fa termelhető. Ez 90 millió pengőt jelent és a forduló után elérhető, hogy nem kell külföldről hozni be tűzifát.

Sok gazdaság területén vannak földek, melyek még a magot sem adják vissza, olyan csekélység a föld hozama, hogy az erdősítés az egyedüli módja a jövedelmezővé tételének. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az erdősítés során a talajt is javítjuk, mert az évről-évre lehulló lomb jól trágyázza a homokot és megjavítja. A debreceni Nagyerdő legtöbb helyén homokot kavarna a szél, ha nem telepítették volna be praktikusan gondolkozó őseink. Az erdőigazgatóságoknál a birtokosok fasorok, csoportok és erdők ültetéséhez igényelhetnek csemetéket, csak a fuvart kell érte küldeni.

Kitünő takarmányt ad a szeptemberben vethető szőszösbükköny

A kisgazdák nem szoktak szöszösbükkönyt termelni, pedig érdemes volna ennek termelését felkarolni, mert egyrészt igen korán — sokszor már április végén — ad zöldtakarmányt, másrészt meg magja drága. Jelenleg 50 P körül mozog.

Bármely talajon jól díszlik. Még kötött szikes is láttam igen jó szöszösbükkönyt. A telet igen jól bírja. A búzának kiváló elővetménye. A talajt nemhogy kihasználná, hanem még gazdagítja is. Nitrogéngyüjtő képessége kat. holdankint kb. 35—40 kg., mely megfelel 200—250 kg. pétisónak, illetőleg 80 q uradalmi, vagy 120 q kisgazda istállótrágyának. Jó trágyaerőben, vagy frisstrágyázás talajon nagy takarmánytermést ad, magtermesztésre azonban csak sovány talaj való. Na ebben azután kisgazdaföldeken hiány nincsen. Szuperfoszfát, a homokon ezenkívül káli műtrágya a maghozamot növeli. Meszezést nagyon szereti.

Vetésének ideje szeptember. Vetése csaknem kivétel nélkül rozzsal (vele együtt érik) s csak ritkán búzával történik. Ahol gabonaféle kártételre lehet számítani, ott kissé később vessük.

Takarmánynak kat. holdankint 50 kg. bükköny, 40 kg. rozs keveréke jó eredményt szokott adni. A Tiszántúlon e keverékből 70—80 kg. is elég.

Rendszeresen már április végén kaszálható. Sokan állítják, hogy szőrös levele miatt az állat nem szivesen eszi, én azonban ezt soha sem tapasztaltam. Első takarmánynak örül szegény állat, akármilyen zöldet kap. A szöszösbükkönnyel kapcsolatban volna egy tanácsom kisgazdák részére. A közönségesen kenyérmagnak vetett rozs közé vessenek kat. holdankint 15—20 kg. szöszösbükkönyt, oda, ahol a talaj nem kövér. Ha e vetés olyan helyen van, hol méhes a közelben nincs, kérjenek fel egy méhészt, hogy vigye ki méheit, amikor a bükköny virágozni kezd. Mindketten jól járnak.

Ilyen vetéssel a rozs szemtermése alig lesz kevesebb, viszont a bükköny is 2—3 q magot, mely magas áránál fogva lényegesen emeli a föld hozamát, ezenkívül javítja a talajt is.

Nem tanácsos ősszel vetni a lucernát

A Tiszántúlon sokan vannak, akik a lucerna őszi vetésének hivei a mult évben széltében lehetett látni ilyen vetést. Volt közöttük olyan is, amelyik még szeptemberben szépen ki is kelt, más részük azonban csak a hideg októberben, sőt novemberben tudott kikelni s alig egy-két levéllel ment a télbe. Szinte biztosra jósoltam, hogy alig lesz ezekből jó lucernás s a jóslat be is vált. A mi alföldi viszonyaink között a lucerna őszi vetésével csak ritkán lehet jó lucernást létesíteni. Oka ennek egyrészt az, mert ritkán van olyan időjárás, hogy a szeptember és október meleg is legyen, meg esős is legyen és ezáltal az őszi vetés a tél beálltáig jól megerősödhessék, másrészt meg nekünk mindig hótalan telekre kell számítanunk, ezt pedig a fiatal vetés nem bírja; tavaszra nagyon kiritkul. Az ilyen kiritkult lucernásnak tavaszi felülvetése pedig nem bírja az iramot a gyommal. Nekünk tiszántuliaknak nem érdemes tehát a lucernát őszi vetésével kisérletezününk, hanem helyette szántsuk meg a lucernásnak szánt területet jó mélyen. Aki megteheti, hintsen el az őszi szántásra kat. holdanként 8 q égetett mészport, vagy 30 q cukorgyári mésziszapot. A hatás nem marad el. A lucerna mészéhes növény. Aki pedig az egész tábláját meszezni nem tudja, az legalább a szikfoltokra szórjon 1—2 mm. vastagon égetett mészport. A szik és nemszik között nem fog a lucerna különbséget mutatni. A vetést meg hagyjuk tavaszra.

A szopos malac nevelése

Ha a koca nem tudja felnevelni a malacokat, vagy magukra maradnak a szopós malacok, azok felnevelése cucli segitségével sikeresen történhet. A cuclival való táplálásnál vigyázni kell arra, hogy zsíros tehéntejet ne adjunk a malacoknak, mert a zsíros tejtől hasmenést kapnak és megbetegszenek. A cuclin nevelt malacoknak a következő keveréket kell adni: lefölözött tehéntej, langyos melegen tartva, finom zablisztttel, árpalisztttel keverve, olyan sűrűen, hogy átmenjen a cuclin. Az első napokban a lisztől kevesebbet kell keverni és azután egyre többet vigyázni kell arra, hogy a dajkatej tőgymeleg legyen, ne legyen hideg, se túlmeleg. A langyos táplálékot a kis malac két hetes korában már vályuból is megeszi és ez jobb, mint a cucliztatás. Lehetőleg korán rá kell szoktatni a kis malacokat arra, hogy a vályuban a széttört, főtt burgonyát és árpadarát egyenek lefölözött tejjel hígítva.

A dajkálva nevelt malacok hamar rászoknak az abrakra, szemes eleségekre és rohamosan fejlődnek. Az etetésnél vigyázni kell, hogy csak annyit adjunk, amennyit elfogyasztanak a malacok és ne maradjon a vályuba eleség, mert hamar romlik és betegségeket okozhat.

Milyen gymölcsöt termeljen a kistermelő

Örvendetesen fejlődik a gyümölcstermelés és egyre nagyobb területek kerülnek beültetésre. Sok kisbirtokos is létesit gyümölcsöt, de elköveti azt a hibát, hogy csekélyebb értékü fákat ültetnek és a legkülönfélébb fajtákat.

Almából, körtéből sokfélét termelnek, pedig az a kívánatos, ha egyféle fajtát termelnének és abból is csak a legkitünőbbeket. Olyan gyümölcsöket, melyek bírják a szállítást, sokáig tarthatók el.

A legutóbbi számlálás szerint az országban 32 millió gyümölcsfa van, de nagy százalék kevés értékü gyümölcsöt ad. Szükség volna arra, hogy tároló és hűtőházakat építenének a vidék számára, mert ezzel elérnék azt, hogy szüret után nem lenne kénytelen a termelő eladni olyan áron, ahogy azt diktálják, a gyümölcsöt, hanem tarthatná és később jobban értékesithetné. A kistermelő csak a prima gyümölcsön tud keresni, de még többet kereshetnek, ha nem lenne kénytelen azonnal eladni termését szüret után, mivel nem tudja tárolni és nincs hűtőház a kistermelők érdekeinek szolgálatában.

A malac sömör betegségei

A sömörbetegség a szükséges tisztaság hiányától és a rendetlen etetéstől szokott származni. Először is a legszigorúbb tisztaságról gondoskodjon. Az ólat alaposan takarítsa ki, a farészeket forró lúggal, utána kőporral mossa le. Az etetővályút és az edényeket szintén forrázza. A kifutó talaját felásva, frissen oltott, még meleg mésztejjel locsolja be bőségesen. A malacokat léghuzattól mentes helyiségben langyos vizzel mossa tisztára és ha megszáradtak, a sömörös részeket alkoholos vagy éteres vattával tisztitsa meg. Utána pedig hintse be kékgálic finom porával. Szokták alkalmazni kékgálic helyett az égetett timsó finom porát is. Mindezek gondos elvégzése után a malacokat visszaboesájthatja a fertőtlenitett tiszta ólba. Szalmával bőségesen almozva és az alom felfrissítéséről gondoskodva, a malacok sömöre rövidesen elmulik.

A tehén elapasztása

A tehén hirtelen elapasztásának az az oka és azért van kára a tej csökkenésből a gazdának, mert az átmenetet nem tartotta meg a borjú szoptatásának bevégzéséig. Az átmeneti idő legalább három héttel előbb kezdődjön meg, mint a borjú eladásának ideje, vagy elválasztása. A tehenet lassan kell leszoktatni a borjú szopásáról. — Az első héten korábban vonjuk el a borjut a szopástól, a másik héten már fele annyit sem engedünk neki szopni és a harmadik héten csak addig engedjük oda a borjút, míg a tehén lenem adja a tejet és azután a borjút vigyük el és a tehén tőgyét langyos vízzel megmosva, fejni kell, hogy adja a tejet a borjú aláeresztése nélkül is.

Ha ilyen módon vonják a borjút a borjút a szopástól, akkor nem következik be a tehén tejének hirtelen elapadása. Az eladásra szánt és korán elvont borjúknak a takarmányát kell javitani a tejelvonás arányában, hogy ne legyen súlyvesztesége a borjúnak. Lefölözött tejbe kevert zabliszt és árpaliszt. A szemes abrak és tápdús eleség a borjút jó fejlődésben tartja és nem érzi meg, hogy elvonták a szoptatástól.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(56. folytatás.)

Capek pedig hallgatott, most kitört nagy hahotával.

— Szép tőled gyönyörűm, hogy őszinte voltál. Asszony vagy kedves, másnak az özvegye? Az nem baj. Hisz tinálatok az a szokás, hogy férjhez adjátok az özvegyet. De ha te nem akarsz újra feleség lenni, azt sem jelent semmit. A változás csak annyi, hogy a kedvesem leszel. Hogy megcsaltál? Kiszedted belőlem az én és a király titkait? Hát ez is egyre megy. Te innen úgy sem mész el soha többé. Kétszáznegyven emberrel jöttem galambom. Még ha bűbájos boszorkány vagy, akkor sem tudsz keresztül vágni rajtunk.

Gyöngyvér végignézett rajta.

— Hozzád méltó. Kétszáznegyven emberrel harmincnyolc ellen. De állok elébe.

— Még arra sem lesz módod. Mivel ebből a szobából addig nem mégy ki, míg a karomba nem zárlak. Te boszorkány! Megbolondítottál, s most azt hiszed, elég, ha a szemembe vágod, hogy csútot űztél belőlem? Kívánlak, akarlak! A szádat, a csókodat!

A leány hátraugrott s kezében megvillant a tőre.

*

Ment Dobok pihenés nélkül, mint a vad fergeteg, hegyeken, völgyeken át. Nem állította meg sem ember, sem állat, eltaposták, ami útjukba állott. Mindenütt ott haladt ahol néhány nappal előtte Gyöngyvér megpihent. Akkor délelőtt érkezett az utolsó táborhelyre, amikor Gyöngyvér már a Hargita alatti kis háznál volt. Dobok itt se állt meg, viszi a bosszúvágy, az indulat, hogy megölje hütelen szerelmesét, akiért meghalt, életre kelt s aki mégis egy idegennel, egy jöttmenttel, a magyar igazság megtiprójával mulat hónapokon át, talán annak a karjában kacag afelett, ki meghalt érte.

Komor arcán kegyetlen bosszúvágy ült. Ajkát nem hagyta el egy szó sem, mintha nem is ember volna. Nem tekint hátra, hogy vajjon követik-e az emberei, bírják-e ezt az irgalmatlan hajszát. A gyülölete ragadja előre, akkor is menne a félvilág ellen, ha egyedül maradna.

Megérkezik a Hargita alá. Lejtős, csúszós az út az erdőben. Nyak törő vállalkozás úgy vágtatni, amint megy előre.

Nem csendesedik meg akkor sem amikor egyszeribe hozzácsatlakozik Baján harmincegynéhány emberrel. Ránéz sötéten, komoran Bajánra s eszébe ötlik, hogy bele kellene ennek is a szívébe vágni a kardját, mert ez is segített Gyöngyvérnek abban a gyalázatos játékban. De aztán meggondolja a dolgot. Majd másképen leszámol vele.

Baján éppen olyan megdöbbenten, ujjongó örömmel, kétkedő reménységgel köszöntötte urát, mint vitézei, akik nem tudták megérteni, hogy miképpen jöhetett vissza Hadur elől a büszke fia.

Dobok nem viszonozza a köszönést. Odacsatlakozott mellé Baján, kérdezés nélkül is sok mindent beszélt, de Dobok nem felelt, nem kérdezett és nem csendesedett. Délfelé járt az idő, amikor kirohantak az erdőből és Dobok előre beszaladt Emőke házába.

Odabent kegyetlen, kemény küzdelmet vívott támadójával a leány Capek lihegett, csókot akart rabolni. Gyöngyvér kénytelen volt az asztal tulsó végére hátrálni támadója elől. Most már csak egy lehetőség van hátra, hogy kioltsa a saját életét.

Ebben a pillanatban az ajtót valaki felszakította s ott állt haragban égő arccal, villámló szemekkel Dobok úr.

Gyöngyvér felsikoltott, megtántorodott, elejtette a tőrét. Capek az ismeretlennek fordult. Felkapta kardját az asztalról. Összecsaptak. Gyöngyvér szeme csillogott, ahogy nézte a nagyszerű küzdelemet, melyet Dobok vívott s amelyben megölte a grófot.

Most odalépett a férfi Gyöngyvér mellé. Belenézett a szemébe zordan, keményen. Felveszi a tőrt s közelebb hajol a leány arcához. Azzal forog a világ. Szédült. Nem tudja, hogy mi a valóság, mi a látomás, vagy káprázat. A férfi még azóta egyetlen szót sem szólt, amióta belépett. Pedig Gyöngyvér érzi a lehelletét.

Végre mégis megszóllal Dobok. A hangja régi, gúnyolódó, megalázó.

— Hát ennyire asszonnyá tudott lenni gyöngyvér úr? Ezért kellett neki a Hargitába tanyázni, hogy ezzel a hitvánnyal mulatozzék?

— Felelnem kellene — gondolja Gyöngyvér — de nem tudok. Hiszen álom, furcsa kegyetlen álom ez az egész.

— Ez az ember már megkapta a magáét — folytatja Dobok — de te is megbünhődsz Gyöngyvér! Leszámolok veled, mert rossz voltál. A vezérséget, amit rád hagytam örökül, gonoszra használtad fel.

— Csak ölne már meg — türelmetlenkedik magában a leány és szemét sem tudja elfordítani Dobokról.

— Az öregapád, meg a bátyáid alig tudnak valamit rólad. Kószálsz, mint a gazdátlan lélek. Kitetted magad ezer veszedelemnek. Kegyetlen vadsággal mentél a halál elől a halál felé. Játszottál ezzel az emberrel. Igy őrízted meg az én örökségemet!? Megengedted neki, hogy az ajkára vegye a nevedet, hogy szerelmes szavakat suttogjon a füledbe? Nem jutott eszed be, hogy engem gyalázól meg?

— Igazad van — mondja hangtalanul Gyöngyvér — de én akkor nem gondoltam erre. Csak a magyarjaimat akartam megmenteni.

— Én pedig visszatértem érted a halálból Gyöngyvér, most pedig bosszút állok rajtad mindenért.

— Csak ne kínozna már ilyen soká, a tőr a kezében van, csak szúrna le.

— Megfizetek! De nem itt! A mi dolgunkat nem ebben a házban intézzük el. Megyünk, azonnal indulunk s majd ha ott fenn a Hargitán pihenőt tartunk, akkor...

Gyöngyvér bólintott.

(Folyt. köv.)

HIRDETMÉNY. 37.609—1937. L. O. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága 1.706—1937. A. sz. felhívásában a padlások letakarításának végső határidejét 1937 május hó 1-éig állapította meg. Miután igen fontos légoltalmi és tűzrendészeti érdek fűződik ahhoz, hogy a város lakosai a hivatkozott rendeletnek eleget tegyenek, felhívom Debrecen sz. kir. város hivatásos hivatásos tűzoltófőparancsnokságot, hogy a rendelet mikénti végrehajtásáról közegei útján győződjön meg. A vizsgálatot tartó tűzoltók arcképes igazolvánnyal vannak ellátva. — Amennyiben az eljáró tűzoltók a házak padlásain szabálytalanságokat találnak, a hatósághoz a további intézkedés megtétele végett a feljelentést meg fogják tenni. Debrecen, 1937. évi szeptember hó 6-án. *Polgármester.*

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 18.60—19.50 mázsája, rozs 17.50—17.80, árpa 15.20—15.50, zab 15.20—15.50, ótengeri 10.50—11.00, új csöves 5.50—6.70, széna 4.00—4.60, here 5.00—5.40, szalma 1.60—1.80.

—

TERMÉNYTŐZSDE.

Kissé gyengült a búza.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.15—20.70 78 kg 20.45—21.00, 79 kg 20.70—21.20 80 kilós 20.85—21.30. — Felsőtiszai 77 kg 20.10—20.60, 78 kg 20.40—20.90 79 kg 20.65—21.00, 80 kg 20.80—21.20 rozs 19.20—19.30, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendü 17.00—17.15, középminőségü 16.85—16.95, tengeri 12.45—12.55, korpa 11.50—11.60, nyolcas liszt 13.85—14.30 P.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Ménteleppparancsnokság folyó hő 14-én délelőtt 10 órakor a helybeli lóvásártéren egy herélt lovat elárverez.

Legolcsóbban kifogástalanul **fest és tisztit** WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztitása vasalása 3 pengő

APRÓHIRDETÉSEK

KAPHATÓ kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért: Piuce kiadó. ——hold föld eladó. Raktárhelyiség kiadó. Üzlethelyiség kiadó. Ez a ház eladó. Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Házasság

Vagyonos

35 éves elvált asszony házasság céljából megismerkedne hozzá illő vagyonos vagy nyugdíjas józan életü emberrel. „Házasság" jelige. 411

Nyomozó iroda

Gálócsy

évtizedes irodája, Varga ucca 26. 566

Alkalmazást nyer férfi

Szabósegéd

önálló munkás, állandó munkára felvételtik, Erdős úriszabó, Derecske. 253

Volt csődöröst

lovásznak keresek felvételre, Ujvárossi István, Folyás.. 288

Szerelősofőrt,

ki traktorhoz is ért, — azonnal felveszek, Ujvárossi István, Folyás. 287

Egy

ügyes fiú kiutónak felvételtik jó fizetéssel. — Petőfi tér 3. 291

Nyugdíjas

komoly, megbizható férfiakat (csendőrségi, katonai, vasutas, postás, stb.) felvesz állandó foglalkoztatásra a Takarékosság irodája, Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. 349

Órástanulót

4 középiskolával felvesz Debreczeni órás, Piac utca 16. 409

Biciklizni

tudó kenyérkihordót felveszek. Sütőde, Mátyás király utca 36. sz. Csapókert. 406

Téli

komenciós jószág mellé kerestetik. Vendég u. 24. 377

Komenciós

kocsis nagyobb fiával elsejére felvételtik. Varga u. 34. Boros. 405

Telepi

házak javításához kisköművest, aki ács is, keres Gazdák Bankja, Kossuth utca. 435

Kifutót

vagy tanulót felveszek. Szent Anna 39. sz. Füszerüzlet. 426

Téli

komenciós családos októbér 1-re felvételtik, Rothermere 25. 414

Kifutó

fiukat felvesz Petrik Szent Anna u. 5. 413

Házmesternek

kis családú, keresettel bíró férfi lakás ellenében felvételtik októbertől. Domokos L. u. 18. 444

Ügyes

kisegitő vagy kifutó leány felvételtik Molnár Mária foto szaküzletében, Svetits palota. 442

Fiatal

szerény igényü vaskereskedősegéd, ki a füszerszakmában is jártassággal bir, felvételtik Ki Hangyánál működött, előnyben részesül. Irásbeli ajánlat beadandó lehetőleg személyesen, Hangya Hajdúhadház. 479

Egy

cipészsegédet hétszámra felveszek — Monti ezredes u. 11. 455

Tanuló

felvételtik Kaposvári János füszerkereskedő, Miklós ucca 22. 462

Perfekt vasesztergályos felvételtik, — levélbeli ajánlatok: Demecseri Ipartelepek Rt., Demecser. 457

Ügyes

kifutófiú azonnal felvételtik, Nyugati ucca 48. cukorkaüzem. 491

Ügyes fiu

szabó tanulónak fizetéssel felvételtik — Gregor, püspöki palota. 521

Házmesternek

gyermektelen házaspár október elsejére felvételtik. Jelentkezés reggel 9 órától, Rákóczi ucca 50. 481

Kommenciós

kocsist keresek azonnalra, vagy október 1-re Mester ucca 21. 496

Kifutófiú

kerékpárral azonnalra felvételtik, Szent Anna ucca 27. Hajdú. A

Asztalostanulót

felveszek, Szoboszlai út 4. Széll asztalos. 575

Gyermektelen

házaspárt, vagy magános nőt felveszek, délelőtti munkáért pincelakást adok, Batthyány ucca 1., varroda. 570

Boltiszolga

felvételtik, Adorján füszerüzletében, Ferenc József út 83. 564

Kovácssegéd

felvételtik, Csap ucca 33. szám. 559

Füszerszakmában

jó bizonyitványnal rendelkező detailsegédet felveszek, Adorján füszerüzlet. 563

Kommenciós

kocsis, nagyobb fiával felvételtik, Teleki ucca 14. szám. 545

Esztergályos

géplakatossegéd felvételtik, Trnka gépmühely Barna ucca 3. 539

Uriszabósághoz

fiatal kézimunkás felvételtik, Piac ucca 75. 532

Szabósegéd,

önálló nagymunkás — vagy erős kézimunkás azonnal felvételtik Tóth Gyula, Piac ucca 63. 531

Hölgyek! Urak!

akvizitőr munkával sok pénzt kereshetnek a Kövesi Hirlapirodában Teleki ucca 96. sz. Jelentkezés: 9—12-ig. 515

Kifutófiú

biciklivel felvételtik, — Kövesi hirlapiroda, Teleki ucca 96. 516

Házmesterpár,

gyermektelen, pinceszobába, fizetéssel, takarításért felvételtik. Roboznál, Széchenyikert. Tőzsér ucca 9. 504

Házmesternek
keresettel biró gyermektelen házaspárt felveszek tizenötödikére, vagy elsejére Szent Anna 48. 517

Alkalmazást nyer nő

Szoptatós
dajka felvétetik. Értekezni: Piac ucca 22—24. liftkezelőnél. 310

Prima
főző mindenes kerestetik tizenötödiki belépés, lehet bejáró is. — Egymalom utca három. 372

Heti
egynapi takarításra egy ügyes asszonyt felveszek. Ispotály utca 1. sz. 380

Bejárónőt
felvesz Kossuth utca 39. sz. I. emelet. Nemes. 330

Egy
kifutó leány, lehet árva, felvétetik. Szécsény 18. Bazáros. Vasárnap jelentkezhet. 382

Jól
főző mindenes szakácsnő jó bizonyítványokkal felvétetik. Vásárhelyi, Piac u. 28. III. 390

Ügyes
bejárónőt felveszek, — koszt nélkül — délelőttre 15-ére vagy elsejére. Kossuth u. 22. II. emelet Kesztner főmérnökné. 398

Fraulein
wird gesucht zu einem 6 jähriges Mädchen für Nachmittag. Adresse in Redaktion. 402

Deutsches
Fraulein gesucht zu meinen 2 Tochtern von 8 und 31 Jahren. Vorstellung gebeten zwischen 2—4, Arany János Str. 3.

Megbizható
szakácsnőt és szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal azonnalra felveszek jelentkezni Péterfia utca 31. 431

Deutsches
Fraulein gesucht für Nachmittag. Rákóczi u. 25. 347

Középkorú
német nevelőnőt Budapestre, két gyermek mellé felveszek. Jelentkezni: Tisztviselőtelep. Forgács ucca 9. 505

Tanulóleány
fizetéssel felvétetik — Busi u. 6. 452

Főzni
tudó bejárónőt keresek. Jelentkezés vasárnap. Százados utca 6. 449

Ügyes
hölgyfodrász kisasszonyt keresek Boczán Sándor uri és hölgyfodrászata, Bádogos u. 2. 464

Jól főző
mindenes elsejére felvétetik. Dr Klein, Piac u. 71. I. em. 466

Szenzációs
újdonság terjesztésére intelligens hölgyek jelentkezzenek Honvéd u. 25. 3. ajtó. 502

Mindenes
főzéshez értő leányt hosszú bizonyítvánnyal keresek 1-re. Jelentkezni délután 3—4 között lehet. Péterfia 1. sz. Református gimnázium. 469

Főzőmindenest
éves bizonyítvánnyal Budapestre felveszek. Jelentkezni Tisztviselőtelep, Forgács ucca 9. 505

Tanulóleányt
felvesz Martin Alice gyermekruha szalon, Hatvan ucca 11. 489

Varrodába
segéd és tanulólányok felvétetnek, Cegléd u. 3. szám. 485

Főzni tudó
bent lakó mindenest jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, — Batthyány ucca 17. I. 5. 485

Mindenes
cseléd jó bizonyitvánnyal felvétetik. — Dr Varga, Jókai u. 8. 503

Rendszerető
tisztességes mindenes bejárót keres kis család Mester 29. 461

Bejárónőt
felveszek 8—5. Bethlen u. 55. 501

Trafikba
keresek intelligens leányt 300—400 pengő kaucióval. — Batthyányi u. 6. 500

Kiszolgáló leányt
cipőüzletbe és egy kifutófiut felveszek — Berkovits, Piac 14. 499

Kiszolgálóleanyt
vagy fiatal asszonyt — azonnalra felveszek, Sas ucca 3., étkezde. A

Bejárónőt
keresek jó bizonyítvánnyal. Jelentkezés vasárnap délután, Dobozy ucca 15. 540

Mindenes
szakácsnőt keresek vidékre. Jelentkezés helyben, Mátyás József gör. kat. iskola. 508

Jó családból
való leányt, gyermek mellé felvennék 15-ére, Rákosi Jenő ucca 7. sz. II. 2. 513

Mindenes
főzőnőt keresek fiatal párhoz Budapestre. — Megbeszélés Arany János 32. 525

Megbizható
jól főző mindenest hosszu bizonyitvánnyal keresek. Jelentkezés egyetemi sporttelep. 526

Szolid
megbizható középkoru urinő németül beszél, varr, főz, elhelyezkedne. Egyetemi sportpálya. 526

Német
nevelőnőt, délutánt órákra, gyermek mellé keresek. Értekezni tél 8 órától 8 óráig és délelőtt 11—12 óra között Péterfia ucca 61. 562

Házikisasszonyt
perfekt főzőt, rendszeretőt, otthonravágyót, jó bizonyítvánnyal — azonnal felveszek, — Szent Anna ucca 52. 577

Mindenest
gyermekszeretőt, esetleg egésznapos bejárónőt felveszek, Schmek, Külsővásártér 5 B. 567

Kifutóleány
felvétetik, italméréshe, Dénes, Cegléd ucca 22. 580

Ajánlat

„Vezuv" kályhák
1 és 2 aknás és zománcozott tűzbelyek gyári lerakata Kormos József vasüzletében, Csapó u. 15. szám. 1776 10. 1.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Zománctűzhelyek
gyönyörű színekben, s kályhák, üstök, üstházak, nagy választékban, Nagy vasüzletében (csapókanyar). 290

„LELA"
zománctűzhelyek legtökéletesebben sütnek, s főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. 1908 10. 3.

Sodrony-
ágybetétek, összecsukós vaságyak, mosdók, álló fogasok stb. készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 353 10. 11

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Sírkövek
műkőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkőgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 26+

Szováti
cserepet a legolcsóbban Sárosi István szováti cserépgyára szállit. Személyes megbeszélés hétfőn, csütörtökön, szombaton 11—12 óráig. — Gambrinusban. Levélcím: Sárosi cserépgyár, Hajdúszovát. 729

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenítést felelősséggel vállalom. Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. sz. 440. 10. 12

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 Pannonia udvarban! 55+

Tenniszlabda,
villanykörte csere, s gramofonlemez. Mindent cserélünk, Vagyonmentő. Hunyadi u. 18 szám 59+

Tisztelettel
értesítem a n. é. közönséget, hogy 10 évi külföldi tapasztalattal és Brüsszelben szerzett szabászati diplomával hazatérve, **úriszabóságot nyitottam.** Péterfia ucca 8. sz. alatt. Szíves pártfogást kérek Hofgartner János szabómester. 59+

Pénzt adok
pincelomért, padláslomért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépért, minden féle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivásra jövök. Telefon 32—11. 22+

Perzsaszőnyeg
művészies javitás — garanciával jutányosan csak Tűtündjiannál, Arany János 34. 493

Uj kútfúróüzem,
mindenfé[le] kútfúrást vállal, költségvetés díjtalan, Timár ucca 52. 506

Bontásból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 571 10. 21.

Iroda

Két uccai
szoba, előszoba, külön WC, irodának, vagy rendelőnek azonnal kiadó. Dégenfeld tér 10. 341

Erkélyes
uccai szoba irodának rendelőnek stb. kiadó Piac 38. emelet. 518

Kereslet

Istállót
keresek hosszabb időre bérbe 3—4 lóra, Csapó részen. Cim a kiadóban. 432

Butorozott
szobát lehetőleg légfütéssel központban keresek. Kézimunka üzlet, Piac 18. 494

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Élelmiszer ital

Borpince megnyitás
Tóby József nagybirtokos sajáttermésü borai 40 fillértől literenként beszerezhető, Árpád tér 5. **1660 9. 17.**

Tejet
veszek azonnalra naponta 10 litert, Csillag u. 71. üzlet. 328

Diákot keres

Alsóosztályos,
lehetőleg ref. gimnáziumba járó diákot második osztályos mellé, teljes ellátásra úri család elfogad. Külön szoba, fürdőszoba, gondos, szigorú felügyelet, esetleg oktatás. Domokos Lajos ucca 6. 1096

Kettő
vagy három egyetemi hallgató vagy hallgatónő lakást kaphat, esetleg ellátással, Rothermere 32. Keresztépület. 401

Két felsőbb
iskolás diáklányt teljes ellátásra felveszek. Vendég ucca 91. 510

Pénz

Ingatlanokra, árukra kölcsönöket folyósít, betéteket jól kamatoztat a Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Ferenc József ut 81. Telefon: 34-50 és 14-96.

Figyelem!
dupla kamatot fizetnék azon illetőnek, ki házamra háromezer pengő kölcsönt adna, Homok ucca 109. 529

Társ

Női
divatszalon nyitásához főutcai lakással társat keresek. József kir. hg. utca 61. 403

Társul
keresek egy hölgyfodrásznőt, akinek van dauer gépje és iparigazolványra jogosult, jó kereseti forrásra tesz szert. Cim a kiadóban. 348

Pénzestársat
keresek, könyvkiadásához. Cimeket „1000" jeligére a kiadóba. 507

Oktatás

Zongorázni
tanítok, kezdőket, haladókat, akadémiai módszerrel, Hatvan u. 24. szám, első ajtó. 530 vv.

Felnőtteknek,
gyermekeknek, kezdőknek, haladóknak magyar nóta sláger zongoratanfolyam. Mester u. 11. sz. 409

Középiskolai tanár
teljes ellátásért vállalná 1—2 diák korrepetálását. Cim a kiadóban. 407

Zongora,
németórát jutányosan adok. Német csoporttanitás kezdőknek olcsón, Simonffy u. 11. 274

Zongoratanitást
havi négyért, gyakorlással hat pengőért vállal zeneakadémista, Péterfia 19. 569

Tüzelő anyagok

Tengeri csutka
kapható 5 métermázsánál nem kisebb tételekben a Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bank közraktárában, Hid u. 4. szám. telefon: 24-29. 519

Tüzifa
száraz tölgyhasáb — hazaszállitva 3.80 P. Varga 45. Lovász. 528

Rádió

Rádió
2+1 lámpás hálózati 40 pengőért eladó Nyil u. 58. sz. 419

Apolló rádió
3 lámpás, telepes elado vagy hálózatival elsőrangú, Füvészkert u. 6. számá. 573

Hangszer

Zongora
jókarban lévő olcsón elado. Szabó Kálmán ucca 25-a. 392

Pianinót
bérbe veszek. Faragó Béla, Rákóczi u. 45. 336

Zongorát
vennék készpénzért magánostól. Ajánlatot „Rövid keresztburos" jeligére a kiadóba. 427

Keresek
bérbe pianinót vagy rövidzongorát Wesselényi u. 2. Földszint 26. 467

Pianino
bécsi gyártmány és jó hangu cimbalom eladó, esetleg bérbe kiadó Kölcsey u. 3. 492

Pianinó
bérbeadó. Eötvös ucca 3. szám. 537

Zongora
keresztburos, bécsi gyártmány, perzsaszőnyeg eladó. Hunyadi u. 14., zálogház. 566

Bútor

Modern
uj dióhálók, konyhaberendezések olcsón eladók. Péterfia utca 52 370

Eladó
szép ebédlő, fotelek, dagasztóteknő. Török Bálint 15. 416

Sürgősen
eladó teljesen uj modern almazöld konyhaberendezés Erzsébet ucca 12. 443

Egy
complett keményfaháló konyhaberendezéssel — elköltözés miatt sürgősen eladó Simonffy u. 23. jobboldali lakás. 90

Modern háló,
ebédlő, rekamé, hármasszekrény, bőrgarnitura, varrógép, íróasztal eladó. Hatvan u. 18. szám. 557

Előszobabútor
és íróasztal, jó állapotban eladó. Rothermere ucca 19. 553

Vegyes

Növendékmarhát
60 darab részestartásra vállalok, előnyös feltételek mellett elsőrangú takarmányozás és gondozás mellett, Ujvárossi István, Folyás. 289

2 darab
jó fejős tehenet téli és nyári tartásra vállalok erdős pusztára. Érdeklődni: Sipos füszerüzlet Hétvezér u. 3 Vágóhídnál. 396

Salgótarjáni
„Perpétuum" folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

100—120 drb
anyabirkát felestartásra keresek Puskás Sándor Hosszúpályi. 338

Grafológusnő
multról, jelenről felvilágosít. Jövőjét boldogulása felé irányítja. — Széchenyi 43. 417

6 éves
kisleányomat örökbe adnám. Címem: DMKE 412

Autó, motor kerékpár

Motorkerékpár
modern, oldalkocsis, — „Ariel" eladó. Károly Ferenc József út 1. 270

Egy
jó karban lévő James 175 kcm motorkerékpár eladó. Arany Bika, gépész. 369

Csepel
segédmotoros jókarban eladó Burgondia 4. Tojásraktár. Hétköznapokon. 423

Verseny bicikli
tengyelbunda, fekete férfi öltöny, gyakorló gimnáziumi sapka eladók, Barna ucca 17 sz. 480

„Sumbeam"
350-es motorkerékpár, prima állapotban eladó kisebb motort beveszek Böszörményi út 19. 543

Átadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Jómenetelü
kézimunkaüzlet, raktárral együtt, jutányos áron, október elsejére családi okok miatt átadó. Megbeszélés a helyszinen. Cegléd ucca 16. 364

Fűszerüzlet
biztos vevőkörrel átad. Cim a kiadóban. 421

Vendéglő
régi jól bevezetett üzlet forgalmas uccában kiadó. Cim a kiadóban. 496

Szatócsüzlet
átadó. Cim a kiadóban. 509

Betegség
miatt átadó központon levő hatalmas vevőkörrel rendelkező fűszer, csemege és ital árú üzlet, a megélhetés teljesen biztosítva. „Biztos pénz" jeligére a kiadóhivatalba. A

Üzlet, műhely raktárhelyiség

17 méteres
tengerigóré kiadó. Széchenyi u. 78. 381

Termelői
borpince Piac u. 83. sz. Király u. sarkán átadó. 335

100 mázsa
tengerinek góré kiadó. Honvéd u. 62. 391

Pincelakás
szoba, konyha, kamara, gáz és villanybevezetéssel, műhelynek kiválóan alkalmas. Széchenyi utca 14. 356

Üzlethelyiégek
nagy kirakattal piac nál, Csapó 41. Értekezhetni tulajdonossal Szent Anna 7.

Üzlethelyiség
egy szobával, esetleg lakásnak is kiadó. Salétrom ucca 18. 482

Üzlethelyiség
kiadó Csapó ucca 18. Bővebbet a házfelügyelőnél. 526

Üzlethelyiség
főtéren, ideiglenesen kiadó. Érdeklődni: Csók ucca 4. 561

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, spájzból álló szép lakás, október elsejére, esetleg előbb is kiadó. Erzsébet ucca 26. 1761

Kiadó
egy szoba, konyha és speiz. Ötmalom utca 9. keresztépület. 375

Egy
szoba, konyha, kamara magányosnak vagy házaspárnak kiadó. Domb u. 18. 408

Egy
utcai szoba, konyha és speiz okt. 1-re kiadó. Gólya u. 17. 344

Egy
szoba, konyha, speiz október 1-re kiadó — Ungvár u. 4. Pavillon laktanya mellett. Dobozi villasor. 448

Egy
uccai szoba magas földszinten különbejárattal butor nélkül kiadó Zöldfa 9. 459

Kiadó
azonnal beköltözhető szép uccai szoba, konyha, speiz Kassa ut 15. 470

Kiadó
szoba, konyha, disznótartással, kisebb családnak, október 15-ére. Megtekinthető vasárnap és csütörtökön délután, Tisztviselőtelep, Földi ucca 16. 483

Egyszobás,
komfortos, vagy kétszobás garson lakást keresek, főuccából nyiló mellékuccában, novemberre. Cim a kiadóban. 554

Kiadó lakás kétszobás

Két
utcai szoba mellékhelyiségekkel október elsejére kiadó. Sámsoni ut 33. 388

Utcai
kétszoba, előszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. Kigyó utca 8. 425

Kiadó
okt. 1-től 2 szoba konyha, spájz. Csillag u. 37. 425

Egyletkert ucca 40.
2 szobás kertes ház mellékhelyiségekkel 2200 öles betelepitett gyümölcsössel kiadó Közkórház, gondnok. 446

Két szoba
konyhából álló egyszerü udvari lakás november 1-re város központjában Bethlen u. 50. sz. kiadó. — Értekezhetni háztulajdonossal Maróthy György u. 21. d. u. 2—3 ora között. 476

Két szoba,
hallos, vagy háromszobás komfortos lakást keresek „Modern" jeligére a kiadóba. 536

Magasföldszint
uj épület, uccai 2 és 1 szoba mellékhelyiséggel november 1-re kiadó Erzsébet ucca 51. sz. Megtekinthető 12-től fél 3-ig. 523

Kiadó
két szép szobás lakás, mellékhelyiséggel, — Szappanos ucca 11. 546

Kétszobás
fürdőszobás, Déri térre novemberre, egyszobás Vargakertben, kenyérgyárban, Bethlen ucca 23. szám. 551

Két szoba,
konyha, előszoba, spájz mosókonyha, azonnal kiadó. Bercsényi ucca 36. szám. 548

Kiadó lakás háromszobás

Hadházi ucca 26.
„Irénkelak" 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, kerttel, novemberre kiadó. Értekezni Ajtó ucca 27. 263

Kiadó
3 szobás utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-re. Vargakert Herceg u. 8. 383

Háromszobás
udvari lakás novemberre kiadó. Mester u. 9. 430

3 szobás
ucca I. emeleti lakás minden komforttal, loggia, erkéllyel november 1-re kiadó — Péterfia 42. Megtekinthető 10—12, délután 3—5. 468

Kiadó lakás nagyobb

Kossuth ucca 8.
I. emeleti ötszobás szinházra nézö, két balkonos, teljes komfortos lakás, november hó elsejére kiadó.. 1751

Nagyon szép
teljes komfortos négyszobás lakás, parkirozott udvarban, novemberre kiadó. Barna u. 15. szám. 313

Lakást keres

Állami
tisztviselő keres 2 szoba konyhás lakást, november hó elsejére, városhoz közeleső kertben, vagy belvárosban. Címeket „Állami tisztviselő" jeligére a kiadóba kér. 315

Butorozott
szobát esetleg teljes ellátással keres nagyállomás közelében gazdasági szaktanítónő. Szabó Kálmán utca 25. Telefon 23-64. 393

Két
szoba, fürdőszoba konyhás parkettes uccai lakást keres családtalan, egész nap távollevő bérlő. november 1-re. Cim a kiadóhivatalban. 441

Egyszobás
lehetőleg comfortos lakást keresek a központban november 1-re. Keller, Kossuth u. 36. sz. 472

Tisztviselő
házaspár 3 szobás lakást keres, november elsejére. Cimet „Nyugdíjas" jeligére a kiadóhivatal továbbít. 558

Bérbe
keresek sertéshizlalásra alkalmas nagytelkü házat, vagy városhoz közel kisebb bérletet azonnalra. Érdeklődni: Bakóczynál, Werbőczy ucca 8. 549

Butorozott szoba

Szép
utcai különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó, étkezéssel is. — Monti ezredes u. 17. sz. 378

Uccai
csinosan butorozott szoba azonnalra is kiadó. Széchenyi u. 27. 422

Nyugdíjas
urinőt keresek lakótársnak, külön bejárattal. Bocskay tér 5. 450

Különálló butorozott szoba mellékhelyiségekkel komolyabb urinőnek, esetleg szolidabb uri embernek olcsón kiadó. Domokos L. u. 18. 443

Kis szoba
kiadó diáklánynak, vagy egyetemi hallgatónőnek — József kir. 6. 447

Különbejáratu
szép butorozott szoba kiadó Kálvin tér 5. 451

Különbejáratu
butorozott szoba, kettő szoba, konyha mellékhelyiséggel kiadó Honvéd ucca 10. 463

Butorozott
szoba külön bejárattal kiadó, — udvarra nyiló tiszta, üresen Dózsa ucca 9. 478

Kiadó
egyetem és klinika közelében 2 butorozott szoba Poroszlay 5. szám, esetleg koszt is kapható. 475

Különbejáratú
bútorozott szoba, központi fűtéssel kiadó. — Svetits bérház, III. lépcsőház. Leitner. 486

Bútorozott szoba
központi fűtés, folyóviz úrilánynak kiadó, Piac ucca 41. I. 3. 487

Kiadó
azonnalra csinosan bútorozott szoba, villamos megállónál. Simonyi út 6. földszint. 490

Uccai
butorozott szoba 15-re kiadó Varga 6. 460

Butorozott
szoba, ujonnan festett, olcsón kiadó. — Kossuth ucca 22. sz. Hátulsó épületben. 497

Kiadó
udvari kis butorozott szoba légtütéssel, — fürdőszoba használattal, Bika bérház, I. 4. ?

Különbejaratu
csinosan butorozott szoba kiadó Péterfia u. 12. 526

Butorozott
tiszta udvari szoba kiadó Rákosi Jenő u. 5. sz. Balázs. 524

Különbejaratú
bútorozott szoba kettőnek ellátással is kiadó. Werbőczy ucca 10., keresztépület. 556

Különbejáratú
uccai parkettes szép bútorozott szoba József kir. herceg ucca 35. I. jobb oldal. 552

Különbejáratú
uccai csínos bútorozatlan szoba, magánosnak kiadó. Zsák ucca 11. szám. 571

Kapualatti
bejárattal elegáns bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 579

Ingóság eladás

Eladó
új teleajtó tokkal, két festett ágy, kétágú létra Kórház ucca 5. 346

Eladó
ócska cserépkályha — Borz u. 3. 373

Eladó
1 párnázott kétszárnyú ajtó, 1 kétszárnyú tömörajtó. 1 kétszárnyú üveges ajtó, 3 lécajtó, 1 nagy vaskályha, egy utazókosár. Csapó utca 1. sz. Házmesternél. 374

Gyakorló
gimnáziumi ötödikes tankönyvek kifogástalan állapotban eladók. Acél 6. 379

Csaknem új, kandalló rendszerü
fehérre zománcozott Zephir kályha eladó. Csak d. e. Szabó Kálmán 23. 347

Kétszárnyú
üvegajtó, kovácsfurógép, körfürész, kismotorok eladók. József kir. herceg u. 61. 404

Eladó
2 kisebb cserépkályha. Barna utca 2-b. 410

Két
szép faragott ágy sodronybetéttel, egy nagy falitükör, 1 fürdőszobába felszerelhető réz mosdó márvány lapokkal, szép csiszolt tükörrel eladó. Kandia u. 4-a. emelet. 293

Eladó
egy komplett ebédlő. Megtekinthető mindennap délután 3 és 5 óra között Nagyvárad u. 13. sz. alatt. 498

Tárogató
mesterhegedük, téli kabátok, strapa szövetek eladók. Horváth, Csapó u. 4. 413

Antik
nagy 2 ajtós szét szedhető szekrény eladó Bethlen u. 41. sz 473

Egy
kétszárnyu pince- vagy istálló ajtó és ablak eladó Gyár u 10. szám. 477

Alig
használt gyermek sport kocsi eladó. Nagyerdő 15. Városi kertészet. 428

Terméskő
használt eladó. Salétrom ucca 12. Telefon 26—74. szám. 535

Svetits-palotában
füszeresnek, vagy trafikosnak, berendezés eladó. Érdeklődni a gondnokságnál. 538

„Kalor" kályha
nagy, majdnem új, eladó. Cim a kiadóban. 511

Takaréktüzhely
nagyobb, eladó Hatvan ucca 58., jobbra. 572

Eladók
használt ajtók és ablakok, Kigyó ucca 5. 541

Egy jó
tokosajtó-tok 220x100 eladó. Patai ucca 13. 542

Fűthető,
üvegezett pénztárfülke, hentesnek, mészárosnak alkalmas, eladó Veres ucca 9. 555

Használt
spalettás ablakok és ajtó, vízvezeték kagyló eladó. Szegfü ucca 15. 572

Ingóságvétel

Megvételre
egy cséplőgéphez való deszkabódé kerestetik Timár utca 20. 397

150 kg-os
petroleum kimérő tartályt veszünk. Ullmann r. t. Piac 69. 357

Szőlődarálót,
szőlőprést, vetőgépet, bármilyen használt állapotban megveszek. — Hadházi utca 3. műszerész. 434

Gyermekkocsit
megvételre keresek, angolt, teljes felszereléssel, Maróthy György ucca 3. sz. 488

Négy ablakra
való használt zsalut keresek megvételre, — Szegfü ucca 3. 484

Gazdasági eszközök

Boroshordó
ötvenhárom literes, gumiscső borhuzáshoz, puttony eladó. Bihari utca 4. sz. 371

Szőlőszedő
és taposókád használt állapotban kapható. Javítást vállalok. Rákóczi utca 9. 399

Hordókat
borost, 50 hektolitert kölcsönzök. Vojth füszerkereskedő, Vágóhídnál. 376

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA · VERBŐCZY-UTCA 8

Járásbíróság mellett.
Telefon: 28-26. **Saját ház.**

Balmazujváros határában, Kiscserepesen 52 hold kitünő feketeföld tanyával, 33,000 pengőért.

Nagycserén, állomás közelében 36 hold tanyás, jó homok, igazi alkalmi vétel, húszezer pengőért, felepénzzel átvehető.

Ebesi állomás mellett 16 hold tanyátlan, sürgősen.

Berettyóujfalu határában, a Szent Kozma dülőben, 15 hold, kitünő feketeföld 16,000 pengőért.

Hajdúsámsoni vasút állomás közelében 28 hold tanyás, jó homok, tizenegyezerért.

Kondorosi állomás szomszédságában 18 h. tanyás homok, tízezer pengőért.

Haláp 191. számú öt és fél hold tanyás, ötezerért.

Szováti út mellett 16 hold fekete, tizenhetezerért.

Hőforrás mellett, nagyon közel a városhoz, 11 hold jó minőségü homokföld, hétezer P. Fele is megvehető.

Köztemető külső végénél öt hold legkitünőbb feketeföld, kertészetre is alkalmas.

Mindennemü felvilágosítás díjtalan.

Tudatom
a szőlőtermelő tulajdonosokkal, hogy az új boroshordók megérkeztek, literenként 13 s fél fillér. Nagy választék Hajdúdorog fürdő. 334

Boroshordó
prima, jutányosan eladó. 200—700 l. Jókai u. 20 387

Kiadó
8 méteres góré. Korponai 10. 394

Boroshordók,
használtak, kifogástalan töltőképes állapotban eladó. Rákosi Jenő u 1. Borospince. 279

Ötméteres
góré kiad. Kertész fe es kerestetik földieperhez. Szondi u. 6. Tócskert. 439

Két sukkos
szekér s hámok eladók. 200 q-ás gróé kiadó Veres u. 25. 454

Kerekeskút
kézi, vagy erőhajtásra, kettősekék, morzsoló, darálók, szecskavágók olcsón eladók. Bocskai tér 7. szám. 565

Uj könnyű
natur homokfutókocsi eladó. Hatvan ucca 47. 568

Boroshordó
kisebb és nagyobb eladó. Cegléd ucca 22. 580

Eladó házhely

Kőzmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Belvárosban,
villanegyedben, Viola ucca 17. alatti 203 négyszögöl sarok villatelek olcsón eladó. Építkezni lehet. Szabályozásba nem esik. Értekezni lehet: Szent Anna ucca 33. sz., 2 emelet 580 a.

Házhely
eladó. központhoz egészen közel. Cim: Bethlen ucca 35. 520

Eladó ház

Adómentes
új családiház, mélyfúrású jóvizü kúttal eladó, vagy belvárosban hasonlóval ráfizetéssel elcserélhető. Csapókert, Jánosi u. 7. 1871 9. 18.

Szőlő
és gyümölcsös komfortos lakással eladó. Felvilágositás klinika bejárattal szemben levő Bodegában. 1803

Eladó
egyes családi ház minden mellékhelyiséggel, 1400 négyszögöl elsőrendü szőlőtermőssel, teljes felszereléssel. — Ugyanott 170 négyszögöl szép terméssel, gyümölcsfákkal. Honvédtemető u. 33. 384

Alkalmi ingatlan vételek!
A dereceni telekkönyvi hatóság árverési csarnokában szeptember hó 14-én reggel 10 órakor árverés alá kerül a Nyul u. 112. számú házasingatlan, amit esetleg már 4260 P-ért meg lehet venni. — Ugyanazon árverési csarnokban szeptember 18-án árverésre kerül a Király Ferenc u. 1. szám alatti házasingatlan, amit esetleg már 2.100 P-ért meg lehet venni. 389

Külsőségi
szép házamat egyszerübb kerti vagy telepi házzal elcserélném — vagy eladnám. Cim a kiadóban. 327

Poroszlai
út 33. számú jókarban levő ház és szőlő eladó Felvilágositás Csapó u. 17. ügyvédi iroda. 429

Eladó
Zöldfa u. 9. sz. magas földszintes ház alá pincézve 4 szobás utcai, 3 udvari kisebb lakással, jóvizü furott kuttal 4[illegible]

DIENES JÓZSEF

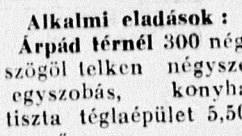

INGATLANFORGALMI IRODA
FÜVÉSZKERT-U. 16.

Alkalmi eladások:
Árpád térnél 300 négy szögöl telken négyszer egyszobás, konyhás tiszta téglaépület 5,500 pengő.

Homok uccán kettőszobás és háromszor egyszobás, konyhás lakás, nagyon kedvező feltételekkel 6000 P.

Pereces uccán háromszobás családiház, 7000 pengő.

Keresek háromtól tíz holdig eladó földeket.

Dienes iroda. Füvészkert ucca 16. 576

BALÁZS ANDOR

INGATLANFORGALMI IRODA · RÁKOSI JENŐ-U. 5.

Csokonai ucca 38. 14000 P.

Gólya uccában — 7000 P.

Pesti uccában — 10000 P.

Zsák uccában 6000 P, gazdálkodóknak mind alkalmas.

Hajnal u. 19. italméréses, nagy bérjövedelmes 8000 P.

Vénkertben 2 szobás gyümölcsössel — 6000 P.

Vasutasoknak alkalmas házak:

Késes ucca 42., Bégány uccában adómentes, Uszó u. 12/b., Oláh Károly és Harsányi Gusztáv uccában mind 5000 P.

Balaton u. 80. 1800 P, Bujdosó u. 31. 4000 P. Villatelkek, adómentes villák Nagyerdő körül.

Szőlők Bodán, Bocskayban. Keresztesi ucca 47. 6000 öl gyümölcsös, épülettel — 14000 P. Vágóhid mellett 4 hold föld urilakkal, gazd. épülettel 15000 P.

Ezeken kivül a város minden részében minden igénynek megfelelő ingatlanok előjegyzésben.

Ingatlanvételekhez kölcsönt folyósittatok. 524

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, házhelyek, szőlők havi részletre is. Kölcsönöket folvósit. Betétekre magas kamatot ad Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17. 436

Ház
4 szoba, konyha, kamara, pince, istálló és ól köves főúton, sarok telek, templom mellett, Kaba községben jutányosan eladó. Debrecen Faragó u. 22. 420

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, k.	1.00—1.20	Tyuk párja	4.00—5.50
Liba s. db.	4.00—5.50	Jérce párja	3.00—3.80
Liba k. kg.	1.40—1.50	Csirke sütni	1.80—2.70
Kacsa, s. kg.	1.20—1.80	Csirke, r.	1.00—1.90
Kacsa k kg.	1.10—1.20	Tojás drb.	0.07—0.08
Csirke kg.	0.90—1.00	Tojás kg.	1.40—1.50

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.24—0.36	Szőlő, kilója	0.14—0.36
Apró alma	0.12—0.20	Dió kilója	0.40—0.50
Körte kilója	.026—0.44	Dinnye, gör.	0.04—0.06
Birsalma kg.	0.24—0.35	Citrom drb.	0.08—0.12
Szilva kilója	0.26—0.34		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Ver.-hagyma	0.08—0.10	Ugorka 100 darab	1.20—2.00
Fokhagyma	0.26—0.34	Spenót cs.	0.02—0.03
Burgonya r.	0.07—0.08	Sóska csom.	0.02—0.03
Burgonya v.	0.04—0.06	Saláta fej	0.03—0.05
Káposzta fej	0.16—0.30	Török paprika drb.	0.06—0.12
Kelkáposzta	0.10—0.25	Zöldhagyma	0.04—0.06
Sav. káposzta kg.	0.30	Gomba kg.	0.30—0.40
Karfiol drb.	0.10—0.40	Paradicsom	0.05—0.07
Kalarábé db.	0.03—0.08	Paprika 100 darab	0.35—1.00
Petrezselyem	0.06—10	Zöldtengeri	0.02—0.03
Sárgarépa	0.06—0.10		
Retek kg.	0.04—0.05		
Borsó szemes lit.	0.60		
Tök drb.	0.10—0.25		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.34		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

SÁMU JÁNOS

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI · IRODA HUNYADI-UCCA 24.

Eladó ingatlanok.
Házak: József kir. herceg ucca 32. számú nagyon szép hatszobás, parkettes lakásokkal, teher átvállaláson kivül 10,000 pengő készpénzzel megvehető, tulajdonos nem lakik ott. Bemutatja Samu János Csillag ucca 63. számú szép ház. Ujvároson 3 szobás úriház eladó, vagy Debrecenben levő házzal ráfizetéssel elcserélendő. — Püspökladányban értékes üzletes ház eladó. — Vigkedvü Mihály ucca 30. Ispotály uccán háromszobás családiház 6500 pengő, 1500 pengővel megvehető. — Jerikó ucca 42. — Szegedi Gergely ucca 11 — Szepességi ucca 3 — Bocskaiban 2891 öl prima szőlő, terméssel. Egyletkert ucca 56. alatt 300 öl szép gyümölcsössel.

Földek: várostól 6—7 kilométerre 20 hold, igen előnyös fizetési feltételekkel. Közel öt hold tanyás — Czuczán 2 hold. Cserén 18. Halápon 15. Bánkon 40, 30. hold. Feketén 16 hold tanyás. Iroda: Hunyadi ucca 24.

NAGY SÁNDOR

INGATLANIRODA · CSAPÓ-UTCA 27.

Árpád-tér 18. Három utcára nyiló nagytelkü, többlakásos, üzleti célokra alkalmas helyen — 1600 P.

Borz u. 5. Nagyrészben adómentes, háromszobás és több kisebb lakással 13.000 P. Teher tetszés szerint maradhat.

Csokonai u. 36. Adómentes, négylakásos — 11.000 P.

István ut 70. Adómentes, kétszobás villa, mellékhelyiségekkel — 9000 P. Átvállalható teher 3500 P.

Kazniczy u. 7. Csapó utcai kanyarban, magasföldszintes, kétszoba, fürdőszobás és egy szobás lakással, 8000 P.

Eötvös u. 82. Három rendbeli lakás, nagy telek — 8000 P.

Faiskola u. 3. (Hatvanutcai kisállomás mögött) 830 négyszögöl kert, egyszerübb lakóházzal, elutazás miatt, minden elfogadható árért: 2500 pengővel megvehető.

Kút u. 104. Legolcsóbb ház ma Debrecenben! Utcai kétszobás lakás, konyhában vizvezetékkel, udvari egyszobás, mellékhelyiségekkel 3300 pengőre lehagyva!

FÖLD:
Ebesen, vasútállomásnál hat hold, elsőrendü búzatermő, olcsóért. Mikepércsi útfélen öt hold. Ezenkivül több kisebb-nagyobb darab.

Eladó
Horthy Miklós uton villa, Lajos király térnél villatelkek, — Téglaskertben 3032 négyszögöl gyümölcsös és belsőségi házak. — Értekezni dr Szemere ügyvédnél, Piac ucca 30. 467

Családi ház
Tiszamenti községben 600 □-öl, 4 szobás komfortos lakás, — nagy gyümölcsössel és esemege szőlővel beültetve eladó. Értekezni: Debrecen, Csillag u. 68. 523

Központban
családi ház eladó azonnal elfoglalható. Megtekinthető: József kir. herceg ucca 18 sz. 2—5 óráig. 547

Földbérlet

Keresek
földet 30 holdig felesbe vagy bérbe, Fancsikai részen, városhoz közel.

Hét hold
föld felében kiadó. — Ugyanott boroshordó eladó. Bellegelő 26. sz. Sámsoni útfél. 438

Kiadó
öt hold föld a repülőtérnél. Értekezni lehet: Baranyi ucca 42. 535

Köntösgáton
6 és fél katasztrális hold tanyásföld, haszonbérbe kiadó. Honvéd ucca 16. 544

Kiadó
Pacz 1. sz. tanyával 25 és fél hold föld és a vámospércsi útfélen 21 hold föld. Értekezhetni Kigyó u. 28. 385

Eladó föld

Eladó
Haláp 23. sz. alatt 33 hold föld. Értekezni Boldogfalva u. 10. 52

Föld
Kisszepesen és használt boroshordók eladók. Eötvös ucca 106. 578

Eladó állatok

Tehenészet,
mely tíz darab 18—20 literes tehénből áll, egyenként is eladó. Telefon 10—33. Cim a kiadóban. 433

Fajgalambok
Magyarbegyes és Máltai eladók. Bajnok u. 20. Wolaffka telep.

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.